FÅGLAR I VÄSTMANLAND

50-år med VOF
1969 - 2019
Det ska vi fira!

Nr 2 - 2019
Rapportnumret

Fåglar i Västmanland
Nr 2, 2019
Årg 50, ISSN 1404-3297
Fåglar i Västmanland utges av Västmanlands Ornitologiska Förening (VOF) och utkommer med 3-4 nummer per år. Tidningen skickas med post till alla medlemmar

Redaktör
Christina Bredin

Ansvarig utgivare
Johan Karlsson

Distribution
Ulf Carlson

VOF på nätet:
Hemsida: www.vof.birdlife.se
Facebook grupp: Fåglar i Västmanland
Facebook sida: Västmanlands Ornitologiska Förening

Medlemsavgift
Vuxna 160 kr
Familjemedlemskap 200 kr
Ungdom under 20 år 60 kr
Plusgiro 10654-2
Swish 123 577 0318

Tryck: PrimaTryck, Hallstahammar

Omslagsbilderna:
Framsida: Pungmes, Lennart Waara
Baksida: Brun kärrhök, Lennart Waara

Västmanlands Ornitologiska Förening (VOF)

Föreningen är en ideell, obunden sammanslutning som verkar för att bevara ett rikt fågelliv och öka kunskapen om fågelfaunan i Västmanland. Fågelskydd har spelat en central roll i föreningen sedan tillkomsten av VOF 1969. Inom styrelsen arbetar fågelskyddskommittén aktivt med flera konkreta projekt. Gruppen fungerar även som länk till myndigheter i frågor som rör fågelskydd.
VOF arrangerar exkursioner och sammankomster och driver på olika sätt föreningens frågor. VOF är en regionalförening i BirdLife Sverige.

STYRELSE

Ordförande
Johan Karlsson, 070 666 0727
johan.karlsson.vof@gmail.com

Vice ordförande
Christina Bredin, 070 634 4120
christina.bredin@telia.com

Kassör
Inger Kjellberg, 070 170 9102
inger.kjellberg@gmail.com

Sekreterare
Marjatta Ericson, 070 600 0827
marjatta.ericson@telia.com

Fågelskyddsansvarig
Niclas Lignell, 070 770 57 79
n.lignell@gmail.com

Övriga ledamöter

Kalle Källebrink, 070 640 0501
kalle.kallebrink@.gmail.com

Seppo Leppälampi, 076 645 9780
seppoleppalampi@hotmail.com

Andreas Porswald, 070 758 7895
andreas.porswald@gmail.com

Jacob Rudhe, 076 252 0696
jacobrudhe@hotmail.com

INNEHÅLL

	Sid
Vår ordförande	5
Program	6-9
Artportalen i mobilen	10-13
Rapphönan i Tåkern	14
Fågelrapporten 2018	16-60
Blå västar	61
Falkungar i Arboga o Västerås	62-63
Inhängt	64-65
Hällefors på Öland	65
Notiser	66
Program i lokalklubbarna	66
Lokala fågelklubbar	67

Fina bilder gör tidningen trevligare att läsa. Stort tack till fotograferna som ställt sina bilder till förfogande i detta nummer:
Jörgen Lindberg
Lennart Waara
Leena Zander
Mats Fahlström
Niclas Lignell

Osignerade artiklar är skrivna av redaktören.

Redaktören

Att VOF fyller 50 år har väl knappast gått någon förbi. På sidan 15 har vi listat en del av våra speciella 50-års aktiviteterna. Därutöver finns som vanligt exkursioner och träffar som erbjuds av Daglediga, Rapphönan och VOF:s programkommitté.

Nästa nummer av Fåglar i Västmanland blir ett jubileumsnummer med lite tillbakablickar på åren som gått och vad som hänt i fågelvärlden. Men även lite framåtblickar med spaning på vad vi kan förvänta oss framöver.

Vårt årliga Höstmöte ersätts i år av 50-års festen. Den 16:e november bjuder vi in till en jubileumsfest på Westerqwarn i Mölntorp. Från klockan 15 blir det diverse aktiviteter inomhus innan vi avslutar med en festmiddag. Vi ser fram emot att vi blir riktigt många, som kommer till festen.

Christina Bredin
christina.bredin@telia.com

Vår ordförande Johan har ordet

Du håller just nu i rapportnumret av Fåglar i Västmanland och som ordförande för föreningen vill jag då passa på att rikta ett stort tack till alla de som gör denna rapport möjlig.

Rapporten sammanställs av vår regionala rapportkommitté som på ideell basis kvalitetsgranskar alla rapporter som kommer in via Artportalen. Så ett stort tack till Markus Rehnberg, Anders Carlberg, Jörgen Lindberg, Thomas Pettersson, Roland Thuvander, Lillebror Hammarström och Gunilla Hammarström.

Sen vill jag också rikta ett stort tack till alla som ger Rrk något att granska. Alla som fyller Artportalen med rapporter. Utan er skulle det inte finnas något att sammanställa till en fågelrapport.

Artportalen och alla som rapporterar fåglar på den är en av nycklarna till att vi har så bra koll på fågelfaunan i Sverige. Vanligt folks rapporter på Artportalen kompletterar de mer vetenskapliga verktygen som utgör de andra nycklarna till kontrollen av vår fågelfauna.

Svensk Fågeltaxering inventerar i princip hela Sverige med standardrutter och punktrutter. Det Artportalen gör är att fylla i de luckor som missas av de mer standardiserade verktygen. Att kryssjagande skådare använder Artportalen för att fylla sina listor ger oss faktiskt en bättre bild av de mer ovanliga fåglarna som besöker oss under sträcktider. Att vi är stolta över ovanliga häckningar på hemmaplan ger oss också en större möjlighet att ringa in utbredning i utkanten av utbredningsområden.

Framförallt är Artportalen ett viktigt verktyg för att skydda arter som behöver skydd. Genom att rapportera exempelvis en bivråkshäckning med hög precision ger vi myndigheter ett verktyg att skydda fågeln vid en avverkning. Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen använder artportalen som verktyg när de ska kontrollera om det finns skyddsvärda arter inom ett område.

Så fortsätt ut och slit i fält och rapportera vidare på Artportalen!

Johan Karlsson
070-666 0727

Vi ses i fält
Johan

VOF 50
1969 - 2019

PROGRAM

Sommar & höst 2019

Vår exkursionsverksamhet vänder sig främst till våra medlemmar, men det finns inget medlemskrav för att deltaga vid enskilda exkursioner eller utflykter. Gillar man det vi gör tror vi att man blir medlem. Om vi erbjuder en öppen verksamhet får fler chans att se vad vi gör och ta del av vår gemensamma kunskap och på så sätt ökar vi intresset för fåglar och naturen i Västmanland.

Vår ambition är att erbjuda två större utflykter per år, heldag eller med övernattning. En på våren och en på hösten. Mellan dessa erbjuder vi kortare exkursioner minst en gång i månaden då vi besöker kända och okända lokaler med varierande svårighetsgrad på skådningen.

För att det ska bli lättare att se om en programpunkt passar just dig så klassificerar vi våra exkursioner utifrån svårighetsgrad. Foto Johan Karlsson om ej annat anges.

JULI /AUGUSTI – STRÄCKSKÅDNING VID KVICKSUNDSBRON

På sin väg mot vinterkvarteren följer tärnor och mås Mälaren västerut mot Hjälmaren, Vättern och Vänern för att nå Västerhavet. Då de helst flyger över vatten utgör Kvicksund en flaskhals som vid gynnsamma väderförhållanden trycker ned fågelsträcket som då kan räknas i stora mängder.

Förutom måsfåglar sträcker här också en del vadare och rovfågel.

Ett samarrangemang med Ornitologiska Klubben i Eskilstuna.
http://oke.sormlandsornitologerna.se/

Datum: **18/7 - 24/7 - 31/7 - 7/8**
Ingen anmälan
Information: Johan Karlsson, 070-6660727
johan.karlsson.vof@gmail.com

Samling: 18:00 vid Kvicksundsbrons södra fäste
Svårighetsgrad: medelsvår skådning
Fysisk krävande: vi står still under ett antal timmar
Målarter: tärnor, mås, trut, vadare och rovfågel

Håll alltid utkik på hemsidan och Facebook för aktuellt program.

Studie främjandet

AUGUSTI 24 – VADARSKÅDNING VID FYSINGEN

I augusti passerar stora mängder vadare Mälardalen och de rastar gärna på strandängar vid våra slättsjöar.

Fysingen vid Rosersberg norr om Stockholm erbjuder en bekväm och väl tillgängliggjord skådning med fågel på nära håll. Fina plattformar och lättpromenerade vägar.
Dit åker vi en eftermiddag i slutet av augusti för att framförallt titta på vadare.

Foto: Jörgen Lindberg

Anmälan: till Johan Karlsson, 070-6660727
johan.karlsson.vof@gmail.com
Ledare: Johan Karlsson
Samling: 13:00 vid Vallby P, Västerås.

Svårighetsgrad: nybörjarvänlig skådning
Fysisk krävande: vi promenerar på väl tilltagna promenadstigar och spänger
Målarter: vadare, gäss, änder

SEPTEMBER – SÖNDAGSVANDRINGAR

I september är tättingsträcket som hetast hos oss i Mälardalen. En hel del fåglar som häckar längre norrut och även österut rastar då på våra fågellokaler. Därför har vi bestämt att testa en höstens motsvarighet till våra onsdagsvandringar. Två gånger kommer vi att besöka Hässlö och två gånger besöker vi Asköviken.

På våren är vi mer fokuserade på fågelsång som nu tystnat, diskreta lockläten och skygga fåglar som gömmer sig i buskar och vass gör dessa söndagsvandringar något svårare än motsvarande på våren. Kikare är ett måste och viss erfarenhet av fågelskådning krävs.

HÄSSLÖ

Datum: 8/9, 22/9
Ledare: Johan Karlsson
Ingen anmälan:
Information: Johan Karlsson, 070-6660727
johan.karlsson.vof@gmail.com
Samling: 16:00 Vid kanotklubbens hus
Svårighetsgrad: Medelsvår skådning
Fysisk krävande: 5 km promenad på lättpromenerade gångvägar.
Målarter: Rastande tättingar, sångare, blåhake mm

ASKÖVIKEN

Datum: 1/9, 15/9
Ledare: Marjatta Ericson
Ingen anmälan:
Information: Johan Karlsson, 070-6660727,
johan.karlsson.vof@gmail.com
Samling 16:00 vid parkeringen Lövsta
Svårighetsgrad: Medelsvår skådning
Fysisk krävande: 5 km promenad på lättpromenerade gångvägar.
Målarter: Rastande tättingar, sångare, blåhake mm

SEPTEMBER 21 – HELDAG PÅ ÄNGSÖ

Foto: Niclas Lignell

Vid rätt väderförhållande är slutet på september den hetaste tiden i Mälardalen om man vill hitta de lite mer långväga gästerna på väg söderut.

Ängsö med sin mångskiftande natur och kulturlandskap är så nära skärgård vi kan komma här i Västmanland. På fjärdarna runt ön rastar sjöfågel och i hagarna och skogarna rastar gott om tättingar.

Vi kommer att skåda från soluppgången och hålla på så länge vi orkar. Packa en rejäl matsäck och klä dig efter väder.

Anmälan: till Johan Karlsson, 070-6660727 johan.karlsson.vof@gmail.com
Ledare: Ingen ledare, vi skådar tillsammans,
Samling: 06:30 vid Ängsö slott (Parkeringen).
Svårighetsgrad: Avancerad skådning
Fysisk krävande: Vi kommer att gå i hagmark och skog. Hur mycket beror på fåglarna och oss.
Målarter: sjöfågel, tättingar, rariteter

OKTOBER – NOVEMBER – DECEMBER

Euro Birdwatch day.
Som varje år första helgen i oktober. Vi samarrangerar med Naturskolan i Asköviken.

Ölandsresa
Vi planerar att åka till Öland även i år. En långhelg runt veckorna 41-42.

50-årsjubileum
I stället för höstmöte kommer vi att ha en jubileumsfest 16 november.

Kittan
Vi kan inte sluta att möta vintern och lavskrikorna i Gästrikland. År efter år är det en av våra populäraste exkursioner. Från och med förra året passar vi också på att leta strömstarar på vägen hem.

Adventskådning
Vi kommer att avsluta året på samma sätt även i år. Glögg, pepparkakor och vinterfåglar.

OBS!
Ändringar i programmen kan uppstå. Håll utkik på hemsidan och Facebook för aktuellt program.

Program Rapphönan

Vi träffas första måndagen i månaden kl. 18.00.
Inneträffar i Studiefrämjandets lokal Pilgatan 8 i Västerås. Alla fågelintresserade tjejer är hjärtligt välkomna. Ta med fika. Rapphönorna deltar även i VOF:s ordinarie utflykter. Läs på hemsidan för mer info om programmet.

Måndag 2 september
Uteträff.

Måndag 7 oktober
Inneträff

Kontaktpersoner:
Christina Bredin, 070 634 4120
Marjatta Ericsson, 070 600 0827

Program Dagledigas

Inomhusträffar torsdagar i Studiefrämjandets lokaler, Pilgatan 8C Västerås börjar alltid kl 14.00 och slutar efter ett par timmar. Du är välkommen dit utan föranmälan. Vissa gånger har vi ett i förväg bestämt program med inbjudna föreläsare, andra gånger deltar vi själva med våra egna erfarenheter och visar bilder, filmer eller tar upp frågor till diskussion.

Dagsutflykterna startar oftast på morgonen och vi är ute 4-5 tim. Samling vid Vallby Friluftsmuseum P. för samåkning. Milersättning 8 kr/mil till föraren. Tider och utflyktsmål kan ändras. Titta på VOF:s hemsida för aktuell information. Anmäl dig senast dagen före.

Höstterminen 2019 startar 22 augusti med utflykt till Hjälstaviken. Samling Vallby P 09.00. Anm Lennart Urby 070-317 55 42.

Kontaktpersoner dagledigas verksamhet:

Bo Askerin	070 – 172 26 50
Britt Björkman	073 - 096 85 20
Erik Westman	073 - 023 85 90
Gunnar Nordesjö	073 - 091 70 16
Göran Johansson	070- 684 73 85
Lennart Urby	070 - 317 55 42
Sten-Ove Sandell	073- 544 56 20
Ulla Stengärde	073- 984 29 46

ARTPORTALEN I MOBILEN

Text: Johan Karlsson

Sen nya Artportalen lanserades har en hel del kritik hörts om att den inte fungerar bra i mobiler och surfplattor. En kritik som varit befogad. Nya Artportalen lanserades i en tid när folk började överge desktop-datorer till förmån för mobila enheter som telefoner och surfplattor. Samtidigt var plattformen inte alls anpassad för olika storlekar på skärmar.

Den senaste tiden har det hänt en del. Först kom API-er* för visning av Artportalen, och lite senare öppnade de upp för några få utvecklare att även utveckla appar och program för att skriva till Artportalen. Så nu finns det åtminstone en app för Android och en hemsida för visning av Artportalen på ett nytt sätt.

Jag kommer att beskriva några appar och mobilvänliga sidor där man kan se observationer och några där man kan rapportera direkt från mobilen.

Ambitionen är också att skapa enkla steg-för-steg-guider som vi kan presentera på vår hemsida.■

*) API-er. Ett gränssnitt där andra utvecklare skulle kunna ansluta till Artportalen och skapa hemsidor, appar mm.

VISNING I MOBILEN

Dagens fynd

En mobilanpassad sida som släpptes som beta redan när nya artportalen lanserades i april 2015. Den lanserades dock inte officiellt förrän i juni 2017.

Här kan man få dagens fågel och genom att skapa genvägar och spara dem på hemskärmen kan man visa dem i helskärmsläge så att det nästan fungerar som en app.

Enkel att använda när man väl skapat en genväg på sin hemskärm och det går att anpassa så att genvägen bara visar fåglar i Västmanland.

***System**: webbsida **Utvecklare**: Artportalen*
https://artportalen.se/Mobile/Sightings/

Glutt.se

En hemsida som är responsiv, d.v.s. att den anpassar sig efter skärmen den visas på. Här visas Artportalens fynd på ett annorlunda sätt än på artportalens egen hemsida. Här finns en hel del visningsblock som visar lite intressanta saker. Senaste fynden, Veckans tyngsta, Veckans bilder, Fokusart och Årslista. Flera av dessa block går att ställa in så att du kan välja vilket område du vill se.

Dagens fynd finns det dessutom filter på så att du kan välja vilken typ av fynd du vill fokusera på. Jag har dock inte hittat något sätt att sortera fynden på. Det listan visar är alltid i taxonomisk ordning. Jag vill gärna ha senaste fynd överst. Om någon hittar en inställning för detta får de gärna höra av sig. ■

***System**: webbsida **Utvecklare**: Magnus Rahm*
https://glutt.se/

Hyr gärna vårt hus på sydöstra Öland

Ett stenkast till Görans dämme, till havet, fåglarna, orkidéerna och till Stora Alvaret.

Veckovis eller långhelg
- 6-8 bäddar
- Fullt utrustat kök
- Tvättmaskin
- TV och Wifi
- Grill i trädgården

Kontakta oss för bokning
Jörgen Lindberg 073- 973 52 01
Anne-Lene Aabye Lindberg
073- 342 78 22
Vi finns på facebook
www.hulterstad113.se

RAPPORTERING I MOBILEN

Checklistan

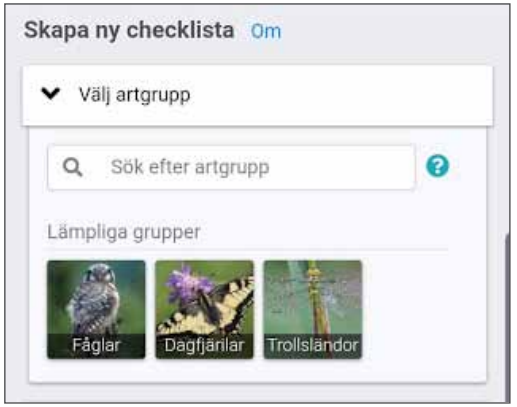

Ett mobilanpassat verktyg för rapportering på Artportalen som även är anpassat för forskning. Här handlar det om att inte bara rapportera det man vill, utan man ska rapportera allt man kan identifiera. På så sätt rapporterar man inte bara det man ser, utan man ger också en rapport på allt man inte ser men som skulle kunna vara där.

En sådan nollrapport är viktigt för att ge forskningen bättre data, så checklistan ska man bara använda om man verkligen rapporterar allt på sina fältbesök. Att använda den för att rapportera ströobsar och nya årskryss för sig själv är inte önskvärt.

Ganska enkel att använda och alltid tillgänglig i mobilen. Men man behöver ha täckning på mobilen, så är man lång ut i skogen kan den bli lite svårt att använda.

System: *webbapp* ***Utvecklare***: *Artportalen*
https://checklista.artportalen.se/

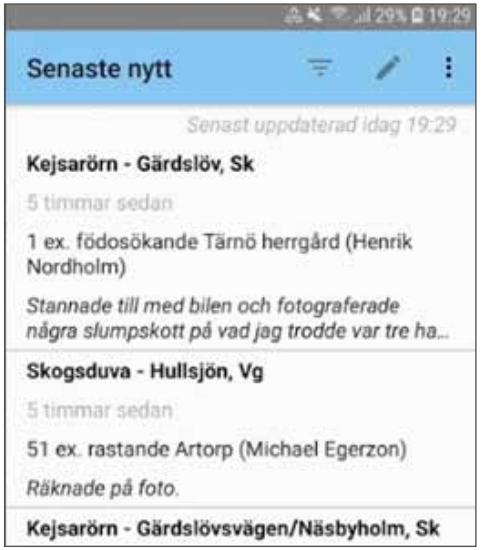

System: *Android* ***Utvecklare***: *Johan Svedberg*
https://avianapps.bitbucket.io/seglaren/

Seglaren

En app till Androidtelefoner där man både kan se observationer och rapportera. För visning kan man filtrera och ändra inställningar för vilket landskap man vill se observationer från.

Det finns också en smart filtrering som ska baseras på vad du tittat på tidigare, men hur den fungerar vet jag inte.

När man rapporterar i Seglaren skapar man en rapport där man väljer lokal och fyller i uppgifter för fältbesöket. Medobservatörer, projekt, datum och tid. Lokal väljs automatiskt närmaste lokal som du kan ändra och datum och tid är nu förvalt och sluttid är den tid du skickar in rapporten förvald. Men allt går att ändra manuellt.

Smidig att använda när man kommer igång, men lite meckig att få till alla inställningar i början.

Artfakta

Ett webverktyg från Artdatabanken där rapportering bara är en av delarna. I grunden är det ett stort verktyg där du kan hitta fakta om växter och djur i Sverige. Här hittar man naturvård, Artbestämningsverktyg och så ett rapportverktyg. Man rapporterar art för art och väljer lokal för varje art.

Ett verktyg som fungerar lika bra i mobilen som på datorn. Fungerar nog bäst för den som rapporterar lite enskilda observationer då och då. För den som vill rapportera mycket är checklistan eller Seglaren nog att föredra.

System: *webbverktyg* ***Utvecklare***: *ArtDatabanken*
https://artfakta.se/

iGoTerra pocket

Ingen app med direkt koppling till Artportalen, men för den som har konto på iGoTerra finns en smidig exportfunktion som via Artportalens importverktyg fungerar riktigt smidigt.

Är du van med importfunktionen kan detta vara något för dig. Fungerar till både iPhone och Android även om Androidversionen har en del brister. Men för dig med iPhone är detta något att rekommendera. Lite handpåläggning med lokaler när man genomför importen till Artportalen får man dock räkna med.

System: *Android och iOS* ***Utvecklare***: *iGoTerra* https://www.igoterra.com/

KALLELSE till

Extra årsmöte 20 aug 18.30 i Studiefrämjandets lokaler, Pilgatan 8, Västerås

Frågor som ska behandlas:
- stadgeändringar
- val av Valberedningen

Heldag i Tåkern för Rapphönan

Den 1:a maj kl 05:00 avreste 17 rapphönor med buss från Västerås mot Tåkern i Östergötland. Många av deltagarna hade aldrig varit i Tåkern så vi såg fram emot en spännande dag.
När bussen kom fram till vår första anhalt, Svälinge på norra sidan av sjön, möttes vi av ett tiotal

Rapphönor från Östergötland som var våra guider under dagen. Vi började vårt skådande från Svälingetornet där höjdpunkten var en adult stäpphökshane som flög förbi.

Så småningom fortsatte vi till Naturum i Glänås där vi fick en se en intressant film om fågelsjön Tåkern innan vi gav oss upp i tornet för att spana av södra delen av Tåkern. En vandring på spång genom vasshavet ut till ett gömsle ville vi inte missa. Vi rörde oss till ljudet av sävsångare, rörsångare, sävsparv, rördrom och trastsångare. När vi så småningom bordade bussen för hemfärd hade vi haft en heldag som med råge uppfyllt allas förväntningar.

Sofie Hellman tv, Rapphöna som jobbar i Naturum i Glänås, visar en liten groda för Kristina, Eva och Sara.

VOF:s jubileumsår

- **Varje vecka presenteras på hemsidan en av de 50 vanligaste fågelarterna i Västmanland.**
- **Sittunderlag med jubileumslogga delas ut till deltagare i VOF:s aktiviteter.**
- **Blå västar med tryck har tagits fram för att synliggöra VOF.**
- **Tornkampen och Fågelskådningens Dag i Asköviken med premiär för blå västarna.**
- ***Fåglar i Västmanland* nr 3 - jubileumsutgåva.**
- **Fågelguider med blå väster i Asköviken söndagar vår och höst.**
- **Fotoutställning i skyltfönstret hos Audio Video, Västerås under hösten.**
- **Deltagande i Kulturnatta Västerås**
- **Uppstart av sjöfågelinventering enligt fågeltornsmetoden.**
- **Föredrag om det som händer i fågelvärlden.**
- **Jubileumsfest 16 november.**

Välkommen till Jubileumsfest lördag 16/11 Westerqwarn, Mölntorp. Vi börjar kl. 15.00.

Fågelrapport för Västmanland 2018

Detta är fågelrapport nummer 44 som har sammanställts av den regionala rapportkommittén (rrk) i Västmanland. Rapportern behandlar i huvudsak de fågelobservationer som gjordes inom landskapet Västmanland under 2018. Som vanligt har grundarbetet lagts i Artportalen där inkomna observationer granskas och administreras kontinuerligt. För enkelhetens skull har vi i valt att dela upp och hantera arbetet per kommun, där olika personer har ansvarat för "sitt" område. Se respektive ansvarsområden nedan.

Fågelrapporten ska ses som en gemensam produkt från rapportkommittén. Under arbetets gång har dock olika personer ansvarat för och skrivit om olika arter eller artgrupper. Medarbetarnas namn redovisas därför i anslutning till respektive art. Ansvaret för produktens slutliga utseende har legat på Markus Rehnberg, som också är den som har försökt summera det som skedde i de västmanländska fågelmarkerna under 2018.

Regionala rapportkommittén *(resp. ansvarsområde inom parentes):*

- *Anders Carlberg (Nora)*
- *Gunilla Hammarström (Kungsör, Arboga)*
- *Lillebror Hammarström (Lindesberg, Skinnskattberg)*
- *Jörgen Lindberg (Köping)*
- *Thomas Pettersson (Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Ludvika)*
- *Markus Rehnberg (Sala, Fagersta, Norberg)*
- *Roland Thuvander (Örebro, Ljusnarsberg, Hällefors)*

Rapportens utformning

Till sin utformning är årets rapport lik sina närmaste föregångare. Observationerna är uppdelade kommunvis och de flesta lokalangivelserna hänvisar till det delområde (vilket oftast är likställt med socken eller församling) där lokalerna är belägna. Kommunerna förkortas genom de två första bokstäverna i namnet med undantag för Norberg som här förkortas med Nb.

För vissa arter (eller raser) redovisas inom parentes fyra siffror. Dessa står för medianen (inte medelvärdet!) av antalet fynd (i vissa fall antalet ex. eller antalet fågeldagar [FD], se nedan) eller häckningar (H = konstaterad häckning; h = trolig häckning) i Västmanland, perioderna 1988-1997, 1998-2007, 2008-2017 och 2018.

I viss utsträckning används begreppet fågeldagar (FD) som beskriver summan av alla observerade individer för varje dag. En fågel oavsett om det är samma individ som ses under tre olika dagar ger tre (3) fågeldagar. Motsvarande gäller för till exempel 40 ex. den ena dagen och 55 ex. dag två, vilket alltså ger 95 fågeldagar. I brist på bättre alternativ används måttet för arter med större datamängder, i huvudsak för jämförelser mellan olika år. På motsvarande sätt används t.ex. FD10, FD100 etc. som beskriver "10-fågeldagar", "100-fågeldagar" osv.

Samtliga i fågelrapporten uppräknade fynd är kontrollerade och bedömda av rrk Västmanland. Vissa observationer har dessutom granskats i särskild ordning av den nationella rapportkommittén och sådana fynd är markerade med en asterisk (*). Dessa innefattar även ett antal arter och raser som ska granskas av Birdlife Sveriges nationella raritetskommitté (Rk) före publicering. Fynd som har granskats och godkänts av Rk har markerats med en dubbel asterisk (**).

Systematik och namnsättning

På senare år har vi fått vänja oss vid att det mer eller mindre kontinuerligt sker förändringar i fågelsystematiken. Som ett resultat av att Artportalen sedan slutet av 2018 följer "resten av världen" har det skett en hel del förändringar i den ordning de olika arterna presenteras i denna rapport. Till exempel hittas inte längre blåhake, rödhake, stenskvättor och buskskvättor bland trastarna (Turdidae) utan bland flugsnapparna (Muscicapidae).

En annan förändring som har skett är att falkarna lämnar de andra rovfåglarna och hamnar strax innan tättingarna, som inleds med törnskator och kråkfåglar. Lärkorna som tidigare var först inom tättingarna kommer nu efter mesarna. Ärlor och piplärkor som tidigare hängde ihop med lärkor kommer nu efter gråsparv och pilfink, som i sin tur kommer långt innan de andra sparvarna.

Förändringar i rapportmallen

Inga förändringar i rapportmallen finns att förmedla. I de fall där du har turen att hitta något riktigt sällsynt som kräver särskild beskrivning, kommer som vanligt en avisering om detta att dyka upp i rutan för "Fynd för validering". Denna ruta ses som inloggad under fliken "Min startsida".■

Fågelåret 2018

Det här året kommer inte att nämnas som ett av de mest minnesvärda under senare år. Totalt under året inrapporterades till Artportalen fynd rörande 244 fågelarter. Det är en ganska normal summa sett över tid. Likt 2017 bjöd inte heller 2018 på någon ny art för landskapet. Listan över anträffade arter tycks därför vara cementerad på 334 arter.

Foto: Jörgen Lindberg

Silvertärna

”Spännande” arter som noterades under året var amerikansk kricka (2 ex.), svarthalsad dopping (3 fynd, 1 häckning), ägretthäger (15 ex.), svart stork (1 ex.), vit stork (3 fynd), stäpphök (13 ex.), vittrut (1 ex.), kaspisk trut (3 ex.), härfågel (3 ex.), vitryggig hackspett (1 ex.), aftonfalk (2 ex.), sommargylling (3 ex.), fjällpipare (1 fynd), berglärka (1 ex.), tajgasångare (4 ex.), lundsångare (1 ex.), vasssångare (6 ex.), brandkronad kungsfågel (2 ex., 5:e fyndet), rosenstare (1 ex., 4:e fyndet) och större piplärka (1 ex.).

Inledningen av året bjöd inte på några större sensationer eller anmärkningsvärda händelser. Det mesta kändes ganska likt tidigare vintrar. I Västerås hamnområde fanns kungsfiskaren vid den vinteröppna vaken vid Ångkraftverket och på Munkängens silo vakade pilgrimsfalkarna över sitt hemområde.

Tänkte ni på om det var färre fjällvråkar än vanligt? Rapporteringsstatistiken från de senaste fem åren pekar i alla fall på att antalet övervintrande fjällvråkar minskar i Västmanland. Här har ni något att hålla koll på under kommande vintrar. I Hällefors kunde man glädjas över de hökugglor som fanns på flera lokaler, men nja. Inledningen av året bjöd inte på några större överraskningar. Inte heller ugglesäsongen blev något utöver det vanliga. För flera arter blev häckningssäsongen dessutom ganska medioker.

Då vi började hoppas på vårvindar valde i stället vädret att spela oss ett rejält spratt. Länge, länge skulle landskapet förbli täckt av ett snötäcke. I slutet av mars behagade dock isviddernas borgmästare att semestra några dagar i Västerås hamn, det värmde. Längre söder ut i landet närde vårfåglarna en önskan om att få flytta vidare norrut. Men med ett tjockt snötäcke är det svårt att finna bra rastplatser där man också kan hitta en liten bit mat.

I våra trakter började det samtidigt att krisa för några av traktens bönder. Gödselbrunnar fylldes till brädden och för att de inte skulle svämma över, valde några att olovligen sprida gödslet på snötäckt mark. Följden blev att snön på dessa ytor smälte fortare och det blev till formidabla landningsbanor för snösparvar, sånglärkor, tofsvipor med flera. Sällan har vi väl glatts så mycket över att någon gjort något som man inte borde göra. Våren var nu äntligen igång. I rapporten finns dock flera exempel på arter som dök upp senare än normalt. Ett exempel på det är det käraste vårtecknet för många, sädesärlan som kom en dryg vecka senare än brukligt.

I slutet av april hittades en amerikansk kricka vid Asköviken och den skulle följas av ytterligare en i Gnien i Ramnäs. Vid Frövisjön dök svarthalsade doppingar ner för fjärde året i följd och även i år inleddes häckning. Vid samma lokal fortsätter svarthakedoppingen att behålla sin ställning och lokalen är numera

den enskilt viktigaste för arten i landskapet.

Den brandkronade kungsfågeln är en art som vi förväntar oss ska öka i landskapet. I år hittades två stycken i en centralt belägen skog i Köping. Om vi fortsätter med arter som ökar så besöktes landskapet av ett flertal ägretthägrar och stäpphökar under året. I slutet av maj hittades årets tyngsta raritet, då uppgiften om en rosenstare förmedlades av de boende vid Iresjön i Köpings kommun.

Det blev annars värmen som kom att prägla hela sommaren. Hur denna bölja kom eller kommer att forma vår lokala fågelfauna vet vi ganska lite om i dagsläget. Det är dock tråkigt att återigen konstatera att vi blir allt sämre på att följa och följa upp vår egna fågelfauna. För vitfågel (måsar och tärnor), gråhäger och mellanskarv är vi till exempel helt beroende av den information som tas fram via länsstyrelsernas miljöövervakning. Väldigt lite framkommer via den spontana rapportering som förmedlas via Artportalen. Vidare är det beklämmande att vi inte har bättre koll på en art som svarttärnan i länet. I Asköviken och Fläcksjön har vi två av Mellansveriges viktigaste lokaler för arten, men det är bara i den ena som arten följs någorlunda regelbundet.

Rapphöns är väl egentligen inget vi önskar ta upp i årsberättelsen eftersom det då finns en viss risk att det som skrivs kan tolkas på fel sätt av en del inom skådarkåren. Men här kommer det i alla fall. Rapphönsen i landskapet är på utdöende och beståndet tycks enbart upprätthållas med hjälp av stödutsättning.

En annan fälthöna som hade ett sämre år var vakteln. Orsaken till det kan vi bara spekulera kring, men en anledning skulle kunna kopplas till det varma sommarvädret och bristen på foder hos många djurhållare. Många vallar och trädor slogs betydligt oftare detta år än vanligt, vilket skulle kunna ha varit till nackdel för till exempel vaktlar och kornknarrar.

Inte heller hösten bjöd på någon pulshöjare, men vi kan konstatera att vi allt oftare nås av tajgasångare under hösten. I år gjordes hela fyra fynd. Under hösten gladde även aftonfalk på två platser och större piplärka på en. Lite senare under hösten, i november och december, gjordes några fynd av kaspisk trut i Västerås hamn. Detta visar att vi inte ska gå in i vinterdvala alltför tidigt. Guldkorn kan hittas året om, även om de ett år som detta kändes väldigt avlägsna. Kvack och bock!

Markus Rehnberg

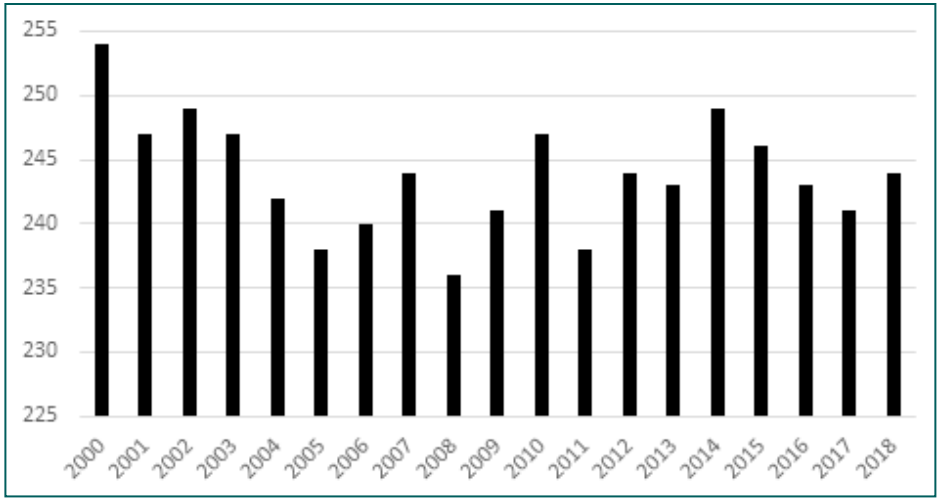

Figur 2. *Årligt antal rapporterade arter i landskapet Västmanland, åren 2000-2018. Källa: www.artportalen.se*

Artlistan

I anslutning till några av fågelnamnen förekommer den aktuella rödlistningskategorin i enlighet med Rödlistade arter i Sverige 2015.

Förklaring till använda förkortningar.

NT	Nära hotad (Near Threatened)
VU	Sårbar (Vulnerable)
EN	Starkt hotad (Endangered)
CR	Akut hotad (Critically Endangered)
RE	Nationellt utdöd (Regionally Extinct)

I anslutning till vissa av artnamnen anges även med "**F1**" om arten är upptagen i bilaga 1 till EG:s fågeldirektiv.

I rapporten använda förkortningar

ad.	adult	**pull.**	pullus/pulli
ex.	exemplar	**r.**	rastande
f/ff	hona/honor	**sj.**	sjungande
f:g	församling	**s:n**	socken
honf.	honfärgad	**so. dr.**	sommardräkt
juv.	juvenil	**sp.**	spelande
K	kalenderår	**str.**	sträckande
k:a	kyrka	**subad.**	subadult
k:n/k:r	kommun, -er	**tr.**	trummande
m.	i mitten	**ult.**	i slutet
m/mm	hane/hannar	**vi. dr.**	vinterdräkt
pr.	I början		

Artförteckning

Prutgås *(Branta bernicla)*
(2, 6, 7, 3)
Under året har endast tre fynd om 86 ex rapporterats.
Ha: 5 str. (SV) Sävholmen, Kolbäck 24.9 (Ulf Carlson).
Su: 80 str. (S) Sura skans, Sura 23.9 (Mikael Mälberg).
Hä: 1 ex. Fågeltornet, Hammarn, Grythyttan 11.10 (Nils Hultman).

Lillebror Hammarström

Kanadagås (*Branta canadensis)*
(11 FD300, 36 FD300, 52 FD300, 183 FD300)
Den månadsvisa fördelningen av fågeldagar med fler än 300 ex. (FD300) var januari (45), februari (0), mars (2), april (32), maj (2), juni (3), juli (3), augusti (6), september (12), oktober (12), november (25) och december (44). De största ansamlingarna (minst 1000 ex):
Vä: 1000 str. (SV) Stavsholmen, Rytterne 10.1 (Bo Eriksson).
Ha: I Strömsholmsområdet, Kolbäck max 1500 r. under perioden 3-12.1 (Daniel Hedenbo m.fl.) samt max 1000 r. under perioden 1.11-20.12 (Bo Eriksson m.fl.).
Kö: Max 1000 r. Koldammen, Malmön, Köping 29.11-1.12 (Peter Ekelund m.fl.). 500 r. Norsa, Munktorp 15.12 (Peter Ekelund). 1200 r. Kallstena, Köping 16.12 (Staffan Ekelund, Maria Eriksson).
Sa: 500 r. Ekeby damm, Sala 15.11 (Eva Johansson).
Li: Max 1200 r. Nederby, Fellingsbro 1-4.1 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). Max 600 r. Nederby, Fellingsbro, 5-13.12 (Hans Norelius, Bo Runesson).

Lillebror Hammarström

Vitkindad gås (*Branta leucopsis)* **F1**
Arten blev under året observerad mellan 1 mars och 16 november. Från Skanssjön i Hallstahammar har det rapporterats om fyra häckningar, där det sammanlagt har kläckts fram 13 ungar. I övrigt har följande större ansamlingar eller sträcksummor rapporterats:
Vä: 800 (!) r. Oxfjärden, Ängsö 14.10 (Markus Rehnberg). 547 r. Asköviken, Västerås-Barkarö 17.10 (Robert Ekberg).
No: 400 str. (N) Grecken, Nora 22.4 (gm Anders Carlberg).
Noterbar är den flock som rastade tillsammans med andra gäss ute på Oxfjärden i Ängsö. Detta är den enskilt största ansamling av vitkindade gäss som har noterats i landskapet. I historiearkivet finns dock en lika stor notering av sträckande fåglar, men här handlar det i stället om flera flockar som tillsammans summerade 800 ex.

Lillebror Hammarström

Stripgås (*Anser indicus)* – [Kategori E]
(1, 1, 2, 1)
Sa: 1 r. Stora Mörtholmen, Fläcksjön, Fläckebo 22.8 (Berndt Söderlund).

Lillebror Hammarström

Grågås (*Anser anser)*
(15 H, 49 H, 89 H, 54 H)
Häckning har under året rapporterats från nitton lokaler (minst 54 par) med den geografiska fördelning som framgår av figur 3. Säkerligen förkommer dock fler häckplatser, inte minst i anslutning till Mälaren och i landskapets många slättsjöar. Grågäss har i övrigt noterats under årets samtliga månader. I början av året (1.1-15.2) rapporterad från sju lokaler om cirka 44 ex. Grågåsen tillhör våra tidigaste vårfåglar, så när våren anländer fylls antalet individer på ganska snabbt.

De enda större ansamlingar (minst 500 ex.) som har rapporterats under våren kommer från Asköviken, V. -Barkarö där som mest 600 ex. inräknades i början av april. Under sommar och höst ökar antalet individer ytterligare, dels med årets ungar men också av kringströvande och ruggande fåglar. Större ansamlingar har rapporterats från följande lokaler med högsta antal inom parentes: Asköviken (max 3000), Frövisjön, Skultuna (750), Oxfjärden, Ängsö (1200), Fläcksjön, Fläckebo (4500), Hällby, Västerfärnebo (1100), Gussjön, Fläckebo (850), Norsa, Munktorp (850), Pingstamiddag, K. Barkarö (max 2800), Sällingsjön, Fellingsbro (max 2500), Ullersättersviken, Hagaberg, Näsby (max 2400) och Sjömosjön, Fellingsbro (1800). I december har rapporter lämnats från följande kommuner med antal inom parentes: Västerås (2), Hallstahammar (11), Köping (4) och Lindesberg (10).

Markus Rehnberg

Sädgås (*Anser fabalis)*
Sädgåsen är under våren observerad mellan den 18.3 och 20.6 och under hösten mellan 1.9 och 29.11. Inga vinterfynd har rapporterats. Under våren fanns vid något tillfälle minst 500 rastande sädgäss vid följande lokaler:

Vä: Max 1360 r. Dingtuna k:a, Dingtuna 6-8.4 (Per Hedenbo m.fl.). Max 700 r. Solinge, Romfartuna 7-8.4 (Pentti J. Tatti m.fl.). Max 1000 r. Asköviken, Västerås-Barkarö 7-11.4 (Pentti J. Tatti m.fl.). 2000 r. Hagby, Haraker 14.4 (Markus Rehnberg). 2500 r. Skepplinge, Haraker 15.4 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Sa: 2000 r. Robertsholm, Västerfärnebo 9.10 (Lennart Andersson, Jörgen Fritzson). 2200 ex. Hällby, Västerfärnebo 10.10 (Jörgen Fritzson). Max 1500 r. Fläcksjön, Fläckebo 20-25.10 (Håkan Johansson m.fl.). Max 1500 ra. Gussjön, Fläckebo 4-8.11 (Markus Rehnberg m.fl.).

Under året har endast sex fynd av tundrasädgäss (Anser f. rossicus) gjorts (0 ex., 6 ex., 130 ex., 49 ex.). Fem av fynden gjordes under perioden 9-18 april och omfattade 49 ex. Det enda fyndet i övrigt (1 ex.) noterades vid Björkhagen i V.-Barkarö 3.9 (Henry Hedlund, Inger Hedlund).

Lillebror Hammarström

Spetsbergsgås *(Anser brachyrhynchus)*
(3 FD, 32 FD, 204 FD, 1812 FD)
Spetsbergsgåsen är under våren observerad mellan 21 mars och 6 maj samt under hösten mellan

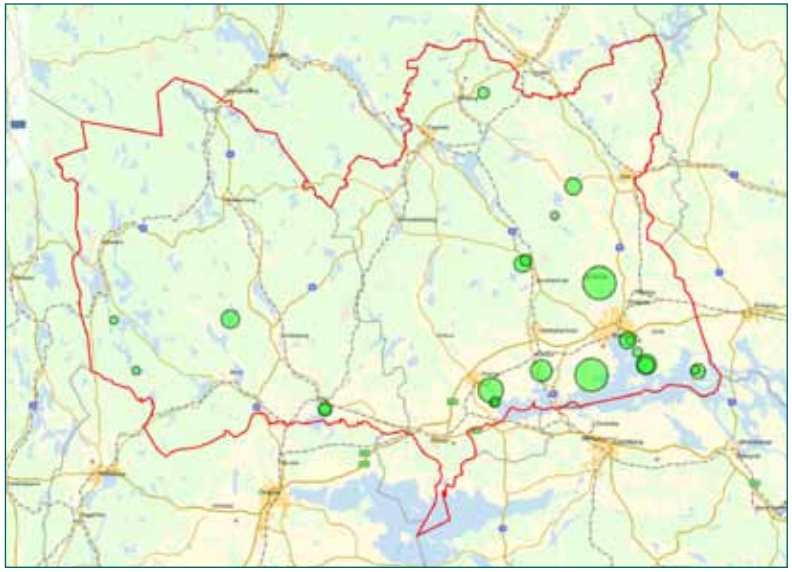

Figur 3. *Lokaler (gröna cirklar) med säkerställd reproduktion av grågås under 2018. Cirklarnas storlek är satt i relation till antalet inräknade gässlingar.*

15 september och 8 november. Större antal (minst 50 ex.):

Vä: Max 60 r. Dingtuna k:a, Dingtuna 6-8.4 (Johan Karlsson m.fl.). Max 53 r. Asköviken, V.-Barkarö 8-20.4 (Pentti J. Tatti m.fl.). 100 r. Hagby, Haraker 14.4 (Markus Rehnberg). 140 r. Skepplinge, Haraker 15.4 (Bernt Larsson m.fl.). 75 r. Lyckmans, Haraker 15.4 (Kaj Engberg). 50 str. (NO) Bångmossen, Skultuna 22.4 (Markus Rehnberg, Pentti J. Tatti).

Lillebror Hammarström

Bläsgås (*Anser albifrons)*
(102 FD, 366 FD, 1045 FD, 2392 FD)

Bläsgåsen blev under året rapporterad mellan 21 mars och 14 juni under våren samt mellan 15 september och 8 november under hösten. Dessutom gjordes ett vinterfynd den 3 januari. Större (över 50 ex) ansamlingar:

Vä: Max 60 r. Dingtuna k:a, Dingtuna 6-8.4 (Johan Karlsson m.fl.). Max 92 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 11-15.4 (Pontus Lindberg m.fl.). 147 r. Skepplinge, Haraker 15.4 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Sa: max 147 r. Hällby, Västerfärnebo 23-29.4 (Berndt Söderlund m.fl.). 124 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 23.4 (Kalle Källebrink).

Lillebror Hammarström

Fjällgås (Anser erythropus) **CR/F1**
(3 ex., 17 ex., 3 ex., 4 ex.)

Vä: 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna 13-14.4 (Mats Peterz m.fl.).

Kö: 1 ad. r. Norsa, Munktorp 22.4 (Göran Nilsson m.fl.).

Li: 2 ad. r. Sörbysjön, Fellingsbro 17.4 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.).

Både gåsen i Skultuna och den i Munktorp bar ringar och vi kan därför utgå i från att båda hör hemma inom Projekt fjällgås.

Lillebror Hammarström

Gåshybrider

Antalet fynd av gåshybrider tycks öka och det är framför allt snedsprång tagna mellan grågås och kanadagås som ger upphov till flest nya hybrider, vad det verkar. Under året har hybrider mellan dessa båda parter rapporterats från Västerås, Hallstahammar, Köping, Sala, Surahammar, Lindesberg, Nora och Fagersta kommuner. Totalt rörde det sig om minst 60 ex.

Den näst vanligaste gåshybriden hos oss är den mellan vitkindad gås och kanadagås. Tidigare gavs ganska många ungar från ett antal häckningar som genomfördes vid Skanssjön i Hallstahammar. Så tycks inte längre vara fallet och antalet hybrider verkar snarast minska hos oss. Detta år gjordes endast två fynd, båda på en och samma lokal i Hallstahammars kommun.

Markus Rehnberg

Knölsvan (*Cygnus olor)*
(14 H, 8 H, 5 H, 4 H)

Under året rapporterades endast fyra häckningar från Västerås (3) och Ludvika (1) kommuner. Under vintermånaderna gjordes sex fynd om sammanlagt 16 ex i januari, två fynd om 2 ex. i februari samt sex fynd om 22 ex. i december. Följande större (minst 10 ex) ansamlingar har rapporterats:

Vä: 11 r. Rastholmen, Asköviken, V.-Barkarö 27.3 (Pontus Lindberg m.fl.). Max 19 ex. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 8-20.4 (Bengt Stridh m.fl.). Minst 40 ex. (26 ad. + 14 1K) r. Asköviken, V.-Barkarö 28.10-17.11 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Sk: 12 ex. Sundsbrotorp, Hed 9.4 (Claes-Göran Carlsson).

Lillebror Hammarström

Mindre sångsvan (*Cygnus columbianus)* **F1**
(24 ex., 42 ex., 52 ex., 35 ex.).

Under året endast noterad i samband med vårsträcket, mellan 3 och 23 april. Sammanlagt rörde uppträdandet 35 individer fördelat på Västerås (13), Hallstahammar (2), Sala (6), Surahammar (5), Lindesberg (8) och Fagersta (1).

Lillebror Hammarström

Sångsvan *(Cygnus cygnus)* **F1**
(24 h, 31 h, 32 h, 28 h)

Tjugoåtta (28) häckningar eller troliga häckningar rapporterades med den geografiska spridning som visas i figur 4. Större flockar (minst 500 ex.) under året: Vä: max 550 r. Solinge, Romfartuna 7-8.4 (Håkan Johansson m.fl.). 500 r. Hagby, Haraker 14.4 (Markus Rehnberg). Sa: 620 ex. Finnbo, Västerfärnebo 7.4 (Bo Eriksson).

Mellan 1 januari och 15 februari rapporterades ca 972 sångsvanar från Västerås (148), Hallstahammar (67), Köping (50), Sala (95), Surahammar (17), Lindesberg (430), Örebro (5), Nora (133), Fagersta (17), Skinnskatteberg (4) och Hällefors (6). I december rapporterades ca 1149 från Västerås (237), Hallstahammar (76), Köping (133), Sala (8), Surahammar (301), Lindesberg (225), Nora (58), Norberg (7), Fagersta (62), Skinnskatteberg (5) och Hällefors (37).

Lillebror Hammarström

Figur 4. *Häckningar och troliga häckningar (gula prickar) av sångsvan i Västmanland under 2018.*

Gravand *(Tadorna tadorna)*
(4 ex., 9 ex., 6 ex., 7 ex.)

Vä: 1 ad. m r. Asköviken, Dingtuna 8.4 (Bengt Stridh m.fl.). 1 r. Asköviken 26.5 (Mikke Brännström). No: 2 r. Lillsjön, Vikern, Nora 9.4 (Camilla Pettersson m.fl.).

Sk: 2 ff r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 20.4 (Leif Johansson m.fl.).

Su: 1 m r. Gnien, Ramnäs 26.5 (Inger-Marie Carlsen, Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Fem fynd av sju fåglar under vårflyttningen ligger helt inom det normala.

Thomas Pettersson

Mandarinand (*Aix galericulata*) – [Kategori E]
(1 ex., 1 ex., 2 ex., 1 ex.)

Vä: 1 m Notudden, Västerås 1.1-29.3 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 m Lastudden, Ridön, Västerås-Barkarö 25.5 (Anders Dahllöv). 1 m Ormhäll, Ridön, Västerås-Barkarö 10.6 (Anders Dahllöv). 1 m Notudden, Västerås 4.10-17.11 (Janne Virking m.fl.). 1 m Munkängen, Västerås 21-30.12 (Janne Virking m.fl.). Fynden bedöms röra samma individ som övervintrar vid Västeråsfjärdens inre delar och som gjorde en sommarutflykt till Ridön.

Thomas Pettersson

Årta (*Anas querquedula)* **VU**
(13 h, 11 h, 9 h, 10 h)

Observerad 9.4-25.7. En (1) konstaterad häckning rapporterades i år:

Vä: 1 f + 1 pull. Asköviken, Västerås-Barkarö 24.6 (Åke Jernberger). Dessutom är årtan funnen vid nio (9) lokaler under häckningstid (16.5-31.7), motsvarande lika många troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: 1 m Sjöboden, Ängsö 29.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs], Mona Löfgren). Asköviken, Västerås-Barkarö (5 mm, 2 ff). Frövisjön, Skultuna (1 m, 1 f).

Ha: Stavsholmsviken, Rytterne (1 m, 1 f). Lagårdssjön, Kolbäck (1 m).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (1 m).

Su: Gnien, Ramnäs (1 m).

Li: Sörbysjön, Fellingsbro (1 m).

Hä: Torrvarpen vid Hammarn, Grythyttan (1 m, 1 f).

Läget för årtan i Västmanland är fortsatt mycket bekymmersamt, även om årets resultat tillhör de bättre under den senaste tioårsperioden. En nedgång sedan mitten av 1990-talet är dock tydlig.

Thomas Pettersson

Skedand (*Anas clypeata)*
(12 h, 19 h, 16 h, 16 h)

Observerad 9.4-3.11. En (1) konstaterad häckning:

Vä: 1 f med som mest 7 pulli Asköviken, V.-Barkarö 30.6-20.7 (Janne Virking m.fl.).

Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid tio (10) lokaler, med sammanlagt 15 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Sjöboden, Ängsö (2 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (10 mm, 3 ff). Asköviken, Dingtuna (10 mm, 3 ff).

Kö: Norsa, Munktorp (4 mm, 1 f). Malmön, Köping (1 m, 1 f).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (2 mm). Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo (6 mm). Rörbosjön, Fläckebo (2 mm).

Su: Gnien vid Högbyn, Ramnäs (2 mm, 2 ff).

Li: Sörbysjön, Fellingsbro (1 m, 1 f).

En större (minst 20 ex.) ansamling rapporterad:

Vä: 21 r. Frövisjön, Skultuna 23.7 (Berndt Söderlund).

Thomas Pettersson

Snatterand (*Anas strepera)*
(2 h, 7 h, 13 h, 16 h)

Observerad 6.4-4.11. Två (2) konstaterade häckningar har rapporterats:

Vä: 1 f med 3 pulli Asköviken, V.-Barkarö 6.7 (Torbjörn Hegedüs). 1 f med 7 1K Asköviken 16-20.7 (Torbjörn Hegedüs, Janne Virking).

Därutöver är arten är funnen under häckningstid (16.5-30.6) enligt nedan, motsvarande ytterligare ca 14 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Asköviken (18 mm, 3 ff). Stavsholmsviken, Rytterne (1 m, 1 f). Frövisjön, Skultuna (18 ex., dock minst 5 mm + 5 ff). Svartån vid Ekeby, Skultuna (1 m).

Kö: Norsa, Munktorp (4 ex., dock minst 1 m + 1 f).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (4 mm, 1 f). Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo (2 mm, 1 f).

Su: Gnien vid Högbyn, Ramnäs (1 m, 1 f).

Större (minst 25 ex.) ansamlingar:

Vä: 32 r. Frövisjön, Skultuna 23.7 (Berndt Söderlund). Asköviken, V.-Barkarö, 25.8-26.10, som mest 188 (!) r. 16.10 (Robert Ekberg).

Snatteranden håller ställningarna som häckande i Västmanland, även om förekomsten är lokal. Ansamlingarna på hösten vid Asköviken är rekordstora. Tidigare högsta notering på samma lokal är 110 ex. 11.10 2016.

Thomas Pettersson

Bläsand *(Anas penelope)*
(4 h, 13 h, 12 h, 10 h)

Observerad 4.4-19.11. Ingen konstaterad häckning rapporterad, men arten är funnen under häckningstid (21.5-15.7) vid sju (7) lokaler, motsvarande ca 10 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Asköviken, V.-Barkarö (10 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (18 mm, 3 ff).

Kö: Norsa, Munktorp (4 ex.).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (6 mm). Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo (1 m).

Su: Gnien, Ramnäs (6 mm, 2 ff).

No: Gyttorps reningsdamm, Nora (2 mm).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: 127 r. Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 26.4 (Robert Ekberg). 109 r. Asköviken vid Rastholmen, V.-Barkarö 1.5 (Torbjörn Hegedüs). Asköviken, V.-Barkarö 13.9-22.10, som mest 500 r. 3.10 (Janne Virking).

Sa: Svartån vid Sörsalbo, Västerfärnebo 23-25.4, som mest 415 r. 23.4 (Kalle Källebrink). Fläcksjön, Fläckebo 27.9-25.10, som mest 155 r. 27.9 (Berndt Söderlund).

Li: 100 r. Sällingsjön, Fellingsbro 22.9 (Johan Andersson).

Inga särskilt höga (minst 300 ex.) sträcksummor har rapporterats i år, och inte heller något vinterfynd.

Thomas Pettersson

Gräsand (Anas platyrhynchos)

Större (minst 500 ex.) ansamlingar har rapporterats enligt följande:

Vä: 736 ex. Munkängen, Västerås 31.1 (Janne Virking). 700 ex. Frövisjön, Skultuna 25.8 (Pentti J. Tatti) och 12.9 (Pentti J. Tatti). 500 ex. Munkängen 21-27.12 (Markus Rehnberg, Janne Virking).

Kö: 800 ex. Norsa, Munktorp 9.8 (Staffan Ekelund).

Thomas Pettersson

Stjärtand (*Anas acuta*) **VU**
(1 h, 2 h, 1 h, 4 h)

Observerad 2.4-7.11. Fyra (4) fynd under häckningstid (21.5-15.7), vilket är ovanligt många:

Vä: 1 f Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 11-12.6 (Robert Ekberg m.fl.). 2 mm Frövisjön, Skultuna 4-10.6 (Fredrik Engström m.fl.).

Sa: 3 ex. (2 mm, 1 f) Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo 31.5 (Berndt Söderlund).

Su: 1 m Gnien, Ramnäs 15.6 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Su: 112 str. (S) Gnien, Ramnäs 30.8 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Kricka *(Anas crecca)*
(35 FD100, 49 FD100, 65 FD100, 39 FD100)

Observerad (7.1) 26.3-25.11. En större (minst 500 ex.) ansamling:

Sa: 730 r. Svartån vid Sörsalbo, Västerfärnebo 23.4 (Kalle Källebrink).

Sommartid kan relativt stora ansamlingar uppträda

***Figur 5**. Fyndplatser för amerikansk kricka (gula prickar) i Västmanland, 1978-2018.*

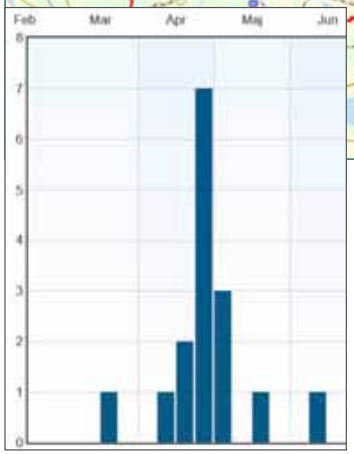

***Figur** 7. Veckovis fördelning av samtliga fynd av amerikansk kricka i Västmanland, 1978-2018.*

på vissa lokaler. Dessa utgörs i regel av ruggande hannar och följande uppgifter rörande minst 100 krickor i juni eller juli föreligger från 2018:

Vä: 100 ex. Frövisjön, Skultuna 8.6 (Berndt Söderlund). 300 ex. Frövisjön 23.7 (Berndt Söderlund). Ovanligt många vinterfynd i januari och februari, men inget i december:

Vä: 1 f Ångkraftverket, Västerås 26.1 (Pentti J. Tatti).

Ha: 1 m Lagårdssjön, Kolbäck 23.1 (Ulf Carlson).

Ar: 1 m Gamla kanalen, Arboga 9.1 (Bo Runesson). 1 honf. Gamla kanalen 18.1-9.2 (Fredrik Anmark m.fl.). 1 m Söder, Arboga 18-27.2 (Agnetha Toomingas m.fl.).

No: 1 f Karlsängs idrottsplats, Nora 7-9.1 (Håkan Lavebratt m.fl.).

Thomas Pettersson

Amerikansk kricka (*Anas carolinensis)*
(0 ex., 1 ex., 0 ex., 2 ex.)

Vä: 1 m r. Asköviken, Dingtuna 24-29.4 (Robert Ekberg m.fl.).

Su: 1 m r. Gnien, Ramnäs 8.5 (Lars Bruks m.fl.).

Två fynd, vilket var nummer 19 och 20 i Västmanland. Rent teoretiskt skulle båda fynden kunna röra en och samma hane, men vi har här valt att behandla dem som två olika.

Som namnet antyder har arten ett amerikanskt ursprung, men har länge behandlats som en ras av vår egen kricka. Den tydligaste dräktskillnaden i jämförelse med vår vanliga kricka är det lodrätt vita band som finns på den främre delen av flanken. I övrigt har den amerikanska arten ett mindre kontrastrikt tecknat huvud och saknar den vita skulderlinje som finns hos vår vanliga kricka. Honorna är mycket svåra att separera i fält, vilket resulterar i att det hitintills endast är hanar som har hittas hos oss, men rimligen bör även en och annan amerikanska dölja sig bland massorna.

I Västmanland gjordes det första fyndet av arten i april 1978. Fyndet som gjordes vid Fläcksjön i Fläckebo var en av de första att noteras i Sverige. Ökad medvetenhet och vaksamhet för denna art har på senare tid medfört att antalet fynd i landskapet har ökat och görs numera i snitt vart annat år (figur 6). Arten är enklast att utskilja då den bär sin praktdräkt, vilket resulterar i att det är under den tiden som arten upptäcks hos oss. Hitintills har samtliga fynd hos oss gjorts i samband med vår vanliga krickas vårflytt, mellan 18 mars och 10 juni, med en mycket tydlig topp under den senare delen av april (figur 7). Den geografiska spridningen av våra fynd

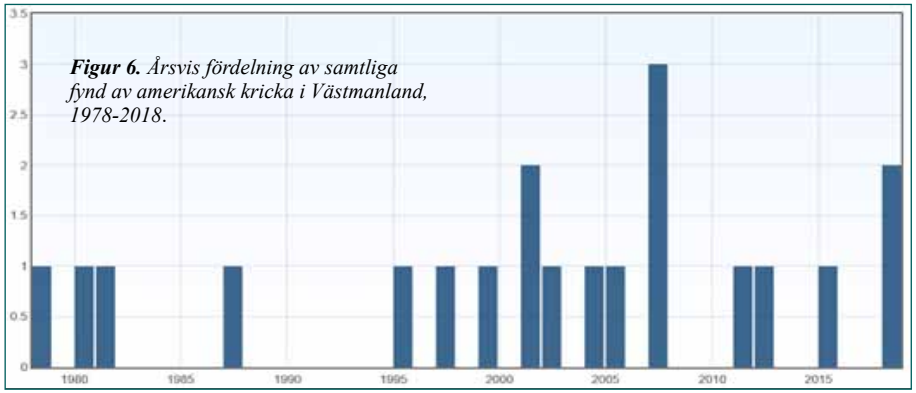

Figur 6. *Årsvis fördelning av samtliga fynd av amerikansk kricka i Västmanland, 1978-2018.*

framgår av figur 5, men kan också sammanfattas till att i huvudsak beröra mälarvikar och i slättsjöar i den östra halvan av landskapet. I den västra halvan har endast tre fynd gjorts, vilka fördelar sig på Lindesberg (2) och Hällefors (1) kommuner. I Västmanland har även ett par fynd av förmodade hybrider mellan kricka och amerikansk kricka gjorts.

Markus Rehnberg

Stjärtand x gräsand (*Anas acuta x platyrhynchos)*

Vä: 1 m r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 5.5 (Erik Berg).

En inte allt för vanlig hybridkombination, men har noterats vid några enstaka tillfällen i landskapet.

Markus Rehnberg

Brunand (*Aythya ferina)*
VU (10 h, 10 h, 7 h, 9 h)

Observerad 5.4-29.9. En (1) konstaterad häckning rapporterad:

Vä: 1 f + 3 pulli Frövisjön, Skultuna 24.6-24.7 (Håkan Johansson m.fl.).

I övrigt under häckningstid (1.5-30.6) rapporterades brunand från fyra (4) lokaler, motsvarande åtta (8) troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Asköviken, V.-Barkarö (1 m). Frövisjön, Skultuna (6 mm, 6 ff).

Kö: Norsa, Munktorp (1 m).

Sa: Hällsjön, Fläckebo (1 m).

Inget vinterfynd rapporterat, inte heller någon större (minst 50 ex.) ansamling. Årets magra resultat förstärker bilden av en rejäl minskning sedan åtminstone slutet av 1990-talet.

Thomas Pettersson

Vigg *(Aythya fuligula)*

Observerad (6.1) 24.3-22.12. Tio (10) konstaterade häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Västerås (3), Nora (5), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1). Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: 130 r. Asköviken, V.-Barkarö 20.9 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 130 r. Granfjärden, Ängsö 14.10 (Markus Rehnberg). Västeråsfjärden, Västerås 7-14.11, som mest 140 r. 14.11 (Janne Virking). Västeråsfjärden 16-22.12, som mest 243 ex. 22.12 (Inger-Marie Carlsen).
Under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes ett fynd:

Vä: 2 mm Ångkraftverket, Västerås 6.1 (Anders Dahllöv m.fl.).

Fynd i december (252 ex.):

Vä: Västeråsfjärden, Västerås 2-22.12, som mest 243 ex. 22.12 (Inger-Marie Carlsen). 3 (2 mm, 1 f) r. Frösåkersviken, Kärrbo 4.12 (Inger Hedlund, Henry Hedlund).

Kö: 5 förbifl. Norsa, Munktorp 15.12 (Peter Ekelund).

No: 1 m r. Hyttfallet, Hammarbyån, Nora 1.12 (Anders Carlberg).

Thomas Pettersson

Bergand *(Aythya marila)* **VU**
(6, 10, 10, 2)

Vä: 1 m r. Djuphamnen, Västerås 9.4 (Markus Rehnberg m.fl.).

Fa: 1 f r. St. Aspen, Västanfors 9.5 (Bo Persson).

Endast två fynd är mycket magert.

Thomas Pettersson

Ejder (*Somateria mollissima)* **VU**
(2, 4, 3, 2)

Ha: 1 m r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck 17.5 (Ulf Carlson).

Fa: 4 (2 mm, 2 ff) r. Åmänningen vid Framnäs, Västervåla 6.5 (Thomas Österholm m.fl.).

Ett fåtal fynd görs nästan varje år, särskilt på våren.

Thomas Pettersson

Svärta *(Melanitta fusca*) **NT**
(4, 17, 19, 19)

Tolv (12) vårfynd (17.4-20.5) och sju (7) höstfynd (16.9-14.11):

Vä: 2 (1 m, 1 f) r. Västeråsfjärden, Västerås 3.5 (Markus Rehnberg m.fl.).

Ha: 6 (3 mm, 3 ff) r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck 17.5 (Ulf Carlson).

Sa: 1 m r. Dalälven vid Hovnäs färja, Möklinta 17.4 (Christina Wahlström, Jerry Wiklund).

No: 3 (2 mm, 1 f) r. Norasjön, Nora 3.5 (Håkan Lavebratt). 3 (2 mm, 1 f) r. Norasjön 4.5 (Håkan Lavebratt m.fl.). 1 m r. Norasjön 16.9 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt). 3 r. Vikern, Viker 17.10 (Roland Thuvander). 1 m r. Norasjön 28.10 (Håkan Lavebratt m.fl.). 1 m r. Norasjön 3.11 (Håkan Lavebratt). 2 r. Vikern, Viker 14.11 (Anders Carlberg).

Fa: 4 (2 mm, 2 ff) r. Åmänningen vid Framnäs, Västervåla 4.5 (Bo Persson m.fl.). 1 par r. Åmänningen vid Framnäs 6.5 (Thomas Österholm m.fl.). 3 ex. (2 mm, 1 f) r. Åmänningen vid Framnäs 10.5 (Staffan Liljeqvist, Thomas Österholm). 1 m r. St. Aspen, Västanfors 10.5 (Roland Narfström). 4 (2 mm, 2 ff) r. Åmänningen vid Framnäs 11.5 (Thomas Österholm). 4 (2 mm, 2 ff) r. Åmänningen vid Framnäs 20.5 (Bo Persson, Leif Lejdelin). 1 m r. Tegviken, Åmänningen, Västervåla 18.10 (Bo Persson). 1 str. (S) Åmänningen vid Bockmurholmen, Västervåla 18.10 (Bo Persson).

Sk: 2 (1 m, 1 f) r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 16.5 (Leif Johansson m.fl.).

Thomas Pettersson

Sjöorre (*Melanitta nigra)*
(28, 102, 127, 85)

Observerad (20.1) 8.4-2.6 och 3.8-24.11.

Vä: 14 obs. av 100 ex. 8.4-20.5. 1 honf. r. Fullerö-fjärden, V.-Barkarö 18.11 (Anders Dahllöv).

Ha: 13 obs. av 59 ex. 18.4-24.5.

Sa: 4 obs. av 11 ex. 19-26.4. 8 honf. r. Fläcksjön, Fläckebo 18.11 (Håkan Johansson).

Su: Noterad str. (N) Virsbosjön, Ramnäs 3.5 (Mikael Mälberg). 9 r. Sörsjön, Sura 28.10 (Lennart Eriksson [Ramnäs], Mona Löfgren). 14 r. Glåpen, Sura 18.11 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.). 1 r. Östersjön, Sura 24.11 (Lennart Eriksson [Ramnäs], Mona Löfgren).

Li: Inget vårfynd! 4 r. Ullersättersviken, Näsby 23.10 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Hjerling). 70 r. St. Lindessjön, Lindes 4.11 (Mats Andersson, Ally Andersson).

No: 3 obs. av 26 ex. 24.4-3.5. 2 ad. mm r. Vikern vid Storön, Nora, 22.8 (Roland Thuvander). 1 1K r. Vikern, Viker 16.9 (Roland Thuvander). 3 r. Norasjön, Nora 17.10 (Håkan Lavebratt). 1 1K Norasjön 24.10 (Anders Carlberg). 18 (14+4) honf. r. Vikern, Nora/Viker 14.11 (Anders Carlberg m.fl.). 1 honf. r. Åsbosjön, Nora 14.11 (Anders Carlberg). 5 r. Fåsjön, Nora 18.11 (Claes Dyst).

Fa: 19 obs. av 171 ex. 22.4-20.5. 12 r. St. Aspen, Västanfors 15.10 (Roland Narfström). 2 honf. r. St. Aspen 17.10 (Bo Persson m.fl.). 2 honf. r. St. Aspen 27.10 (Bo Persson, Thomas Österholm).

Sk: 3 (2 mm, 1 f) Långsvan, Hed 22.4 (Ulf Carlson). 8 (4 mm, 4 ff) r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 28.4 (Leif Johansson). 4 honf. r. Nedre Vättern 13.11 (Leif Edberg, Leif Johansson).

Lu: 5 obs. av 65 ex. 10.5-2.6. 1 f r. Södra Hörken vid Hörksbyn 3.8 (Bertil Rahm). 2 honf. r. Södra Hörken vid Hörksbyn 8.9 (Bertil Rahm).

Hä: 7 r. Grythytteviken, Grythyttan 20.1 (Gunde Persson m.fl.). Noterad str. (NO) Lund, Lundsfjärden, Grythyttan 21.4 (Jonny Kvist). 7 r. Torrvarpen vid Hammarn, Grythyttan 25.5 (Nils Hultman).
1 honf. r. Halvarsnoren, Grythyttan 16.11 (Nils Hultman). Ingen större (minst 100 ex.) ansamling rapporterad i år. Vinterfynd:

Hä: 7 r. Grythytteviken, Grythyttan 20.1 (Gunde Persson m.fl.).

Ett mycket magert år, särskilt beträffande vårsträcket, vilket antagligen hänger samman med den sena våren.

Thomas Pettersson

Alfågel *(Clangula hyemalis)*
(6, 12, 9, 5)

Fem fynd, två på våren och tre på hösten:

Vä: 1 m r. Frövisjön, Skultuna 26-27.5 (Berndt Söderlund m.fl.).
Kö: 1 honf. r. Köpings hamn, Köping 11.11 (Staffan Ekelund).

Sa: 1 m r. Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo 23.4 (Berndt Söderlund).
No: 1 ad. m r. Vikern, Viker 14.11 (Anders Carlberg, Roland Thuvander).

Fa: 5 mm r. St. Aspen, Västanfors 17.10 (Roland Narfström m.fl.).

Antalet fynd varierar rätt stort mellan åren och årets antal kan jämföras med t.ex. 2016 då hela 37 fynd gjordes.

Thomas Pettersson

Knipa *(Bucephala clangula)*

(17 FD50, 22 FD50, 16 FD50, 12 FD50)

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 161 knipor, kommunvis fördelade: Västerås (15), Hallstahammar (11), Köping (1), Arboga (12), Sala (18), Surahammar (9), Lindesberg (36), Nora (46), Fagersta (4), Skinnskatteberg (4), Hällefors (5). I december rapporterades sammanlagt ca 64 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (14), Hallstahammar (4), Arboga (8), Surahammar (11), Lindesberg (4), Nora (8), Fagersta (13), Hällefors (2). Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Sa: 120 r. Fläcksjön, Fläckebo 19.4 (Berndt Söderlund).

Thomas Pettersson

Salskrake (*Mergellus albellus)* **F1**
(547 FD, 591 FD, 759 FD, 2462 FD)

Förutom sommar- respektive vinterfynden, se nedan, observerad 25.3-19.5 och 1.10-26.11. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (209) resp. efteråret (2 253): Västerås (95/2133), Hallstahammar (29/0), Köping (0/90), Kungsör (2/0), Sala (17/12), Surahammar (36/10), Lindesberg (12/2), Nora (8/0), Fagersta (10/6). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: Asköviken, V.-Barkarö 18.10-22.11, som mest 106 (!) r. 31.10 (Robert Ekberg).

Sommarfynd (1.6-31.8):

Vä: 1 f Frövisjön, Skultuna 6-15.6 (Bernt Larsson m.fl.).

Vinterfynd (1.12-28.2; 1-31.12):

No: 1 ad. m r. Norasjön, Nora 2.1 (Peter Bernövall).

Fa: 1 honf. r. Kaffeholmarna, Åmänningen, Västervåla 6.12 (Bo Persson). 1 honf. St. Aspen, Västanfors 9-17.12 (Bo Persson m.fl.).

Ett synnerligen rikligt uppträdande under hösten vid Asköviken och med en ny rekordansamling.

Thomas Pettersson

Storskrake (*Mergus merganser)*
(9 H, 10 H, 8 H, 9 H)

Nio (9) konstaterade häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Lindesberg (2), Nora (2), Fagersta (3), Hällefors (2). Större (minst 300 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Vä: 350 r. Västeråsfjärden vid Östra holmen, Västerås 1.1 (Markus Rehnberg m.fl.). Asköviken, V.-Barkarö 22-26.11, som mest 580 r. 26.11 (Robert Ekberg). 420 r. Fulleröfjärden, V.-Barkarö 24.11 (Håkan Johansson). 350 r. Ridöfjärden vid Sjöboda, Kärrbo 24.11 (Bengt Stridh). Galten vid Stavsholmsskäret, Rytterne 5-20.12, som mest 500 r. 5.12 (Bo Eriksson). 500 r. Fulleröfjärden 5.12 (Richard Lager). 500 r. Granfjärden vid Stamdalsholmarna, Ängsö 15.12 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg). Ridöfjärden 21-31.12, som mest 300 r. 26.12 (Anders Dahllöv).

Kö: Västlandasjön, Västra Skedvi 3-23.11, som mest 400 r. 12.11 (Leo Mäkinen m.fl.).

Su: 400 r. Glåpen, Sura 29.10 (Mikael Mälberg). Sörsjön, Sura 1-4.11, som mest 380 r. 4.11 (Inger-Marie Carlsen m.fl.).

Fa: St. Aspen, Västanfors 4-21.11, som mest 350 r. 6.11 (Bo Persson m.fl.).

Fynd under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes av sammanlagt ca 889 fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (745), Hallstahammar (21), Köping (5), Arboga (16), Surahammar (6), Lindesberg (43), Nora (12), Fagersta (37), Hällefors (4). I december sågs sammanlagt ca 2 334 storskrakar, kommunvis fördelade: Västerås (2 083), Hallstahammar (3), Köping (47), Surahammar (23), Nora (66), Fagersta (112). Antalet rapporterade säkerställda häckningar fortsätter att minska.

Thomas Pettersson

Småskrake *(Mergus serrator)*
(151 FD, 231 FD, 285 FD, 318 FD)

Observerad 9.4-23.11. Fem (5) konstaterade häckningar (2 H, 2 H, 4 H, 5 H):

Fa: 1 f + 6 pulli Sullerön, Åmänningen, Västervåla 26.7 (Staffan Liljeqvist). 1 f + 4 pulli Bockmurholmen, Åmänningen, Västervåla 28.7-8.9 (Jan Hellström m.fl.). 1 f + 3 pulli Slåtterön, L. Aspen, Västanfors 12.8 (Bo Persson, Malva Persson).

Lu: 1 f + 4 1K Södra Hörken vid Hörksbyn 15.8-10.9 (Bertil Rahm).

Hä: 1 f + 4 pulli Torrvarpsund, Grythyttan 18.8 (Nils Hultman).

Dessutom gjordes följande fynd under häckningstid (1.6-15.8):

Vä: 1 f Frövisjön, Skultuna 4.6 (Fredrik Engström, Johan Karlsson).

No: 1 f Vikern, Nora 4.8 (Roland Thuvander).

Hä: 3 (1 m, 2 ff) Lundsfjärden, Grythyttan 6-9.6 (Jonny Kvist, Christina Kvist). 2 (1 m, 1 f) Lundsfjärden vid Murstensudden, Grythyttan 14.6 (Nils Hultman m.fl.). 2 (1 m, 1 f) Sör-Älgen vid Hulthyttan, Grythyttan 21.6 (Nils Hultman). 3 honf. Halvarsnoren vid Flosjöhyttan, Grythyttan 24.6 (Jonny Kvist, Christina Kvist). 1 m Torrvarpen vid Hammarn, Grythyttan 1.7 (Nils Hultman).

Kommunvis fördelning av fågeldagarna: Västerås (9), Hallstahammar (5), Köping (4), Lindesberg (23), Nora (26), Fagersta (166), Ludvika (47), Hällefors (38). Månadsvis fördelning: januari-mars (0), april (103), maj (160), juni (25), juli (6), augusti (4), september (7), oktober (8), november (5), december (0). Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Fa: Åmänningen vid Framnäs, Västervåla 29.4-20.5, som mest 14 (7 mm, 7 ff) r. 8.5 (Thomas Österholm m.fl.).

Thomas Pettersson

Järpe *(Tetrastes bonasia)* **F1**
(2 H, 8 H, 9 H, 5 H)

Fem häckningar rapporterade från Sala (2), Norberg (1), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (1). Arten är i övrigt rapporterad från cirka 70 lokaler.

Anders Carlberg

Tjäder (*Tetrao urogallus*) **F1**
(0 H, 4 H, 4 H, 6 H)

Sex konstaterade häckningar har rapporterats från Sala (1), Surahammar (1), Örebro (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (2). I övrigt har även sex (6) spelplatser rapporterats från Köping (2), Lindesberg (1), Ljusnarsberg (2) och Hällefors (1).

Anders Carlberg

Orre (*Lyrurus tetrix*) **F1**

Fjorton spelplatser med minst fem tuppar har rapporterats från Sala (3), Lindesberg (1), Norberg (2), Fagersta (4), Skinnskatteberg (2) och Hällefors (2). På ytterligare 76 platser har det noterats minst fem fåglar (tuppar och/eller hönor). Men då har inget spel rapporterats. Häckning:

Hä: 4 1K Silken, Hällefors 9.8 (Nils Hultman, Erling Lillberg).

Anders Carlberg

Rapphöna (*Perdix perdix*) **NT**

Endast funnen vid fyra lokaler fördelat på Köping (1), Kungsör (1), Arboga (1) och Örebro (1).

Det återstår alltså endast en liten spillra av rapphönsstammen i Västmanland. Inga rapporter från vare sig Västerås eller Hallstahammars kommuner som tidigare haft flest observationer. Årets rapphöns var troligtvis tämligen nyutsläppta för jaktändamål. En rapphöna som sågs vid Ervalla i Örebro beskrevs som mycket oskygg. Observationerna i Köping, Kungsör och Arboga härrör troligtvis från samma ”utsläpp” eller till och med delvis från samma fåglar. De befann sig nämligen i ett område där alla tre kommunerna gränsar till varandra.

Anders Carlberg

Vaktel (*Coturnix coturnix)* **NT**
(15 ex., 68 ex., 94 ex., 32 ex.)

Årets sammanlagda antal spelande vaktlar blev blygsamma 32 stycken, fördelat på Västerås (9), Hallstahammar (2), Köping (3), Kungsör (3), Arboga (1), Sala (4), Surahammar (3), Lindesberg (2), Nora (3) och Skinnskatteberg (2).

Antalet spelande vaktlar varierar väldigt mycket mellan olika år. Ett toppår kan följas av ett år med få spelande vaktlar. 2018 blev det sämsta vaktelåret under hela 2000-talet. Det kan jämföras med det bästa vaktelåret 2011 då hela 189 spelande vaktlar rapporterades. Det rådande väderläget i Europa under vårflyttningen är troligtvis den största orsaken till hur många vaktlar som hörs spela i Västmanland under de kommande sommarnätterna. Kanske hade också den varma och torra sommaren betydelse. Bristen på hö tvingade många bönder och hästägare att skörda vall på alla tänkbara ställen och växtligheten på fälten var mycket lågvuxen under större delen av sommaren.

Anders Carlberg

Fasan (*Phasianus colchicus)*

Fasan är ingen art som vi normalt brukar ta med i fågelrapporten. Kanske främst på grund av att den inte tillhör vår naturligt förekommande fågelfauna. Enligt Thomas Pettersson (2003-2019) härrör de tidigaste uppgifterna om fasan i landskapet från tidigt 1900-tal, då det bland annat berättas om utsättningar på Ängsö i Västerås kommun.

Därefter har det för jaktändamål kontinuerligt släppts ut fasaner på lite olika platser i landskapet. Till en början verkar beståndet ha tillväxt väldigt snabbt, men från 1950-talet planade tillväxten ut och hur trenden har sett ut sedan dess är oklar. Det kan antas att fasanens trivsel i Västmanland ha försämrats i och med jordbrukslandskapets allt mera enformiga och storskaliga utseende, där småbiotoper såsom odlingsrösen, kantzoner, diken med mera ofta har tagits bort. Tidvis brukande av insektsmedel har haft en negativ inverkan på många av jordbrukslandskapets fåglar, så även fasan.

En annan faktor som påverkar antalet fasaner i landskapet är jägarnas fortsatta intresse för uppfödning och utsättning av fasaner. I boken Fåglar i Sverige har Ulf Ottosson m.fl. (2012) gjort ett försök att beräkna den västmanländska populationen och landade då på 1 600 par. Detta ger en genomsnittlig täthet av 0,2 par/km² landarea.

Under 2018 har fasan rapporterats från 53 av landskapets 443 så kallade atlasrutor (5x5 km), vilket

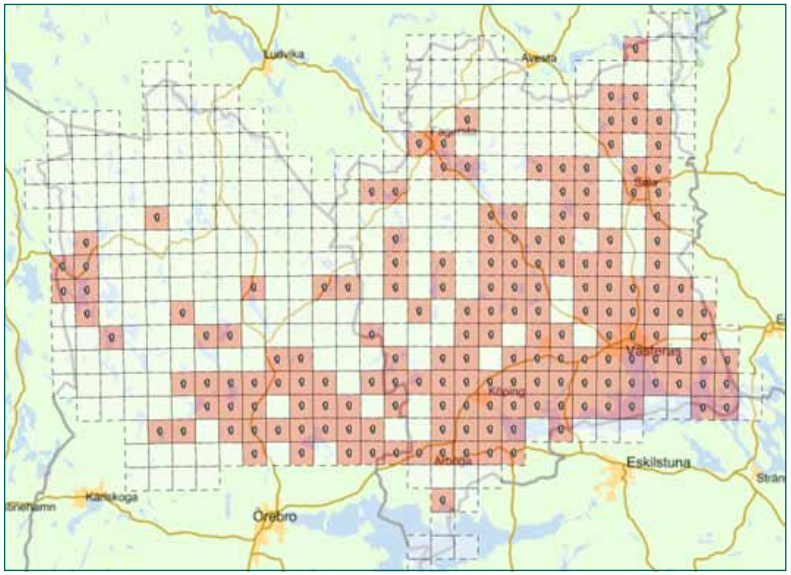

Figur 8. *Fasan i Västmanland 2004–2018. Samtliga fynd har fördelats på så kallade atlasrutor (5x5km).*

motsvarar cirka 12 % av samtliga rutor. Detta kan närmast jämföras med årsvisa data från Artportalen där fasan, mellan åren 2004 och 2018, i genomsnitt har rapporterades från 52 atlasrutor per år. Totalt under samma tidsintervall har fasan rapporterats från 170 atlasrutor med en ganska stor spridning över landskapet, se figur 8.

Markus Rehnberg

Smålom (*Gavia stellata*) **NT/F1**
(17 h, 53 h, 34 h, 67 h).

Smålommar observerades mellan 12 april och 5 september. Sextiosju (67) troliga häckningar rapporterades från Surahammar (2), Lindesberg (9), Nora (8), Fagersta (3), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (10), Hällefors (32) och Ludvika (1). Större ansamlingar har under sommaren rapporterats från Södra Hörken vid Hörksbyn i Grängesberg vid 14 tillfällen, med som mest 27 ex. 7.8 (Bertil Rahm).

Under året genomfördes en nästan fullständig inventering av häckande smålom i Örebro län, därav det höga antalet troliga häckningar. I Hällefors kommun ökade antalet från 10 till 32 troliga häckningar, men från kärnområdet Knuthöjdsmossen finns endast en rapport om en lyckad häckning. Det är ett oroväckande lågt antal och en tydligt vikande trend. Orsaken bör undersökas.

Roland Thuvander

Storlom (*Gavia arctica)* **F1**
(34 h, 43 h, 64 h, 47 h)

Storlommen är rapporterad mellan 8 april och 1 oktober. Fyrtiosju (47) troliga häckningar rapporterades från Köping (2), Sala (5), Surahammar (3), Lindesberg (7), Nora (5), Norberg (7), Fagersta (1), Skinnskatteberg (4), Ljusnarsberg (2), Ludvika (3) och Hällefors (8).

Roland Thuvander

Smådopping *(Tachybaptus ruficollis)*
(7 ex., 10 ex., 16 ex., 14 ex.)

Någon konstaterad häckning rapporterades inte i år, och det är mycket tveksamt om något av årets fynd kan anses indikera häckning. Samtliga fynd:

Vä: 1 r. Frövisjön, Skultuna 21-30.4 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 ex. Asköviken, V.-Barkarö 6.5 (Torbjörn Hegedüs, Marjatta Ericson) och 9.5 (Robert Ekberg). 2 ad. r. Frövisjön 23.7 (Berndt Söderlund). 2 ex. Frövisjön 5.8 (Pontus Lindberg). 1 1K Frövisjön 6.9 (Pentti J. Tatti). 1 ex. Frövisjön 13.10 (Lars Malmgren, Pentti J. Tatti). 1 ex. Asköviken 17.10 (Krister Jakobsson). 1 ex. Svartån vid Biskopsbron, Västerås 22-31.12 (David Liderfelt m.fl.).

Ar: 1 ex. Gamla kanalen, Arboga 2.1-18.2 (Fredrik Anmark m.fl.).

Li: 1 r. Ullersättersviken, Näsby 3.11 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Hjerling).

No: 1 r. Lillsjön, Vikern, Nora 4-6.4 (Anders Carlberg m.fl.).

Ör: 1 r. Ramshyttan, Kil 18.10 (Bernt Bergström).

Fa: 1 r. St. Aspen, Västanfors 15.4 (Thomas Österholm m.fl.). 1 r. Bruslings damm, Västervåla 14.5 (Staffan Liljeqvist, Jan-Olov Lundeqvist).

Sedan en toppnotering år 2005 har antalet sedda smådoppingar i Västmanland minskat.

Thomas Pettersson

Gråhakedopping (*Podiceps grisegena)*
(6 ex., 12 ex., 15 ex., 5 ex.)

Ett fynd under häckningstid:

Ku: 1 ex. Barkaröviken, K. Barkarö 23.6 (Maria Barkell).

Övriga fynd, samtliga av enstaka fåglar, tre på våren och ett på hösten:

Vä: 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 21.4 (Janne Virking).

Li: 1 r. Sjömosjön, Fellingsbro 1.5 (Johan Andersson, Per Andersson).
No: 1 ad. r. Vikern, Nora 1.10 (Anders Carlberg, Roland Thuvander).

Fa: 1 r. Åmänningen vid Framnäs, Västervåla 7.5 (Bo Persson).

Ett anmärkningsvärt lågt antal fynd, det lägsta sedan 2007, och kan jämföras med fjolårets 22 ex. och rekordåret 2006 med 41 ex. Någon tydlig långsiktig tendens synes emellertid inte föreligga.

Thomas Pettersson

Skäggdopping (*Podiceps cristatus)*
Observerad 4.4-25.11 (15.12). Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 110 r. Ridöfjärden, V.-Barkarö 11.4 (Bengt Stridh). Asköviken, V.-Barkarö 15.4-11.5, som mest 170 r. 25.4 (Robert Ekberg). 50 r. Hässlösundet, Irsta 26.4 (Markus Rehnberg). 74 r. Långholms brygga, Ängsö 27.4 (Arne Lysell). 54 r. Asköviken 26.10 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).

Vinterfynd:
Vä: 2 r. Granfjärden, Ängsö 15.12 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg).

Thomas Pettersson

Svarthakedopping (*Podiceps auritus)* **F1**
(15 h, 13 h, 14 h, 22 h)

Observerad 18.4-13.9. Tjugotvå (22) häckningar, eller troliga häckningar, på tre lokaler rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (20), Lindesberg (2). Övriga observationer under vår och sommar:

Vä: 3 r. Asköviken, V.-Barkarö 22.4 (Bengt Johansson). 1 r. Asköviken 29.4 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).

Ha: 1 r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck 15.5 (Ulf Carlson).

Kö: 2 r. Norsa, Munktorp 22.4 (Lillebror Hammarström m.fl.). 1 ex. Norsa 30.4 (Peter Ekelund m.fl.). 2 ex. Tängsta, Odensvi 30.4 (Peter Ekelund).

Fa: 1 r. Åmänningen vid Framnäs, Västervåla 24.4 (Bo Persson, Leif Lejdelin) och 27.4 (Thomas Österholm).

Lu: 1 ex. Jan-Matsdammen 5.5 (Bertil Rahm) och 8.5 (Sten-Erik Bohlin).

Hä: 1 r. Torrvarpen, Grythyttan 16.5 (Karin Bergh m.fl.). 1 ex. Hasselhöjdstjärnen, Grythyttan 31.5-1.6 (Nils Hultman).

Höstfynd (fr.o.m. 1.9):

Vä: 1 1K r. Frövisjön, Skultuna 4-13.9 (Berndt Söderlund m.fl.).

Thomas Pettersson

Svarthalsad dopping (*Podiceps nigricollis*) **EN**
(0, 0, 0, 3)

Vä: 1 par (bobygge) + 1 ad. Frövisjön, Skultuna 20.4-23.6 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ad. r. Lövstapumpen, Asköviken, Dingtuna, 15.5 (Robert Ekberg m.fl.).

Ha: 2 ad. r. Klovstenen, Kolbäck, 19.5 (Ulf Carlson m.fl.).

Detta var det fjärde året i följd som svarthalsad dopping dyker ner i Frövisjön och inleder häckning. I år tycks dock ansträngningarna ha varit förgäves då inga ungar noterades. Dessutom två ytterligare fynd varav det i Hallstahammar utgör det första där.

Markus Rehnberg

Svart stork (*Ciconia nigra)* **RE/F1**
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Sa: 1 förbifl. Näs, Fläckebo, 30.5 (Daniel Green).

Markus Rehnberg

Vit stork (*Ciconia ciconia*) **CR/F1**
(3 ex., 2 ex., 2 ex., 6 ex.)

Ar: 3 str. (NO) Arboga 9.8 (Jörgen Lindberg).

Sa: 1 r. Hällby, Västerfärnebo 8.4 (Janne Virking m.fl.). 2 r. Vad, Kumla 6.5 (Yngve Wiklund m.fl.). 2 r. Kloberget, Nötmyran, Västerfärnebo 6.5 (gm Kalle Källebrink).

Fynden i Kumla respektive Västerfärnebo den 6 maj bedöms röra samma individer, varför årssumman stannar på sex (6). Förvisso ett högt antal, det näst högsta sedan åtminstone 1960-talet, endast år 2008 med nio (9) fåglar överträffar. En av fåglarna i Kumla var ringmärkt, men ursprunget är okänt.

Thomas Pettersson

Rördrom (*Botaurus stellaris)* **NT/F1**
(27 sj., 55 sj., 44 sj., 36 sj.)

Våren och försommaren 2018 hördes rördrommar böla under perioden 14.4-27.6. Med den sedvanliga reservationen för dubbelräkning eller andra osäkerheter kan sammanlagt 36 bölande hannar bokföras, varav 15 (42 %) i Mälaren. Kommunvis fördelade sig de bölande rördrommarna enligt följande: Västerås (9), Hallstahammar (5), Köping (3), Kungsör (1), Sala (6), Surahammar (4), Lindesberg (6), Skinnskatteberg (2). Övriga fynd 1.4-31.8 på lokaler där bölande rördrom inte hörts:

Su: 1 förbifl. Gnien, Ramnäs 26.4 (Ralf Lundmark).

Höst- och vinterfynd (1.1-31.3; 1.9-31.12):

Vä: 1 ex. Tidö-Lindö, Rytterne 1.2 (gm Nori Ahari). 2 förbifl. Rålken, Haraker 30.3 (Markus Rehnberg). Su: 1 förbifl. Glåpen, Sura 3.11 (Ralf Lundmark).

Antalet bölande rördrommar 2018 är mycket lågt, det lägsta sedan 1998, och följer på en stadig nedgång sedan millennieskiftet. Jämfört med förra året är nedgången störst i skogslåglandets sjöar, men andelen bölande rördrommar är ändå fortsatt lägre vid Mälaren. Utvecklingen är förstås bekymmersam!

Thomas Pettersson

Gråhäger (*Ardea cinerea)*
(127 H, 89 H, 23 H, 2 H)

Endast två (2) ”kolonier” rapporterade med vardera ett par fördelade sig kommunvis enligt följande: Surahammar (1), Skinnskatteberg (1). Under den första vinterperioden (1.1-28.2) sågs ca sju (7) individer, kommunvis fördelade: Västerås (4), Arboga (1), Lindesberg (1), Fagersta (1). I december sågs ca 12 gråhägrar, kommunvis fördelade: Västerås (7), Hallstahammar (3), Surahammar (2). Ingen större (minst 50 ex.) ansamling rapporterades i år.

Det exceptionellt låga antalet rapporterade häckningar motsvarar förhoppningsvis inte verkliga förhållanden utan beror på bristande eftersök. Dock har antalet häckningar minskat tydligt de senaste tjugo åren.

Thomas Pettersson

Ägretthäger (*Ardea alba*) **F1**
(0 ex., 0 ex., 4 ex., 15 ex.)

Vä: 1 r. Frövisjön, Skultuna 9.4 (Lars Dahlberg m.fl.). 1 ex. Asköviken, V.-Barkarö 24.4-25.5 (Petter Sahlström m.fl.). 1 r. Svartån vid Ekeby, Skultuna 2-4.5 (Håkan Olsson m.fl.). 1 r. Frövisjön 10.6 (Maria Barkell m.fl.). Upp till 8 r. Asköviken 11.8-18.10 (Janne Virking m.fl.).

Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 5-9.11 (Kjell Ekelund, Per Jonsson).

Ku: 8 r. Barkaröviken, K. Barkarö 8.9 (Mikke Brännström m.fl.).

Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 10.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.). 1 r. Stenbryggan, Kolbäcksån, Ramnäs 5.12 (Sören Larsson, Kenneth Olausson).

Årets summa är nästan lika hög som fjolårets rekordnotering på 16 ex. Bedömningen av antalet inblandade individer i de många fynden är inte enkel och får ses som en uppskattning. Notabelt är åtta (8) individer vid Barkaröviken 8.9 under samma period som lika många fåglar uppehöll sig vid Asköviken. Det är förstås frestande att tro att det handlade om olika fåglar. Dessa sågs dock bara vid ett tillfälle vid Barkaröviken och sågs dessutom senare flyga österut, kanske till Asköviken. Vi väljer att tolka dessa fynd som samma fåglar och att flocken vid Asköviken gjort en kortare utflykt till Barkaröviken.

Vinterfyndet är det andra i Västmanland, det förra gjordes i februari 2012. Med det rikliga uppträdandet på senare år känns det som en tidsfråga innan vi kan konstatera den första häckningen i landskapet. Av tillgängliga noteringar i år hade fåglarna under häckningstid gul näbb – i häckningsdräkt ska den vara svart. Det är utmärkt om alla rapportörer försöker se och notera näbbfärg under häckningstid, åtminstone i maj och juni.

Thomas Pettersson

Storskarv (*Phalacrocorax carbo)*
(0 H, 284 H, 365 H, ? H)

Säkerställda häckningar har rapporterats från tre lokaler i Mälaren, vilket kan jämföras med fyra lokaler 2017 då Mälaren undersöktes noggrant. Någon inventering utfördes således inte i år, varför antalet häckande par är okänt. Endast ett vinterfynd gjordes under den första vinterperioden (1.1-28.2):

No: 1 ex. Norasjön vid Fransåsen 15.2 (Renate Schwencke, Marcus Eriksson).

Fynd i december:

Vä: 1 ex. Västeråsfjärden, Västerås 2-8.12 (Anders Dahllöv m.fl.). 1 ex. Blacken vid Tärnö-ö, Rytterne 13.12 (Richard Lager).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar utanför häckningslokalerna och sträcksummor:

Vä: Asköviken, V.-Barkarö 11-18.5, som mest 80 r. 18.5 (Janne Virking). 66 r. Asköviken 20.6 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 60 förbifl. Torpstaden, Ridön, V.-Barkarö 2.9 (Anders Dahllöv). Asköviken 12-28.9, som mest 300 r. 27.9 (Jan Hellstrand). 90 str. (SV) Skultunaågen, Skultuna 16.9 (Bernt Larsson, Håkan Olsson). 160 r. Ridöfjärden vid Dyudden, Irsta 25.9 (Bengt Stridh). Västeråsfjärden vid Kraftvärmeverket, Västerås, 26-28.10, som mest 68 r. 26.10 (Henry Hedlund, Inger Hedlund).

Ha: 250 förbifl. Strömsvik, Kolbäck 9.9 (Per Hagström m.fl.).

Kö: 64 r. Galten vid Malmön, Köping 5.4 (Staffan Ekelund).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo 22.8-27.9, som mest 200 ex, 4.9 (Daniel Green). 70 str. (SV) Kolpelle, Möklinta 23.9 (Elias Ernvik).

Su: 56 r. Sörsjön, Sura 12.8 (Tom Sävström). 79 str. (S) Gnien, Ramnäs 29.8 (Ralf Lundmark). 251 str. (S) Sura skans, Sura 23.9 (Mikael Mälberg).

Thomas Pettersson

Fiskgjuse *(Pandion haliaetus)* **F1**
(20 H, 35 H, 34 H, 33 H)

Observerad 3.4-27.9 (14.10). Trettiotre (33) konstaterade häckningar har rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (2), Hallstahammar (3), Köping (2), Kungsör (2), Sala (2), Surahammar (2), Lindesberg (6), Norberg (1), Fagersta (5), Skinnskatteberg (6), Hällefors (2). Sent fynd:

Li: 1 ex. Sjömosjön, Fellingsbro 14.10 (Johan Andersson, Per Andersson).

Thomas Pettersson

Bivråk *(Pernis apivorus*) **NT/F1**
(30 h, 46 h, 60 h, 42 h)

Observerad 3.5-20.9. Fyrtiotvå (42) lokaler med fynd under häckningstid (1.6-15.8) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (7), Hallstahammar (1), Köping (3), Sala (5), Surahammar (5), Lindesberg (6), Nora (2), Fagersta (5), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), Hällefors (6). En högre (minst 10 ex.) sträcksumma:

Fa: 10 str. (S) Backgården, Västanfors 13.9 (Jan Hellström, Jan Lejdelin).

Antalet lokaler med fynd under häckningstid är relativt få och det lägsta sedan 2005. Bivråken tycks ha ökat sedan mitten av 1990-talet, men de senaste fem åren har det gått utför.

Thomas Pettersson

Kungsörn (Aquila chrysaetos) **NT/F1**
(83 FD, 93 FD, 137 FD, 134 FD)

Fågeldagarna hade följande kommunvisa fördelning: Västerås (18), Hallstahammar (1), Köping (7), Arboga (2), Sala (5), Surahammar (26), Lindesberg (16), Nora (5), Fagersta (20), Skinnskatteberg (8), Ljusnarsberg (1), Hällefors (25). Den månadsvisa fördelningen var: januari (25), februari (30), mars (37), april (4), maj (2), juni (1), juli (3), augusti (1), september (1), oktober (8), november (6), december (16).

Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterades i år, inte heller något fynd som indikerar häckning. Visserligen gjordes sammanlagt sju fynd under perioden 1.5-31.8, geografiskt väl spridda i Skogslåglandet och Bergslagen, men ingen av dessa fåglar bedömdes som adult.

Thomas Pettersson

Sparvhök (*Accipiter nisus)*

Två (2) konstaterade häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Köping (1), Hällefors (1). Inga högre (minst 10 ex.) sträcksummor rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Duvhök (*Accipiter gentilis)* **NT**
(3 H, 3 H, 3 H, 2 H)

Två (2) konstaterade häckningar rapporterades 2018, kommunvis fördelade: Västerås (1), Köping (1). I övrigt rapporterades adulta fåglar under häckningstid (1.4-30.6) från sex (6) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (1), Surahammar (1), Nora (2), Fagersta (1), Ludvika (1). Det sammanlagda antalet fågeldagar (- , 369 FD, 413 FD, 299 FD) fördelade sig månadsvis enligt följande: januari (51), februari (25), mars (23), april (30), maj (11), juni (9), juli (11), augusti (17), september (46), oktober (37), november (19), december (20).

Antalet fågeldagar är det lägsta sedan 2004 då vi började mäta och följer på en påtaglig nedgång de senaste 8-10 åren.

Thomas Pettersson

Brun kärrhök (*Circus aeruginosus)* **F1**

Observerad 23.3-6.10. Häckningar, säkerställda såväl som troliga (18 h, 30 h, 46 h, 15 h), rapporterades enligt följande kommunvisa fördelning: Västerås (4), Sala (2), Surahammar (2), Lindesberg (4), Nora (2), Fagersta (1). Större (minst 5 ex.) ansamlingar utanför häckningslokalerna:

Sa: 5 ex. (3 mm, 2 ff) Hällby, Västerfärnebo 3.5 (Berndt Söderlund). 5 ex. (3 mm, 2 ff) Bysjön, Västerfärnebo 28.5 (Berndt Söderlund).

Antalet rapporterade häckningar är lågt för fjärde året i följd. Det är oklart vad det kan bero på. Möjligen kan det vara så att rapportörerna, av någon anledning, inte anger häckningskriterium i sina rapporter vilket får till följd att de inte syns när vi filtrerar på säkerställda eller troliga häckningar i Artportalen. Årets antal rapporterade häckningar kan jämföras med hela 68 häckningar år 2011.

Thomas Pettersson

Blå kärrhök (*Circus cyaneus)* **NT/F1**
(222 FD, 331 FD, 336 FD, 203 FD)

Sammanlagt 203 fågeldagar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (88), Hallstahammar (4), Köping (9), Kungsör (3), Arboga (4), Sala (8), Surahammar (26), Lindesberg

(11), Örebro (1), Nora (6), Fagersta (19), Skinnskatteberg (18), Ludvika (1), Hällefors (5). Den månadsvisa fördelningen var som följer: januari (1), februari (0), mars (1), april (90), maj (4), juni (1), juli (0), augusti (6), september (68), oktober (27) november (4), december (1). Fynd under den första vinterperioden (1.1-28.2):

Ar: 1 honf. Norra Godby, Arboga 7.1 (Henrik Sporrong).

Fynd i december:
Vä: 1 3K+ m str. (S) Asköviken, V.-Barkarö 5.12 (Robert Ekberg).

Sommarfynd (1.6-31.7):
Li: 1 ad. m Västanberg, Näsby 20.6 (Jan-Eric Sundin).

Andelen adulta (3K+) hannar för respektive period: januari-februari (0/1=0%), mars-maj 45/90=50%), juni-augusti (3/7=43%), september-november (17/99=17%), december (1/1=100%). Ingen hög (minst 5 ex.) sträcksumma eller större ansamling rapporterades i år. Antalet fågeldagar är det lägsta på över tjugo år.

Thomas Pettersson

Stäpphök (*Circus macrourus*) **F1**
(0 ex., 1 ex., 5 ex., 13 ex.)

Vä: 1 3K+ m Hacksätra, Skerike, Västerås 8.4 (Mats Nilsson). 1 3K+ m r. Berga, Skultuna 16.4 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). 1 ad. m r. Asköviken, V.-Barkarö 19.4 (Jan Hellstrand m.fl.). 1 ad. m förbifl. Karlslund, Tortuna 24.4 (Markus Rehnberg). 1 ad. m förbifl. Asköviken 28.7 (Niclas Lignell). 1 ad. m r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 12.9 (Robert Ekberg, Jan Hellstrand). 1 ad. m r. Frövisjön, Skultuna 1.10 (Pentti J. Tatti).

Sa: 1 ad. m förbifl. Engarn, Kumla 12.9 (Bengt Ottosson). 1 ad. m förbifl. Sund, Möklinta 14.9 (Karin Andersson).

Kö: 1 ad. m r. Davids backe, Himmeta 23.9 (Peter Ekelund).

Ar: 1 3K+ m r. Viby Hästhagen, Arboga 18.9 (Fredrik Anmark, Lars Anmark)*.

Nb: 1 ad. m förbifl. Andersbenning, Norberg 15.4 (Peter Svensson).

No: 1 f str. (S) Nora, Nora 24.9 (gm. Anders Carlberg).

Totalt tretton rapporter, men det är inte omöjligt att några av fynden rör en och samma kringströvande individ. Inför detta år släpptes blankettkravet på adulta stäpphökshanar. Detta är något som avspeglas i årets material, då samtliga fynd utom ett rör just gamla hanar. Enda undantaget är den satellitsändarförsedd honan Selja, som efter häckning i Finland passerade genom Sverige på sin väg till övervintringsområdet. Den 24 september passerade hon förbi Nora utan att bli sedd av någon kikarförsedd person. Kvällen innan hade hon övernattat strax utanför Falun och efter att Nora hade passerats slog hon sig ner i trakten av Tibro i Västergötland.

Markus Rehnberg

Ängshök (*Circus pygargus*) **EN/F1**

Inget häckningsförsök kunde upptäckas i år och endast sju fynd rapporterades under perioden 6.5-10.8 (11, 16, 21, 7):

Vä: 1 m Hälla, Haraker 24.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs], Mona Löfgren). 1 m Valla, Romfartuna 24.7 (Joachim Karlsson). 1 3K+ m str. (S) Frövisjön, Skultuna 10.8 (Jörgen Lindberg).

Sa: 1 m Skogstorp, Kila 6.5 (Pentti J. Tatti).
Su: 1 m Gnien, Ramnäs 18.6 (Sören Larsson). 1 ad. m Gnien 5.7 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 1 f Gnien 1.8 (Inger-Marie Carlsen, Sören Larsson).

Antalet fynd är det lägsta sedan 1997 och var något överraskande efter två goda år 2016-17.

Thomas Pettersson

Röd glada (*Milvus milvus)* **F1**
(4 ex., 3 ex., 13 ex., 28 ex.)

Under året gjordes 28 fynd av möjligen lika många individer under perioden 30.3-25.9. Fynden fördelade sig på mars (2), april (11), maj (2), juni (2), juli (4), augusti (5) och september (1). Samtliga fynd:

Vä: 1 ex. Munkängen, Västerås 30.3 (Stina Andersson). 1 ad. r. Råsäters källa, Skultuna 7.4 (Markus Rehnberg). 1 ex. Lövsta, Dingtuna 10.4 (T. Berg). 1 ad. Åkesta, Skultuna 21.4 (Nils Arvidson). 1 ex. Barkarö, V.-Barkarö 30.4 (gm Erik Berg). 1 ex. Hacksätra, Skerike, Västerås 3.7 (Hans Larsson). 1 ad. str. (SV) Asköviken, V.-Barkarö 6.8 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg). 1 ex. Gångholmen, V.-Barkarö 25.9 (Leif Johansson).

Ha: 1 ex. Fjällsta, Hallstahammar 6.4 (Ulf Carlson). 1 ex. Vallby, Kolbäck 10.4 (Ulf Carlson).

Kö: 1 ex. Munktorp 23.4 (Claes-Göran Carlsson). 1 ex. Norsa, Munktorp 11.5 (Tommy Emanuelsson, Johan Mellquist). 1 ad. Åsby, Munktorp 13.7 (Paul Coiffard). 1 ex. Majaskeka, Köping 18.8 (Daniel Brehmer).

Ku: 1 ex. Stenvad, Björskog 30.3 (Aron Norrby).

Ar: 1 ex. Viby, Arboga 7.4 (gm Lars Karlsson). 1 ex. Gärdselbäcken, Arboga 19.6 (Ulf Carlson).

Su: 1 ex. Turkiesjön, Ramnäs 10.4 (Ralf Lundmark). 1 ex. Gnien, Ramnäs 4.5 (Ralf Lundmark). 1 ex. Storängen, Ramnäs 8.8 (Ghia Krantz).

Li: 1 ad. Gusselby, Lindes 18.4 (Johanna Månsson Wikland). 1 ex. Mon, Finnåkerssjön, Fellingsbro 28.5 (Sven Larsson). 1 ex. Rynninge, Fellingsbro 27.7 (Tomas Axén Haraldsson).

Ör: 1 ex. Torpa, Ervalla 4.8 (Anders Hutter, Anita Hutter).

No: 1 ex. St. Mon, Nora 26.7 (Jonny Kvist, Christina Kvist).
Fa: 1 str. (NO) Floda, Ängelsberg, Västervåla 8.4 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 1 str. (N) Smittsbo, Västanfors 13.4 (Staffan Liljeqvist, Roland Narfström).

Sk: 1 ex. Sotebo, Skinnskatteberg 9.6 (Leif Edberg, Leif Johansson). 1 ex. Sundsbrotorp, Hed 20.8 (Claes-Göran Carlsson).

Thomas Pettersson

Brun glada *(Milvus migrans)* **EN/F1**
(3 ex., 5 ex., 8 ex., 12 ex.)

Vä: 1 ex. Asköviken, Dingtuna 6.5 (Henry Hedlund, Inger Hedlund). 1 ex. Solinge, Romfartuna 16.8 (Gunnar Lignell). 1 ex. Näsby, Dingtuna 31.8 (Marjatta Ericson).

Su: 1 str. (N) Åsen, Ramnäs 27.4 (Ralf Lundmark). 1 ad. Sörby, Ramnäs 6.8 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Li: 1 ex. Västvalla, Fellingsbro 7.7 (Johan Wretenberg). 1 ex. Lindesberg, Lindes 3.8 (Mats Andersson, Ally Andersson).

Fa: 1 ex. Skeppmora, Västanfors 22.5 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 1 ex. Östra Uggelbo, Västanfors 22.6 (Bo Persson, Anna Persson). 1 ex. Torpet (Åvestbo), Västanfors 30.8 (Lennart Andersson, Jan Hellström). 1 ex. St. Malingsklint, Västervåla 1.9 (Pentti Korhonen). 1 ad. str. (S) Backgården, Västanfors 5.9 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Ovanligt många fynd i Fagersta k:n, men de är väl utspridda i tid så det kan mycket väl handla om olika individer. Totalt tolv (12) individer är en relativt hög årssumma.

Thomas Pettersson

Havsörn (*Haliaeetus albicilla)* **F1/NT**
(0 H, 4 H, 7 H, 5 H)

Fem (5) konstaterade häckningar med totalt minst 8 ungar rapporterades, samt iakttagelser av adulta fåglar under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning på ytterligare fem (5) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (4), Köping (1), Sala (1), Surahammar (2), Lindesberg (1), Skinnskatteberg (1). Större (minst 20 ex.) ansamlingar, samtliga vid Mälaren:

Vä: 22 r. Fulleröfjärden, V.-Barkarö 10.2 (Richard Lager). 33 r. Blacken, Rytterne 24.2 (Pedro Haglund). Granfjärden, Ängsö 25.2-25.3, som mest 72 ex. 10.3 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 23 r. Ridöfjärden, V.-Barkarö 10.3 (Bengt Stridh). 37 r. Fulleröfjärden 2.4 (Kaj Engberg m.fl.).

Thomas Pettersson

Fjällvråk (*Buteo lagopus)* **NT**
(213 FD, 561 FD, 773 FD, 629 FD)

Sammanlagt 629 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (132), februari (77), mars (88), april (129), maj (1), juni-juli (0), augusti (2), september (56), oktober (85), november (31), december (28). Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades ca 43 fjällvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (14), Hallstahammar (3), Köping (8), Kungsör (1), Arboga (4), Sala (4), Surahammar (5), Lindesberg (3), Skinnskatteberg (1). I december rapporterades ca 16 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (11), Köping (3), Surahammar (2). Sommarfynd (16.5-15.8):

Nb: 1 ex. Bränntorvmossen, Karbenning 12.8 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Ingen hög (minst 15 ex.) sträcksumma rapporterades i år. Ovanligt få fjällvråkar under andra halvåret, det lägsta antalet fågeldagar sedan 2003, och antalet övervintrande fåglar har tenderat att minska de senaste fem vintrarna.

Thomas Pettersson

Ormvråk (*Buteo buteo)*

Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades ca 31 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (9), Hallstahammar (2), Köping (8), Kungsör (2), Arboga (2), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (3). I december rapporterades sammanlagt endast ca 13 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (5), Köping (3), Kungsör (1), Arboga (1), Lindesberg (3). Höga (minst 25 ex.) sträcksummor:

Sa: 68 str. (SV) Hedbo, Västerfärnebo 28.9 (Håkan Johansson).
Su: 174 str. (SV) Sura skans, Sura 23.9 (Mikael Mälberg). 37 str. (S) Turkie ängar, Ramnäs 23.9 (Inger-Marie Carlsen).
Li: 53 str. (SV) Sjömosjön, Fellingsbro 23.9 (Johan Andersson).
Fa: 38 str. (SV) Backgården, Västanfors 23.9 (Thomas Österholm, Jan Hellström). 36 str. (S) Backgården 1.10 (Jan Hellström m.fl.).

Även antalet övervintrande ormvråkar har tenderat att minska de senaste åren.

Thomas Pettersson

Vattenrall *(Rallus aquaticus)*
(-, 69 h, 61 h, 45 h)

Observerad (1.1-29.3) 1.4-26.11 (7-26.12).

Två konstaterade häckningar:

Vä: 1 1K Svartån vid Ekeby, Skultuna 14.7 (Bernt Larsson, Håkan Olsson). 1 1K Asköviken, V.-Barkarö 24.7 (Torbjörn Hegedüs).

Sammanlagt 45 fåglar under häckningstid (16.4-31.7), flertalet sjungande, rapporterades från 50 lokaler med följande kommunvisa fördelning: Västerås (5 lokaler/15 ex.), Hallstahammar (4/4), Kungsör (1/2), Sala (4/4), Surahammar (3/7), Lindesberg (3/4), Nora (1/1), Norberg (1/1), Fagersta (2/2), Skinnskatteberg (2/2), Hällefors (2/3). Vinterfynd:

Vä: 1 ex. färska spår Trådarön, Irsta 19.12 (Filip Jansson). 1 ex. Hamre, Västerås 28.12 (Filip Jansson).

Kö: 1 ex. Norsa, Munktorp 28.1 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Li: 1-2 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby 1.1-23.2 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 1 ex. Hagaberg, Frövi 7-26.12 (Jan-Erik Malmstigen).

Antalet vattenrallar under häckningstid minskar fortsatt och årets skörd är blott hälften av vad det var 2006. Åttonde året i följd med vinterfynd i Näsby!

Thomas Pettersson

Kornknarr (*Crex crex*) **NT/F1**
(36 sj., 105 sj., 99 sj., 49 sj.)

Ingen säkerställd häckning rapporterad i år. Sammanlagt hördes 49 revirhävdande fåglar under perioden 12.5-8.7, kommunvis fördelade: Västerås (6), Hallstahammar (2), Köping (5), Sala (11), Surahammar (6), Lindesberg (7), Nora (6), Norberg (2), Fagersta (1), Skinnskatteberg (3).

Årssumman är mycket låg, den lägsta sedan 2011. Så sent som 2013 inräknades hela 184 sjungande knarrar. Sådana stora variationer mellan närliggande år är dock inget ovanligt, sett till de senaste decennierna.

Thomas Pettersson

Småfläckig sumphöna *(Porzana porzana)* **VU/F1**
(19 ex., 23 ex., 17 ex., 15 ex.)

Samtliga fynd:

Vä: 1 sj. Asköviken, V.-Barkarö 2-25.5 (Robert Ekberg m.fl.).

Ha: 1-2 sj. Lagårdssjön, Kolbäck 25-28.5 (Bo Persson m.fl.).

Sa: 2 sj. Näs, Fläckebo 20.5-10.6 (Yngve Wiklund m.fl.). 1 sj. Dubbelladan, Fläcksjön, Fläckebo 28.5-6.6 (Richard Lager, Yngve Wiklund). 1 sj. Prästgårdsviken, Fläcksjön, Fläckebo 29.5-8.6 (Bo Persson, Yngve Wiklund). 1 sj. Rörbosjön, Fläckebo 16.6 (Johan Karlsson).

Su: 1 sj. Gnien, Ramnäs 6.7 (Bo Persson).

Li: 1 sj. Österhammarssjön, Fellingsbro 21-25.5 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 1 sj. Finnåkerssjön, Fellingsbro 26.5 (Jan-Erik Malmstigen). 1 sj. Sörbysjön, Fellingsbro 26.5 (Jan-Erik Malmstigen).

No: 1 sj. Venakärret, Viker 7.5 (Roland Thuvander). 1 sj. Lindesbysjön, Järnboås 23.5 (Peter Bernövall, Anders Carlberg). 1 sj. Lillsjön, Norasjön, Nora 23.5 (Anders Carlberg).

Femton sjungande är en mycket låg årssumma och bekräftar en negativ trend sedan åtminstone mitten av 1990-talet.

Thomas Pettersson

Rörhöna (*Gallinula chloropus)*
(-, -, 19 h, 16 h)

Observerad 6.4-31.12. Tolv (12) konstaterade häckningar, samtliga i Västerås k:n. Därutöver iakttagen under häckningstid (16.5-31.8) på ytterligare fyra lokaler, även dessa samtliga i Västerås k:n. Vinterfynd:

Vä: 1 ex. Svartån vid Bryggargården, Västerås 4-31.12 (Markus Rehnberg m.fl.).

Thomas Pettersson

Sothöna (*Fulica atra)*

Observerad (20.1) 28.3-11.11 (25-30.12). Större ansamlingar (minst 50 ex.) har rapporterats från en lokal:

Vä: Frövisjön, Skultuna 10-15.4, som mest 88 ex. 10.4 (Markus Rehnberg). Frövisjön 23.7-6.8, som mest 85 ex. 6.8 (Berndt Söderlund).

Vinterfynd:

Vä: 1 ex. Ångkraftverket, Västerås 25-30.12 (Håkan Johansson m.fl.).

Hä: 1 ex. Grythytteviken, Grythyttan 20.1 (Karin Bergh m.fl.).

Thomas Pettersson

Trana (*Grus grus)* **F1**

Under året har endast tjugo (20) häckningar eller troliga häckningar rapporterats från Västerås (6), Hallstahammar (1), Köping (1), Surahammar (5), Lindesberg (6) och Skinnskatteberg (1). Tjugo häckningar eller troliga häckningar är naturligtvis en grov underskattning av det egentliga antalet häckande tranor i landskapet. Likt många andra arter borde vi försöka bli lite bättre på att hålla koll på vår häckfågelfauna! Höga antal har rapporterats från tre lokaler. Vid Fläcksjön i Fläckebo inräknades som mest 900 tranor som kom in för övernattning den 13 september (Daniel Green). Under hösten rapporterades följande högre sträcksummor:

Li: 1 401 str. (SV) Sjömosjön, Fellingsbro 23.9

(Johan Andersson).

Fa: 1 618 str. (SV) Backgården, Västanfors 23.9 (Thomas Österholm, Jan Hellström). 850 str. (S) Backgården 24.9 (Leif Lejdelin m.fl.).

Lillebror Hammarström

Strandskata *(Haematopus ostralegus)*
(66 FD, 146 FD, 200 FD, 214 FD)

Ingen häckning har rapporterats under året. Sammanlagt summerades 214 fågeldagar vilka fördelade sig på Västerås (37), Hallstahammar (1), Köping (8), Kungsör (126), Sala (1), Surahammar (2), Lindesberg (12), Nora (19), Fagersta (4), Ludvika (1) och Hällefors (3). Följande större (minst 5 ex.) ansamlingar och sträcksummor har rapporterats:

Vä: 5 str. Kvicksund, Rytterne 15.8 (Kjell Ingeström).

Ku: 120 (!) str. Barkaröviken, K. Barkarö 8.9 (Daniel Brehmer m.fl.).

Li: 5 ex. Rävudden, Gusselby, Lindes 4.8 (Per-Ola Björn).

Den flock som passerade över Barkaröviken i början av september är med mycket bred marginal den absolut största flock som någonsin har observerats i landskapet.

Jörgen Lindberg

Tofsvipa (*Vanellus vanellus)*

Kommunvis fördelning av 238 FD100: Västerås (189), Hallstahammar (15), Köping (6), Kungsör (2), Sala (12), Surahammar (4), Lindesberg (10), vilka fördelades på april (9), juli (13), augusti (54), september (107) och oktober (55). Den största ansamlingen:

Vä: 1059 r. Frövisjön, Skultuna 10.9 (Joachim Karlsson).

Jörgen Lindberg

Ljungpipare *(Pluvialis apricaria)*

(8 h, 8 h, 5 h, 1 h)

En (1) häckning eller trolig häckning har rapporterats från Fagersta k:n. De största ansamlingarna noterades i Arboga och Lindesberg:

Ar: 90 r. Viby storäng, Arboga 19.8 (Lars Karlsson, Agneta Karlsson).

Li: 90 str. Sjömosjön, Fellingsbro 1.5 (Johan Andersson, Per Andersson).

Jörgen Lindberg

Kustpipare (*Pluvialis squatarola)*
(11, 31, 56, 27)

Vä: 6 fynd om 7 ex. Frövisjön, Skultuna 4-19.8 (Bernt Larsson m.fl.). 2 str. (S) Rudö, Rytterne 20.9 (Per Lif).

Su: 4 fynd om 5 ex. Gnien, Ramnäs 7-30.8 (Mikael Mälberg m.fl.)

Li: 3 ex. Sörbysjön, Fellingsbro 2.5 (Kjell Mattsson). 3 fynd om 3 ex. Sällingsjön, Fellingsbro 9-19.8 (Johan Andersson, Mattias Rudenvall).

No: 1 str. (SV) Södra Ås 3.8 (Anders Carlberg). 1 ex. Södra Ås 8.9 (Anders Carlberg). 1 str. (S) Nora (Kungsgatan) 9.9 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).

Fa: 1 str. (S) Brandbo, Västanfors 19.7 (Roland Narfström). 1 str. (SV) Slåtterön, L. Aspen, Västanfors 26.7 (Bo Persson).

Sk: 1 str. (S) Broby 26.8 (Leif Johansson).

Hä: 1 ex. Mången, Hällefors 1.8 (Nils Hultman).

Jörgen Lindberg

Större strandpipare (*Charadrius hiaticula)*
(97 FD, 267 FD, 775 FD, 1464 FD)

Fågeldagarna fördelade på Västerås (962), Hallstahammar (3), Köping (258), Sala (40), Surahammar (52), Fagersta (3), Lindesberg (92), Nora (2), Ludvika (2) och Hällefors (50). Den månadsvisa fördelningen är följande: april (12), maj (202), juni (139), juli (33), augusti (616), september (453) och oktober (9). Ingen större (minst 50 ex.) ansamling har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Mindre strandpipare *(Charadrius dubius)*
(30 h, 31 h, 17 h, 12 h)

Tolv (12) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från följande kommuner Västerås (4), Köping (1), Sala (1), Surahammar (1), Lindesberg (2) och Nora (3). Utanför häckningstid föreligger 72 fågeldagar fördelade på perioderna 11-30.4 (42) och 1.8-15.9 (30) fördelat på Västerås (23/9), Köping (5/1), Surahammar (4/1), Nora (4/0), Fagersta (5/0), Skinnskatteberg (1/0) och Hällefors (0/19).

Jörgen Lindberg

Fjällpipare (*Charadrius morinellus)* **F1**
(1, 3, 8, 1)

Vä: 3 r. Romfartuna 19.5 (Kjell Pålsson m.fl.).

Jörgen Lindberg

Småspov (*Numenius phaeopus)*

(117 FD, 138 FD, 139 FD, 34 FD)

Antalet fågeldagar fördelade på Västerås (6), Hallstahammar (3), Köping (1), Sala (2), Surahammar (5), Örebro (2), Nora (7) och Fagersta (8). Den månadsvisa fördelningen var april (6), maj (22), juni (2), juli (1), augusti (2) och september (1). Inga större (minst 10 ex.) flockar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Storspov *(Numenius arquata)*
(34 h, 35 h, 14 h, 4 h)

Fyra (4) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Köping (1), Surahammar (2) och Lindesberg (1). Inga större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Myrspov (*Limosa lapponica)* **VU/F1**
(13 ex, 534 ex, 548 ex, 152 ex)

Under våren gjordes ett fynd vid Asköviken i Dingtuna. En hanne rastade vid den så kallade Lövstapumpen den 9 maj (Pontus Lindberg). Under hösten gjordes ytterligare 13 fynd om minst 151 ex.

Vä: 1 str. (SV) Blåbandsbacken, Rytterne 4.8 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 3 ex. (2 ad. + 1 1K) str. (SV) Asköviken, V.-Barkarö 26.8 (Robert Ekberg). 1 str. (SV) Löt, Rytterne 27.8 (Marjatta Ericson). 1 r. Frövisjön, Skultuna 12.9 (Pentti J. Tatti).

Kö: 2 str. (SV) Davids backe, Himmeta 21.7 (Staffan Ekelund). 1 r. Norsa, Munktorp 23.8 (Kjell Ekelund m.fl.). 1 r. Norsa 28-30.8 (Hans Norelius m.fl.).

Su: 1 1K Högbymaden, Gnien, Ramnäs 26-27.7 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 3 ad. str. (SV) Åliden, Ramnäs 28.7 (Ralf Lundmark). 4 r. Storängen, Ramnäs 30.8 (Ralf Lundmark).

Fa: 130 str. (SV) Bockmurholmen, Västervåla 2.8 (Jan Hellström m.fl.).

Hä: 2 ex. Mången, Hällefors 1-2.8 (Nils Hultman m.fl.). 1 r. Mången 4.8 (Christina Bredin).

Jörgen Lindberg

Rödspov (*Limosa limosa)* **CR**
(4 ex., 8 ex., 6 ex., 10 ex.)

Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 30.4 (Marjatta Ericson, Janne Virking). 1 r. Lövsta-pumpen 27-30.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 r. Frövisjön, Skultuna 5.8 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). 1 r. Asköviken 12-14.9 (Robert Ekberg m.fl.). 1 ex. Limstabäcken, Irsta 12.9 (Filip Jansson).

Kö: 1 ex. Norsa, Munktorp 25.8 (Mikke Brännström). 1 r. Norsa 29.8 (Sören Emet m.fl.). 1 r. Norsa 11.9 (Bo Gustafsson m.fl.).

Hä: 2 r. Vackerfallet, Hällefors 27.4 (Leena Zander, Mikael Zander).

Jörgen Lindberg

Kustsnäppa (*Calidris canutus)*
(7, 7, 14, 10)

Under året gjordes 10 fynd om 39 ex. Samtliga fynd redovisas nedan.

Vä: 10 str. (SV) Blåbandsbacken, Rytterne 4.8 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).

Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 12.8 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 9 ex. Fågeltornet, Malmön 8.9 (Mikke Brännström m.fl.).

Su: 1 ad. r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 29.7 (Ralf Lundmark). 4 ad. str. (S) Gnien 29.7 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Högbymaden 29.8 (Mikael Mälberg m.fl.).

Fa: 6 ad. str. (SV) Bockmurholmen, Västervåla 25.7 (Jan Hellström m.fl.). 1 str. (SV) Bockmurholmen 28.7 (Jan Hellström, Thomas Österholm). 4 ad. str. (SV) Bockmurholmen 2.8 (Jan Hellström m.fl.). 2 str. (SV) Slåtterön, L. Aspen, Västanfors 4.8 (Bo Persson, Malva Persson).

Jörgen Lindberg

Brushane (*Calidris pugnax)* **U/F1**

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 63 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 8.5 (Robert Ekberg m.fl.). 50 r. Lövsta-pumpen 19.5 (Ingrid Åkerberg m.fl.). Max 100 ex. r. Frövisjön, Skultuna 10.8-5.9 (Berndt Söderlund m.fl.).
Su: Max 74 ex. Gnien, Ramnäs 6-9.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.).

Jörgen Lindberg

Myrsnäppa *(Calidris falcinellus)*
(3 ex., 13 ex., 10 ex., 4 ex.)

Under året noterades trevliga myrsnäppor vid två lokaler. Antalet individer är dock lite svårtolkat och skulle i princip kunna röra åtta individer, men vår lite mer försiktiga hållning ger blott fyra.

Vä: 1-3 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 25-27.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna 2.8 (Håkan Johansson m.fl.).

Jörgen Lindberg

Spovsnäppa (*Calidris ferruginea)*
(29 FD, 32 FD, 117 FD, 85 FD)

Vä: Asköviken: 5 fynd om 8 ex. 27.5-5.6 samt 2 fynd om 6 ex. 24.7-3.8. Frövisjön, Skultuna: 16 fynd om 35 ex. 20.7-24.9.

Kö: 1-2 r. Norsa, Munktorp 28.8-4.9 (Hans Norelius m.fl.).
Su: Gnien, Ramnäs: 5 fynd om 5 ex. 21.7-29.8 (Inger-Marie Carlsen m.fl.).

Hä: 11 ex. Mången, Hällefors 1.8 (Nils Hultman). 2 ex. Mången 9.9 (Nils Hultman, Erling Lillberg).

Jörgen Lindberg

Mosnäppa *(Calidris temminckii)*
(141 FD, 237 FD, 198 FD, 146 FD)

Antalet fågeldagar fördelade på Västerås (104), Hallstahammar (3), Köping (19), Sala (7), Surahammar (3), Lindesberg (3), Ludvika (2) och Hällefors (5). Inga större (minst 10 ex.) ansamlingar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Kärrsnäppa *(Calidris alpina)*
(9 FD10, 39 FD10, 88 FD10, 151 FD10)

Endast en rapport om en ansamling större än 50 ex. finns rapporterad under året.

Vä: 52 ex. (2 ad. + 50 1K) r. Frövisjön, Skultuna 23.9 (Bernt Larsson m.fl.).

Jörgen Lindberg

Småsnäppa (*Calidris minuta)* **F1**
(26 FD, 44 FD, 45 FD, 46 FD)

Vä: Asköviken: 5 fynd om 10 ex. 12.5-8.6 (Janne Virking m.fl.). 1 ad. r. Skultunasågen, Skultuna 16.7 (Bernt Larsson, Håkan Olsson). 1 ad. m. Ekebyflyn, Skultuna 18.7 (Håkan Olsson). Frövisjön, Skultuna: 21 fynd om 23 ex. 18.7-24.9 (Janne Virking m.fl.). 1 r. Tornudden, Asköviken 3.9 (Janne Virking).

Kö: Norsa, Munktorp: 5 fynd á 6 ex. 12-29.8 (Gunilla Hammarström m.fl.).

Su: 1 ad. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 13.7 (Lennart Eriksson [Ramnäs], Sören Larsson). 1 1K r. Högbymaden 29.8 (Sören Larsson). 1 r. Gnien 1.9 (Mikael Mälberg).

Hä: 1 ex. Mången 2.8 (Jonny Kvist, Christina Kvist, Karin Bergh).

Jörgen Lindberg

Morkulla *(Scolopax rusticola)*

Två vinterfynd finns rapporterade:

Vä: 1 r. Jordmarken, Rytterne 8.1 (Bo Eriksson).

Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 21.1 (Peter Ekelund).

Jörgen Lindberg

Dvärgbeckasin *(Lymnocryptes minimus)*
(40 FD, 42 FD, 43 FD, 39 FD)

Det totala antalet fågeldagar summeras till 39 och involverade tio lokaler i Västerås, Hallstahammar, Köping, Sala, Surahammar, Nora, Fagersta, och Hällefors. Antalet lyfts framför allt av de många fynd som gjordes vid den tillfälliga (?) våtmarken vid Hjortbo i Fagersta under hösten. Dvärgbeckasinens spel hördes vid fyra lokaler (Asköviken, Jordmarken, Billingen och Gnien) under perioden 26 april till 5 maj, vilket är helt planenligt.

Markus Rehnberg

Dubbelbeckasin *(Gallinago media)*
(11 ex., 10 ex., 18 ex., 5 ex.)

Li: 1 sp. Morskogasjön, Ramsberg 15.5 (Mats Andersson, Ally Andersson).

No: 2 sp. Södra Ås våtmark 4.5 (Anders Carlberg). 1 sp. Södra Ås våtmark 12-13.5 (Anders Carlberg).

Hä: 1 r. Grythytteviken, Grythyttan 21.5 (Gunde Persson).

Jörgen Lindberg

Enkelbeckasin *(Gallinago gallinago)*

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: Max 115 r. Frövisjön, Skultuna 19-21.10 (Bernt Larsson m.fl.).

Ha: 50 r. Lagårdssjön, Kolbäck 22.4 (Torbjörn Dahlgren).

Jörgen Lindberg

Smalnäbbad simsnäppa (*Phalaropus lobatus)* **F1**
(21 ex., 12 ex., 5 ex., 4 ex.)

Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 26.5 (Petter Sahlström m.fl.) samt 2 r. samma lokal 8-9.6 (Jan Hellstrand m.fl.).

Su: 1 f r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 8.6 (Sören Larsson).

Jörgen Lindberg

Drillsnäppa (*Actitis hypoleucos)* **NT**

Årets första observation (4 ex.) gjordes vid Älvestorp i Hällefors 12.4 (Ann Larsson) och årets sista vid Vikern i Nora 29.9 (Håkan Lavebratt). Fynd som rör en större ansamling (minst 10 ex.):

Fa: 12 r. Brandboviken, Västanfors 5.8 (Sören Emet).

Jörgen Lindberg

Skogssnäppa (*Tringa ochropus)*

Följande större (minst 10 ex.) ansamlingar har rapporterats:

Vä: Max 34 r. Rudö, Rytterne 10-22.4 (Robert Ekberg m.fl.). 14 r. Limstabäcken, Irsta 20.4 (Eilis Backström). 10 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 8.6 (Magnus Liljefors).

Ha: 15 r. Lagårdssjön, Kolbäck 22.4 (Torbjörn Dahlgren).

Sa: 15 ex. Rörbosjön, Fläckebo 14.4 (Håkan Johansson). 10 r. Hörnsjöfors, Västerfärnebo 5.7 (Henrik Berg).

Su: 10 ex. Gnien, Ramnäs 17.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 10 r. Fiskartorp, Sura 17.4 (Tom Sävström). 12 ex. Västsura, Sura 19.4 (Tom Sävström). 56 r. Fiskartorp, Sura 20.4 (Mikael Mälberg). 16 r. Lisjö ängar, Sura 22.4 (Mikael Mälberg).

Sk: 10 ex. Sotebo, Skinnskatteberg 16.4 (Leif Edberg).

Jörgen Lindberg

Rödbena (*Tringa totanus)*
(4 h, 7 h, 7 h, 23 h)

Tjugotre (23) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (20), Hallstahammar (1) resp. Surahammars (2). Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Vä: max 35 ex. r. Asköviken, Dingtuna/V.-Barkarö 27.4-14.6 (Robert Ekberg m.fl.).

Jörgen Lindberg

Grönbena (*Tringa glareola)*

Fem (5) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Lindesberg (2), Hällefors (1) och Ludvika (2). Den månadsvisa fördelningen av de 27 50-fågeldagarna var april (6), maj (19), juni (1) och juli (1). Lokaler med större ansamlingar (minst 100 ex.):

Vä: 110 r. Tornudden, Asköviken, Västerås-Barkarö 1.5 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 110 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 10.5 (Robert Ekberg m.fl.).

Su: 100 r. Gnien, Ramnäs 8.5 (Mikael Mälberg m.fl.). 200 ex. Gnien 10.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.).

Jörgen Lindberg

Svartsnäppa (*Tringa erythropus*)
(20 FD10, 27 FD10, 71 FD10, 83 FD10)

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Su: max 41 ex. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 11-19.6 (Sören Larsson m.fl.).

Jörgen Lindberg

Gluttsnäppa *(Tringa nebularia)*
(38 FD10, 43 FD10, 73 FD10, 16 FD10)

Månadsvis fördelning av 10-fågeldagarna var april (6) och maj (10). Inga större (minst 40 ex.) ansamlingar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Skrattmås (*Chroicocephalus ridibundus)*

Rapporter finns under året från årets samtliga månader. Under vintermånaderna (januari-februari och december) har skrattmås endast rapporterats från Västerås hamn med omnejd. Som räknades 75 individer i början av januari. Därefter klingade antalet av fram till början av februari, då det sista "vinterfyndet" gjordes. I december fanns som mest 52 skrattmåsar kvar i Västerås hamnområde.

Häckning (säkra + troliga) har under året rapporterats från fjorton lokaler fördelat på Västerås (4), Sala (1), Surahammar (3), Köping (1), Lindesberg (1), Ljusnarsberg (1), Nora (1), Hällefors (1) och Ludvika (1). Den största kolonin har rapporterats från Asköviken där minst 1538 par påbörjade häckning. Häckningsresultatet tycks dock ha blivit tämligen skralt, då endast en flygg unge har rapporterats.

Det tycks dock inte ha varit lika dystert över allt. Ett lite bättre häckningsresultat har förmedlats från både Norsa i Munktorp och Frövisjön i Skultuna. En av årets högsta noteringar gjordes den 15 april då minst 6000 sträckte förbi Södra Ås i Nora. Sträcket var i huvudsak riktat mot nordost.

Markus Rehnberg

Dvärgmås (*Hydrocoloeus minutus)*
(0 h, 0 h, 22 h, 35 h)

Årets uppträdande inföll mellan 19 april och 3 augusti, med en synbar topp i mitten av maj. Efter 30 juni har (förutom vid häckningslokalen nedan) endast två fynd om två ex rapporterats från Fagersta respektive Hallstahammars kommuner: 1 ad. Sullerön, Åmänningen i Västervåla 26.7 (Staffan Liljeqvist) samt 1K r. Klovstenen i Kolbäck 3.8 (Ulf Carlson) Den geografiska fördelningen av samtliga fynd såg normal ut med flest fynd i anslutning till Mälaren samt vid slättsjöarna i den östra delen av landskapet.

Häckning har likt föregående år endast rapporterats från Frövisjön i Skultuna. Här inledde minst 35 par häckning, men resultatet blev skralt och endast fem flygga ungar sågs i början av juli (Bernt Larsson m.fl.).

Markus Rehnberg

Fiskmås (*Larus canus)*

Enstaka fynd gjorde under vintermånaderna januari och december. I övrigt har inga anmärkningsvärda fynd gjorts under året.

Markus Rehnberg

Havstrut (*Larus marinus)*

En art där fynd gjordes under årets samtliga månader. Vinterfynd (januari-februari samt december) görs huvudsakligen i Västerås och Köpings kommuner, så även i år. I samband med att annan vitfågel samlas i de inre delarna av Västeråsfjärden brukar även större antal av havstrut kunna inräknas. Årets topp om 38 ex. nåddes i månadsskiftet mars-april. I Mälaren häckar så gott som årligen något enstaka par. I år har häckning rapporterats från Stora Skorven i Blacken, Rytterne (Anders Dahllöv).

Markus Rehnberg

Vittrut (*Larus hyperboreus)*
(0 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 3K r. Västeråsfjärden, Västerås 28.3-3.4 (Niclas Lignell m.fl.).

Det är alltid trevligt när borgmästaren luftar sina vingar och kommer till stan. Senast det begav sig var vintern 2014/15 då vi tydligen hade ett borgmästarkonvent i Västerås.

Markus Rehnberg

Gråtrut (*Larus argentatus)* **VU**

Gråtruten är en art som normalt förekommer i landskapet under hela året. Antalet under vintern är dock av förklarliga skäl betydligt lägre. Milda vintrar kan rätt stora antal stanna kvar i Mälarområdet, medan det motsatta gäller för riktigt kalla. Trutarna brukar dock inte röra sig längre bort än vad nöden kräver och kan ganska snabbt vara tillbaka under perioder med klimat.

Av årets rapporter är särskilt en detalj noterbar och det är avsaknaden av häckningsfynd från Mälaren. Här finns normalt de största kolonierna i landskapet. Detta visar hur viktiga de insatser som görs inom ramen för länsstyrelsernas miljöövervakning är för att följa utvecklingen i Mälaren, samt även i Hjälmaren.

Markus Rehnberg

Kaspisk trut *(Larus cachinnans*)
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 3 ex.)

Vä: 1 1K r. Ångkraftverket, Västerås 4.11 (Daniel Green)*. 1 1K r. Färjkajen, Västerås 17.11 (David Liderfelt, Tomas Nilsson)*. 1 1K r. Färjkajen, Västerås 4.12 (Jacob Rudhe)**.

Fynd nummer 6-8 i landskapet. Artens antal i Östersjön har ökat mycket under 2000-talet och ökningen är nog både reell, med ett ökat antal i närbelägna häckningsområden samt en effekt av ökad uppmärksamhet och kunskap bland trutskådare. Fler fynd är säkerligen att vänta även i Västmanland.

Markus Rehnberg

Silltrut (*Larus fuscus)* **NT**
(15 FD, 31 FD, 33 FD, 31 FD)

Vä: 2 r. Frövisjön, Skultuna 7.4 (Carina Lund). 2 ad. (ssp. fuscus) förbifl. Trådarängarna, Irsta 17.4 (Gunnar Lignell). 2 ad. (ssp. fuscus) r. Frövisjön 1.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 ad. (ssp. fuscus) förbifl. Lögarängen, Västerås 13.5 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). 1 adult + 1 3K r. (ssp. fuscus) Lögarängen 14-15.11 (Janne Virking m.fl.). 1 ad. r. Färjkajen, Västerås 17.11 (David Liderfelt, Tomas Nilsson).
Sa: 1 ad. (ssp. fuscus) r. Dubbelladan, Fläcksjön, Fläckebo 14.4 (Stefan Karlsson).

Kö: 1 ad. förbifl. Norsa, Munktorp 10.5 (Göran Nilsson).

Fa: 1 r. Stora Aspen, Västanfors 9.4 (Sören Emet). 1 ad. r. Stora Aspen 18.4 (Thomas Österholm). 2 r. (ssp. fuscus) Sänkmossen, Västanfors 18.4 (Leif Lejdelin, Albin Liljeqvist). 1 ad. r. Stora Aspen 24.4 (Bo Persson m.fl.). 2 r. Södra Kaffeholmen, Åmänningen, Västervåla 1.5 (Staffan Liljeqvist). 1 ad. förbifl. Stabäckstorp, Västervåla 7.5 (Staffan Liljeqvist, Leif Lejdelin). 1 r. Brandbo, Västanfors 10.5 (Roland Narfström). 1 ad. (ssp. fuscus) r. Stora Aspen 7.8 (Roland Narfström). 1 ad. (ssp. fuscus) r. Tjuvön, Stora Aspen, Västanfors 14.8 (Roland Narfström). 1 ad. (ssp. fuscus) r. Stora Aspen 12.10 (Bo Persson).

Li: 2 str. (N) Hagabergsliden, Lindesberg, Lindes 2.5 (Mats Andersson, Ally Andersson). 1 str. Västvalla, Fellingsbro 7.5 (Johan Wretenberg).

No: 1 ad. förbifl. Södra Ås, Nora 2.5 (Anders Carlberg). 1 ad. (ssp. fuscus) r. Södra Ås 3.5 (Anders Carlberg).

Av årets 22 fynd har 10 bedömts utgöra fåglar bärandes en dräkt som bäst matchar nominatrasens Larus f. fuscus, och som bland annat häckar i Östersjön.

Markus Rehnberg

Skräntärna (*Hydroprogne caspia*) **NT/F1**
(64 FD, 49 FD, 21 FD, 14 FD)

Vä: 1 ad. r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 18.5 (Janne Virking m.fl.). 1 ad. r. Asköviken, V.-Barkarö 19.7 (Robert Ekberg). 1 str. (V) Kvicksund, Rytterne 19.7 (Kjell Ingeström). 2 ad. r. Asköviken 20.7 (Åsa Ekberg m.fl.). 1 ad. r. Asköviken 12.8 (Robert Ekberg). 1 ad. r. Asköviken 16.8 (Robert Ekberg). 2 ad. r. Asköviken 20.8 (Robert Ekberg m.fl.). 2 str. (V) Kvicksund 23.8 (Kjell Ingeström).

Sa: 1 ad. r. Fläcksjön, Fläckebo 1.5 (Ulf Hansson, Johan Brenander).
Su: 2 ad. str. (SV) Gnien, Ramnäs 29.7 (Ralf Lundmark).

Tio (10) fynd om 14 ex. är en lika låg siffra som året innan. Även i år saknas rapporter från den västmanländska delen av Hjälmaren, där skräntärnor fortfarande brukar rasta i lite större antal.

Markus Rehnberg

Fisktärna (*Sterna hirundo)* **F1**

Årets uppträdande inföll mellan 17 april och 18 oktober. På senare år har vi vant oss vid att årets första tärnor brukar komma till Västmanland omkring 10 april. Detta år blev tärnorna således försenade med en dryg vecka och man kan anta att rådande väder spelade en stor roll i det. Säkra och troliga häckningar har rapporterats från endast tio (10) lokaler.

Rapporteringen har i år inte alls berört de lite mer individstarka kolonier som normalt finns i Mälaren. Det är därmed väldigt uppenbart att rapporteringen av våra mås- och tärnkolonier står och faller med de specialinsatser som till exempel sker i samband med länsstyrelsens Mälarfågel- och Hjälmarefågelinventeringar. Två ovanligt sena observationer:

Su: 1 1K r. Östersjön, Sura 13.10 (Mikael Mälberg). 1 1K r. Glåpen, Sura 18.10 (Mikael Mälberg).

Markus Rehnberg

Silvertärna *(Sterna paradisaea)* **F1**
(28, 44, 54, 23)

Årets resultat får betraktas som klart sämre än normalt, med endast 23 rapporterade fynd om 69 ex. Dessa fördelade sig på våren mellan 2 och 27 maj (18 fynd om 59 ex.) samt sommar/höst mellan 8 juli och 23 augusti (5 fynd om 10 ex.). Samtliga fynd:

Vä: 5 str. (O) Granfjärden, Ängsö 3.5 (Pontus Lindberg). 3 r. Granfjärden, Ängsö 3.5 (Pontus Lindberg). 2 r. Kungsårafjärden, Kungsåra 9.5 (Henry Hedlund, Inger Hedlund). 3 r. Asköviken, V.-Barkarö 11.5 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 ex. Frövisjön, Skultuna 8.7 (Björn Nilsson, Barbro Eriksson). 2 r. Bryggan Springsta, Kärrbo 10.7 (Henry Hedlund). 2 r. Bryggan, Springsta 17.7 (Henry Hedlund). Sa: 14 r. Fläcksjön, Fläckebo 10.5 (Håkan Johansson).

Ha: 2 str. (N) Sävholmen, Kolbäck 2.5 (Ulf Carlson). 3 str. (NO) Sävholmen 5.5 (Ulf Carlson). 6 str. (NO) Klovstenen, Kolbäck 19.5 (Ulf Carlson).

Su: 2 r. Gnien, Ramnäs 27.5 (Lennart Eriksson R).

Fa: 1 str. (NO) Framnäs, Västervåla 2.5 (Staffan Liljeqvist, Bo Persson). 1 str. (N) Framnäs 3.5 (Leif Lejdelin, Jan Lejdelin). 2 str. (N) Brandbo, Västanfors 7.5 (Roland Narfström). 1 str. (N) Brandbo 8.5 (Roland Narfström). 1 str. (N) Framnäs 10.5 (Thomas Österholm). 4 str. (SV) Floda, Ängelsberg, Västervåla 3.8 (Staffan Liljeqvist).

Li: 6 r. Råsvalen, Lindes 11.5 (Mats Andersson, Ally Andersson).

No: 1 str. (NO) Venakärret, Viker 10.5 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt). 1 str. (O) Knapptorp, Viker 10.5 (Roland Thuvander).

Hä: 1 ad. r. Fågeltornet, Hammarn, Grythyttan 23.8 (Nils Hultman).

Lu: 5 r. Hörksbyn, Grängesberg 10.5 (Bertil Rahm).

Markus Rehnberg

Svarttärna (*Chlidonias niger*) **VU/F1**
(43 h, 60 h, 48 h, 49 h)

Det tidsmässiga uppträdande inföll i år mellan 23 april och 24 juli, vilket är normalt. Dock har vi fortsatt en mycket dålig övervakning av våra häckande svarttärnor. I år är det till exempel endast från Asköviken som några "säkra" häckningskriterier har rapporterats. Här bedömdes att 29 par inledde häckning. I övrigt noterades höga antal (max 40 ex.) under häckningstid vid Fläcksjön i Fläckebo. Detta ger en mycket osäker uppskattning av antalet häckande par i landskapet till cirka 49 par. Övriga fynd:

Vä: Frövisjön: 8 fynd om som mest 5 ex. 6.5-8.6 (Bernt Larsson m.fl.). 4 ad. r. Stavsholmsviken, Rytterne 21.5 (Markus Rehnberg). 4 ad. r. Västra holmen, Västerås 1.6 (Markus Rehnberg).

Sa: 2 förbifl. Hällby, Västerfärnebo 28.5 (Lennart Andersson, Jörgen Fritzson).

Ha: 3 ad. r. Lagårdssjön, Kolbäck 11.5 (Markus Rehnberg). 1 r. Lagårdssjön 23.5 (Ulf Carlson).

Su: Gnien, Ramnäs 8 fynd om som mest 8 ex. 8.5-30.6 (Sören Larsson m.fl.).

Li: 1 r. Sörbysjön, Fellingsbro 25-28.5 (Johan Andersson m.fl.). 2 r. Sörbysjön 2.6 (Mats Andersson).

Markus Rehnberg

Kustlabb *(Stercorarius parasiticus)*
(0 ex., 4 ex., 2 ex., 1 ex.)

Fa: 1 (mörk fas) str. (NV) Backgården, Västanfors 24.9 (Leif Lejdelin m.fl.).

Tredje fyndet i Fagersta kommun.

Markus Rehnberg

Tamduva *(Columba livia (domest.)*

Tamduvor förekommer på spridda platser i hela landskapet och då främst i olika typer av människoskapade miljöer. I fågelrapporten brukar vi normalt redovisa större ansamlingar, det vill säga ansamlingar inkluderande fler än 100 duvor. Och likt tidigare år hittar vi dem i Köping (max 300 ex.) och Västerås (max 200 ex.).

Markus Rehnberg

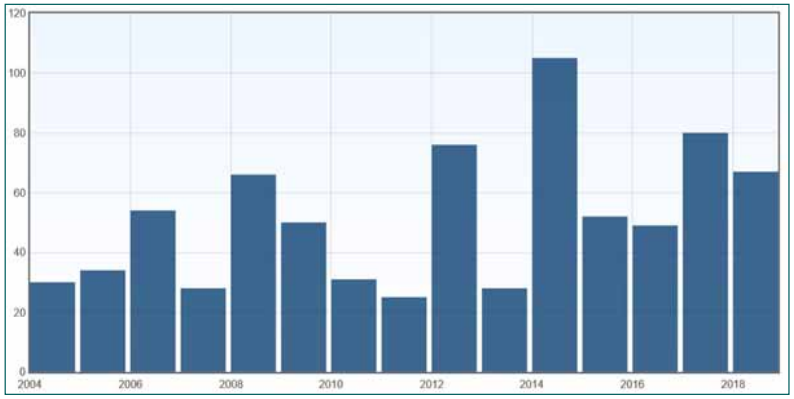

Figur 9.

Antalet vinterfynd (januari-februari och december) av ringduva i Västmanland åren 2004-2018.

Skogsduva (*Columba oenas)*

Skogsduvan är en av våra tidigaste vårfåglar och det brukar kunna vara svårt att avgöra vilka fynd som ska betraktas som vinterfynd och vilka som ska betraktas som tidiga vårfåglar. I år tycks dock detta inte vara något bekymmer eftersom det i februari endast gjordes ett fynd och nästföljande fynd gjordes en liten bit in i mars. Vinterfynd:

Vä: 2 r. Önsta, Skerike, Västerås 8.2 (Gunilla Löfberg).

Markus Rehnberg

Ringduva *(Columba palumbus)*

Ringduvan är faktiskt lite spännande. På ganska kort tid har arten gått från att vara en ”lantisduva” till att nästan bli mer ”stadsduva” än vad tamduvorna är. Även om det antal ringduvor som övervintrar i främst Västerås har en tendens att variera en aning mellan olika år, så är den generella trenden ökande (se figur 9). I Västerås sker övervintringen främst i stadens centrala delar samt i stadens äldre stadsdelar (t.ex. Berghamra, Skiljebo och Gideonsberg), där det finns tillgång på äldre och storväxta träd som de samlas i för bland annat övernattning.

De år då det är gott om ekollon brukar duvorna kunna lokaliseras till områden med ekar. Även om rapporteringen till Artportalen kanske inte visar det, så är det ändå ganska tydligt för oss som lever och verkar i landskapets städer att ringduvan har flyttat in till staden. Redan från slutet av februari splittras övervintringsflockarna och de enskilda duvorna söker sig ut till sina häckningsrevir. Antalet fylls även på med duvor från söder, sådana som kanske ännu inte riktigt har förstått fördelen med att övervintra nära häckningsområdet. Ganska snart hörs duvkutter från många av stadens tak och lyktstolpar.

De ringduvor som väljer att lämna landskapet inför den stundande vintern gör så under den senare delen av september till början av oktober. Under denna period kan större flockar formas och detta år noterades som mest 2000 ex vid Hedbo i Västerfärnebo den 28 september (Håkan Johansson).

Markus Rehnberg

Turkduva *(Streptopelia decaocto)* **NT**

Turkduvan hankar sig kvar i landskapet. År 2018 noterad i och omkring tolv samhällen och noterbart är avsaknaden av fynd i Sala. Störst antal noterades i Köping under hösten. Här noterades som mest 15 individer vid Björkvägen under december.

Markus Rehnberg

Gök *(Cuculus canorus)*

Årets uppträdande inföll mellan 30 april och 16 september, vilket var ovanligt utdraget. Årets första gök hördes vid Spelmossen i Ramsberg (Anders Kling).

Under året noterades gök i 164 av de 443 atlasrutor (5x5 km) som helt eller delvis finns inom landskapet. Det motsvarar en täckningsgrad på cirka 37 %, vilket är nästintill identiskt med 2017, men något lägre än 2016 då gök noterades i runt 39% av berörda atlasrutor. Den sista gök att gala hördes vid St. Tomsjön i Hällefors den 4 juli (Kjell Ståhlberg). Därefter är det endast tysta observationer som gjorts. Totalt tolv stycken fram till och med den 16 september då årets sista gök observerades vid Backgården i Västanfors (Jan Lejdelin m.fl.). Inga säkerställda häckningar har rapporterats under året.

Markus Rehnberg

Berguv *(Bubo bubo)* **NT/F1**
(5 h, 7 h, 10 h, 9 h)

Ingen säkerställd häckning har rapporterats under året. Dock har nio (9) möjliga häckningar rapporterats från Västerås (3), Köping (1), Surahammar (1), Sala (1), Nora (1), Fagersta (1) och Hällefors (1). I övrigt har inga ströobservationer gjorts.

Roland Thuvander

Kattuggla (*Strix aluco)*
(23 H, 36 H, 38 H, 8 H)

Under häckningstid har ropande kattugglor rapporterats från 354 lokaler, vilka fördelade sig på Västerås (79), Hallstahammar (18), Köping (16), Sala (20), Surahammar (30), Lindesberg (36), Örebro (2), Nora (36), Norberg (6), Fagersta (31), Skinnskatteberg (48), Ljusnarsberg (5) och Hällefors (26). I åtta av fallen konstaterades häckning.

Roland Thuvander

Slaguggla (*Strix uralensis)* **F1**
(6 H, 14 H, 9 H, 6 H)

Under året konstaterades sex häckningar i Sala (1), Surahammar (2), Norberg (2) och Skinnskatteberg (1). I övrigt har slaguggglor noterats i Västerås (7), Hallstahammar (1), Köping (5), Sala (3), Surahammar (17), Lindesberg (2), Nora (4), Norberg (6), Fagersta (10), Skinnskatteberg (14), Ljusnarsberg (4) och Hällefors (17).

Roland Thuvander

Lappuggla *(Strix nebulosa)* **T/F1**

I Lindesberg påträffades årets enda säkerställda

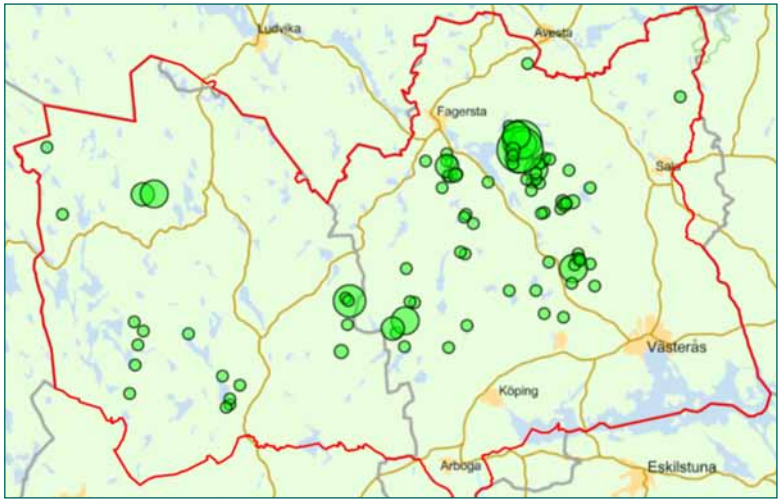

Figur 10.
Sjungande nattskärror i Västmanland 2018. Storleken på cirkel satt i relation till antalet sjungande individer per lokal.

häckning, men troliga häckningar har även noterats i följande kommuner: Västerås (3), Köping (2), Surahammar (3), Norberg (1), Skinnskatteberg (2) och Hällefors (1). I övrigt har fem fynd gjorts i Västerås (1), Sala (1), Lindesberg (1) och Hällefors (2).

Roland Thuvander

Hökuggla (Surnia ulula) **F1**
(6 ex., 4 ex., 16 ex., 19 ex.).

Antalet hökugglor återgick till ett lite mer normalt antal efter två år med högre siffror. Årets nitton hökugglor rapporterades från Hallstahammar (1), Surahammar (1), Lindesberg (1), Nora (3), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (11). Det tidsmässiga uppträdande inföll under januari (12), februari (7), mars (5), april (1), maj (1), juni (1), oktober (1), och december (1).

Roland Thuvander

Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*) **F1**
(11 h, 47 h, 76 h, 80 h)

En konstaterad häckning i Lindesbergs kommun. I övrigt 80 revirhävdande fåglar fördelade på Västerås (11), Hallstahammar (2), Köping (2), Sala (3), Surahammar (8), Lindesberg (6), Nora (7), Norberg (1), Fagersta (14), Skinnskatteberg (16), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1) och Hällefors (8). Under hösten (1.8-31.12) rapporterades sammanlagt 43 ex. i augusti (1), september (5), oktober (15), november (6) och december (18).

Roland Thuvander

Pärluggla (*Aegolius funereus*) **F1**
(22 h, 68 h, 104 h, 101 h)

Ingen häckning finns rapporterad under året, men under häckningstid har minst 101 pärlugglor hörts i Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (9), Sala (3), Surahammar (7), Lindesberg (8), Nora (3), Norberg (3), Fagersta (10), Skinnskatteberg (41) och Hällefors (13).

Roland Thuvander

Hornuggla *(Asio otus)*
(19 H, 40 H, 49 H, 13 H)

Tretton (13) konstaterade häckningar fördelade på Västerås (1), Lindesberg (1), Nora (1), Fagersta (7), Hällefors (2) och Ludvika (1). Därutöver har fynd under häckningstid gjorts på ytterligare 28 lokaler i Västerås (8), Hallstahammar (2), Köping (2), Kungsör (1), Sala (3), Surahammar (1), Lindesberg (2), Nora (2), Fagersta (4), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (2).

Roland Thuvander

Jorduggla *(Asio flammeus*) **F1**
(17 FD, 5 FD, 34 FD, 16 FD)

Årets 16 fågeldagar rapporterades i februari (1), mars (2), maj (8), juni (4) och september (1) och involverade minst 13 ex. Den geografiska fördelningen var Västerås (6), Sala (1), Surahammar (1) och Fagersta (5).

Roland Thuvander

Nattskärra *(Caprimulgus europaeus)* **F1**

Den brand som blossade upp och drabbade Västmanland sensommaren år 2014, har bland fåglarna både tydliga vinnare och förlorare. Till vinnarna hör helt klart nattskärran som verkar trivas väldigt bra i det brand- och hyggeslandskap som branden gav upphov till.

I figur 10 framgår koncentrationen av sjungande nattskärror till brandområdet sydost om Fagersta väldigt tydligt. Årets uppträdande i landskapet inföll mellan 10 maj och 6 augusti och spelande nattskärror kunde höras under hela den perioden. Någon säkerställd häckning har inte konstaterats under året men vid Björnmosskärret i Kolsva noterades en nattskärra med avledningsbeteende den 16 juli (Staffan Ekelund, Peter Ekelund).

Markus Rehnberg

Tornseglare *(Apus apus)* **VU**

Under året noterad mellan 1 maj och 9 september. I övrigt har inga särskilt anmärkningsvärda fynd gjorts.

Markus Rehnberg

Kungsfiskare (*Alcedo atthis)* **VU/F1**
(6 h, 6 h, 5 h, 14 h)

Under året har en säkerställd häckning konstaterats vid en lokal i Köping. I övrigt har troliga eller möjliga häckningar rapporterats från ytterligare tretton lokaler i landskapet, vilka fördelade sig på Västerås (2), Hallstahammar (4), Köping (4), Kungsör (1), Lindesberg (1) och Nora (2). I övrigt har följande fynd rapporterats.

Vä: 2 ex. Ångkraftverket, Västerås 1.1-3.4 (Anders Sundkvist m.fl.). 1 1K+ förbifl. Bispebo, Sevalla 30.7 (Markus Rehnberg). 1 förbifl. Spången, Asköviken, Rytterne 5.8 (Robert Ekberg). 1 ex. Djäknebron, Västerås 22.8 (Sten-Ove Sandell). 1 ad. förbifl. Skultunasågen, Skultuna 8.9 (Petter Sahlström). 1 förbifl. Frövisjön, Skultuna 16.9 (Ulf Hansson). 1 förbifl. Skultunasågen 30.9 (Bernt Larsson). 1 r. Frövisjön 11.10 (Berndt Söderlund, Janne Virking). 1 ex. Spången, Asköviken, Rytterne 16.10 (Robert Ekberg). 2 ex. Ångkraftverket, Västerås 25.10-24.11 (Jörgen Lindberg m.fl.).

Ha: 1 r. Borgåsund, Kolbäck 6.1 (Jacob Rudhe, Therése Andersson Rudhe). 1 r. Lagårdssjön, Kolbäck 22.4 (Ulf Carlson). 1 förbifl. Mölntorps slamdammar, Säby 5.6 (Ulf Öhlander). 1 ex. Hammaräng, Hallstahammar 9.8 (Li Dimberg). 1 förbifl. Herrevad, Kolbäck 6.9 (Ulf Öhlander). 1 lockläte Slottsholmarna, Kolbäck 7.10 (Thomas Pettersson). 1 ex. Slottsströmmen, Kolbäck 1-26.12 (Bo Eriksson, Ulf Carlson).

Su: 1 ex. Östersjön, Sura 3.2 (Tom Sävström). 1 ex. Sura bruk, Sura 24.2 (Mikael Mälberg). 1 ex. Suraslussen, Sura 3.10 (Mikael Mälberg). 1 ex. Suraslussen 8.11 (Stefan Johansson). 1 ex. Magforsen, Sura 10.11 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 1 förbifl. Suraslussen 22.12 (Tom Sävström).

Kö: 1 ex. Köpingsån, Köping 4.1 (Kjell Ekelund). 1 r. Köpings hamn, Köping 5-27.1 (Mikke Brännström m.fl.). 1 ex. Tunadal, Köping 25.6 (Staffan Ekelund). 1 förbifl. Dammbron, Köping 15.8 (Staffan Ekelund). 2 ex. Dammbron 25.9 (Staffan Ekelund). 1 ex. Gamla stan, Köping 28.9 (Per Jonsson). 1 ex. Köpings hamn 26.10 (Per Jonsson). 1 ex. Köpings hamn 25.12 (Göran Nilsson, Oskar Nilsson).

Ar: 2 ex. Gamla kanalen, Arboga 7.1-6.2 (Fredrik Anmark m.fl.). 1 ex. födosökande Villagatsbadet, Arboga 12.9 (Philip Karlsson Rämö).

Fa: 1 ex. Semla, Västanfors 27.4 (Sören Emet, Jan Hellström).

Li: 1 ex. Uggelbo, Fellingsbro 11-13.1 (Bo Runesson). 1 r. Hinsebergsvaken, Väringen, Näsby 8.4 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

Sk: 1 ex. Tarmansbo, Gunnilbo 20.1-24.2 (Leif Johansson m.fl.). 1 förbifl. Svansbo station, Hed 29.8 (Kenneth Nordberg).

No: 1 förbifl. Hagbyåns utlopp, Nora 8.1 (Billy Lindblom). 1 förbifl. Järleåns naturreservat, Nora 22.4 (Anders Carlberg). 1 r. Hagbyån, Nora 4.9 (gm. Anders Carlberg) och 18.9 (Anders Carlberg). 1 ad. förbifl. Norasjön vid Stensnäs, Nora 5.10 (Arne Tschentscher). 2 ex. Hagbyåns utlopp 10.10 - 26.12 (Anders Carlberg m.fl.). 1 ex. Trängbobadet, Nora 15.10 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt). 1 förbifl. Bornsälven, Nora 20.10 (Camilla Pettersson, Anders Carlberg). 1 r. Åsbosjön, Nora 25.11 (Anders Carlberg). 1 ex. Hyttfallet, Hammarbyån, Nora 25.12 (Anders Carlberg). 1 ex. Karlsängs idrottsplats, Nora, 26.12 (Bengt Andersson).

Markus Rehnberg

Härfågel (*Upupa epops)*
(3 ex., 1 ex., 1 ex., 3 ex.)

Ha: 1 r. Östra Nibble, Hallstahammar 24.4 (Andreas Almkvist gm Per Hedenbo).

Su: 1 r. Brattheden, Ramnäs 22-23.10 (Jaana Hakonen m.fl.).

Fa: 1 ex. Backgården, Västanfors 10.6 (Mats Eriksson).

Markus Rehnberg

Göktyta (*Jynx torquilla)*
(50 ex., 107 ex., 190 ex., 158 ex.)

Två (2) häckningar i Köping (1) respektive Nora (1). Ytterligare 156 ex. har rapporterats under tiden 15.4-24.8 i Västerås (54), Hallstahammar (9), Köping (14), Kungsör (3), Arboga (3), Sala (14), Surahammar (16), Lindesberg (8), Nora (4), Norberg (2), Fagersta (22), Skinnskatteberg (3), Hällefors (3) och Ludvika (1).

Ett obestämt antal av dessa rapporter bör vara göktytor som hörts under vårflyttningen.

Roland Thuvander

Tretåig hackspett (Picoides tridactylus) **NT/F1**
(1 H, 2 H, 3 H, 0 H)

Ingen häckning rapporterad. Fynd under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning har rapporterats från 9 lokaler, fördelat på Sala (1), Surahammar (1), Fagersta (3), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (1). Under övriga året har 35 fågeldagar rapporterats, vilka fördelade sig på föråret (1.1-31.3; 22) respektive efteråret (1.7-31.12; 13) i Västerås (7/0), Sala (1/1), Surahammar (2/1), Lindesberg (0/6), Nora (2/0), Norberg (4/4), Fagersta (2/0), Ljusnarsberg (2/0) och Hällefors (2/1).

Roland Thuvander

Mindre hackspett *(Dendrocopos minor*) **NT**
(68 h, 79 h, 101 h, 77 h)

Sjuttiosju (77) lokaler med fynd under häckningstid (1.4-30.6). I fyra (4) fall har häckning konstaterats. Fyndens kommunvisa fördelning var Västerås (21), Hallstahammar (4), Köping (5), Kungsör (1), Sala (5), Surahammar (6), Lindesberg (9), Nora (13), Norberg (1), Fagersta (5), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1), Hällefors (4). Under övriga året har 100 stycken fågeldagar, fördelat på föråret (1.1-31.3; 47) respektive efteråret (1.7-31.12; 53) rapporterats från Västerås (8/17), Hallstahammar (0/2), Köping (5/3), Sala (2/7), Surahammar (7/3), Lindesberg (4/5), Nora (9/4), Fagersta (4/4), Skinnskatteberg (1/3), Ljusnarsberg (0/2) och Hällefors (8/3).

Roland Thuvander

Större hackspett *(Dendrocopos major)*

En större ansamling:
Vä: 10 ex. Södra Björnö, Västerås, 10.3 (Petter Sahlström).

Roland Thuvander

Vitryggig hackspett (*Dendrocopos leucotos)*
(2 ex., 0 ex., 0 ex. 1 ex.)

No: 1 ad. m Norra Husby, Nora 18.1 (gm Anders Carlberg). 1 ad. m Bergsmanshyttan, Nora 30-31.3 (Anders Carlberg m.fl.). Fågeln är identisk med den individmärkta hanen som släpptes i Värmland 2013 och som har befunnit sig i noratrakten sedan december 2014.

Roland Thuvander

Spillkråka *(Dryocopus martius)*
(7 H, 6 H, 5 H, 5 H)

Fem konstaterade häckningar har rapporterats från Västerås (1), Köping (1), Sala (1), Surahammar (1), och Hällefors (1) kommuner.

Roland Thuvander

Gröngöling (*Picus viridis)*
(4 H, 8 H, 10 H, 5 H)

Fem konstaterade häckningar har rapporterats från Köping (2), Sala (1), Surahammar (1) och Nora (1).

Roland Thuvander

Gråspett (*Picus canus)*
(8 ex., 66 ex., 91 ex., 57 ex.)

Ingen konstaterad häckning, men totalt arton fynd under häckningstid (1.4-31.7). Dessa fynd fördelade sig på Sala (2), Lindesberg (1), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (7), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (2) och Hällefors (2). Under övriga året inräknades 114 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 90) respektive efteråret (31.7-31.12; 24).

Roland Thuvander

Tornfalk (*Falco tinnunculus)*
(-, -, 70 H, 53 H)

Femtiotre (53) konstaterade häckningar fördelade på Västerås (2), Köping (15), Kungsör (5), Arboga (2), Surahammar (6), Lindesberg (3), Nora (1), Fagersta (2), Skinnskatteberg (14), Ljusnarsberg (1) och Ludvika (2). Under övriga året totalt 438 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-30.4; 167) respektive efteråret (1.8-31.12; 271), kommunvis fördelade: Västerås (26/59), Hallstahammar (4/6), Köping (7/17), Kungsör (2/1), Arboga (0/1), Sala (7/9), Surahammar (27/68), Lindesberg (13/20), Nora (5/12), Norberg (1/1), Fagersta (31/48), Skinnskatteberg (18/7), Ljusnarsberg (3/1), Ludvika (2/0), Hällefors (20/21). Under perioden 1.1-28.2 rapporterades fyra (4) tornfalkar enligt följande:

Vä: 1 ex. Rålken, Haraker 1.1 (Johan Karlsson, Filip Jansson). 1 ex. Rödluven, Kungsåra 2.1 (Pav Johnsson). 1 ex. Hacksta, Västerås 14.1-11.2 (Henrik Berg m.fl.). 1 ex. Hedensberg, Tillberga 13.2 (Mikael Larsson).

I december sågs tre (3) tornfalkar:

Vä: 1 m Hagbyholm, Irsta 19.12 (Bengt Stridh). 1 ex. Eneberga, Lundby, Västerås 30.12 (Anders Dahllöv).

Kö: 1 ex. Köpings flygplats, Köping 23.12 (Daniel Brehmer).

Thomas Pettersson

Aftonfalk (*Falco vespertinus)*
(1 ex., 2 ex., 1 ex., 2 ex.)

Su: 1 1K Norrby, Ramnäs 9.9 (Sören Larsson).

Fa: 1 1K Åvestbo, Västanfors 28.8-1.9 (Pentti Korhonen m.fl.).

Två fynd helt inom det normala uppträdandet i Västmanland.

Thomas Pettersson

Stenfalk (*Falco columbarius)* **F1**
(95 FD, 112 FD, 120 FD, 94 FD)

Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (60) resp. efteråret (34): Västerås (14/6), Hallstahammar (5/1), Köping (3/0), Kungsör (1/1), Arboga (0/1), Sala (6/1), Surahammar (6/5), Lindesberg (5/5), Örebro (0/1), Nora (8/2), Fagersta (10/6), Ljusnarsberg (1/0), Hällefors (1/4). Månadsvis fördelning: januari (1), februari (1), mars (4), april (36), maj (16), juni (2), juli (1), augusti (5), september (21), oktober (7), november-december (0). Vinterfynd:

Vä: 1 honf. r. Lövsta, Dingtuna 1.2 (Robert Ekberg).

Ha: 1 honf. Lagårdssjön, Kolbäck 6.1 (Jacob Rudhe, Therése Andersson).

Sommarfynd (1.6-31.7):

Sa: 1 m Leckenbo, Möklinta 17.6 (Karin Andersson). 1 ad. m Sund, Möklinta 17.7 (Karin Andersson). Lj: 1 f Björksta, Ljusnarsberg 22.6 (Lars Haneskog).

Thomas Pettersson

Lärkfalk *(Falco subbuteo)*
(40 h, 64 h, 82 h, 71 h)

Observerad 28.4-6.10. Sjuttioen (71) lokaler med fynd under häckningstid (16.5-15.8) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (8), Hallstahammar (3), Köping (5), Arboga (1), Sala (6), Surahammar (9), Lindesberg (10), Nora (7), Fagersta (7), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), Hällefors (12).

Thomas Pettersson

Pilgrimsfalk *(Falco peregrinus*) **NT/F1**

Säkerställd häckning:

Vä: 1 par + 2 1K Munkängen, Västerås (Henrik Nordholm m.fl.). Paret som etablerades 2016, häckade även 2017 på samma lokal. Tredje häckningen på lokalen. Den första genomfördes 2015 av samma hona (”BH”) men då med en annan hanne. Även i Köping gjordes åtskilliga fynd under häckningstid, inklusive av par, men veterligen gjordes inget häckningsförsök där.

Fågeldagarna (102; observationerna i Västerås och Köping ej medräknade) hade följande kommunvisa fördelning, fördelade på föråret (34) respektive efteråret (68): Västerås (15/32), Hallstahammar (0/2), Köping (7/13), Kungsör (0/2), Sala (2/2), Surahammar (3/4), Lindesberg (3/6), Nora (2/0), Fagersta (2/7). Den månadsvisa fördelningen (fynden i Västerås och Köping ej medräknade): januari (0), februari (1), mars (5), april (16), maj (9), juni (3), juli (7), augusti (10), september (35), oktober (12), november (2), december (2). Vinterfynd, inklusive det häckande paret i Västerås som övervintrade 2017/18 och också påbörjade övervintring 2018/19:

Vä: 1 ad. par Munkängen, Västerås 1.1-21.2 (Johan Karlsson m.fl.). 1 r. Skattgården, Dingtuna 22.2 (Johan Karlsson). 1 ex. Rudö, Rytterne 3.12 (Robert Ekberg). 1 ad. par Munkängen, Västerås 10-30.12 (Henry Hedlund m.fl.).

Kö: 1 ex. Köpings hamn, Köping 27.1 (Staffan Ekelund). 1 ad. f Fantetorp, Köping 3.12 (Daniel Brehmer).

Thomas Pettersson

Törnskata (*Lanius collurio)* **F1**

(19 H, 26 H, 32 H, 25 H).

Törnskata observerades under året mellan 2 maj och 17 september. Årets första törnskata, en hanne, noterades vid Stormossen i Ramnäs (Lennart Eriksson [Ramnäs]) och den sista för året (1 årsunge) iakttogs vid Hässlö i Västerås (Gunnar Lignell). Under året har tjugofem häckningar konstaterats i Västerås (6 stycken), Köping (1), Sala (1), Surahammar (7), Nora (2), Fagersta (5), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (2).

Roland Thuvander

Varfågel *(Lanius excubitor)*

Två häckningar konstaterade i Sala (1) och Surahammars (1) kommuner. Övriga sommarfynd:

No: 1 ex. Södra Ås våtmark, Nora 7-30.7 (2 ex. 24.7) (Anders Carlberg).

Lj: 1 ex. Brattforsen, Nittälven, Ljusnarsberg, 30.7 (Per Grönhagen).

Sammanlagt 135 vinterrevir har rapporterats med följande kommunvisa fördelning på föråret (1.1-28.2) och efteråret (1-31.12) 99/36): Västerås (23/3), Hallstahammar (5/2), Köping (5/7), Kungsör (1/1), Arboga (1/0), Sala (3/1), Surahammar (20/4), Lindesberg (8/1), Nora (5/6), Norberg (1/1), Fagersta (13/4), Skinnskatteberg (1/4), Hällefors (13/2).

Roland Thuvander

Sommargylling (*Oriolus oriolus)* **EN**
(2 ex., 1 ex., 2 ex., 3 ex.)

Kö: 1 sj. Lyftinge, Kolsva 17-18.5 (Magnus Nyström).

Ku: 1 sj. Jägaråsen, K. Barkarö 30.5 (Maria Barkell).

Li: 1 2K sj. Rynninge, Fellingsbro 23.5 (Bo Runesson).

Roland Thuvander

Nötkråka (*Nucifraga caryocatactes*) **NT**

Under häckningstid (1.2-30.6) finns rapporter från tretton lokaler om sammanlagt minst 14 par i Väs-

terås (2), Sala (6), Lindesberg (1), Nora (2), Fagersta (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (1). Antalet fågeldagar (192) i övrigt fördelade sig på årets alla månader enligt följande: januari (33), februari (15), mars (4), april (2), maj (4), juni (5), juli (17), augusti (22), september (40), oktober (19), november (17) och december (14). Ovanstående antal inkluderar både de fynd som har rapporterats som tjocknäbbad (=nominatrasen) och de som har rapporterats som smalnäbbade (N. c. macrorhynchos). Av årets fågeldagar har 39 % (75 stycken) rapporterats från en och samma lokal, nämligen fågelmatningen vid Skillberg i Fläckebo. Här noterades som mest fyra nötkråkor på föråret och sex på efteråret.

Roland Thuvander

Kaja (*Corvus monedula)*

Tre (3) större ansamlingar (minst 1 000 ex.):

Vä: 1500 ex. Järnvägsbron, Västerås 7.2 (Markus Rehnberg), 1200 ex. Gryta soptipp, Västerås 24.11 (Håkan Johansson).

Kö: 1200 ex. Davids backe, Himmeta 14.1 (Staffan Ekelund).

Roland Thuvander

Råka *(Corvus frugilegus)*
(100 FD, 141 FD, 187 FD, 152 FD)

Under hela året rapporterades 152 fågeldagar med en tidsmässig omfattning som visas i figur 11. Detta är en ganska typisk bild, där något eller några vinterfynd görs så gott som årligen hos oss. Under våren berörs landskapet i huvudsak av ett sträck som är riktat mot nordost, och det största antalet råkor passerar i månadsskiftet mars-april. Trots närliggande häckplatser i till exempel Uppland berörs landskapet förvånansvärt sällan av senvår- och sommarfynd (1 maj-31 augusti). Detta år gjordes tre stycken (6 ex.) i Västerås. Dock ingen särskilt het häckningskandidat. Under hösten pågår ett ganska utdraget återsträck, men de flesta råkor brukar under hösten passera under oktober.

Markus Rehnberg

Korp (*Corvus corax)*

Tre större (minst 50 ex.) ansamlingar har noterats under året:

Vä: 75 ex. Asköviken, V.-Barkarö 3.2 (Robert Ekberg).
Fa: 100 ex. Sänkmossen, Västanfors 7.10 (Pentti Korhonen).
Hä: 50 ex. Småsjömarken, Hällefors 3.1 (Ann Larsson).

Roland Thuvander

Sidensvans (*Bombycilla garrulus)*

Antal dagar med minst 50 ex. rapporterades i januari (10), februari (4), mars (3), april (3), september (1), oktober (16), november (13) och december (23). Vårens sista fynd (2 ex.) gjordes vid Björksta i Fagersta den 7.5 (Jan Hellström) och höstens första (13 ex.) vid samma lokal den 18.9 (Jan Hellström). Inget sommarfynd gjordes under 2018. Inga större (minst 500 ex.) ansamlingar under året.

Roland Thuvander

Skäggmes *(Panurus biarmicus)*
(3 h-lok, 7 h-lok, 5 h-lok, 6 h-lok)

Funnen vid sex lokaler under häckningstid (1.4-31.8) och häckning konstaterades vid Spången i Asköviken, Rytterne 5-8.8 (Robert Ekberg m.fl.). Övriga lokaler med fynd under häckningstid var följande:

Vä 1 ex. Fågelvik, Västerås 13.7 (Eilis Backström). 1 ex. Persboskäret, Ängsö 11.8 (Michael Åkerberg, Thommy Åkerberg). 4 ex. Hässlösundet, Irsta 12.4-17.6 (Sören Emet m.fl.).
Ha: 1 ex. Hamraviken, Kolbäck 28.5-8.6 (Ulf Carlson, Ulf Öhlander).

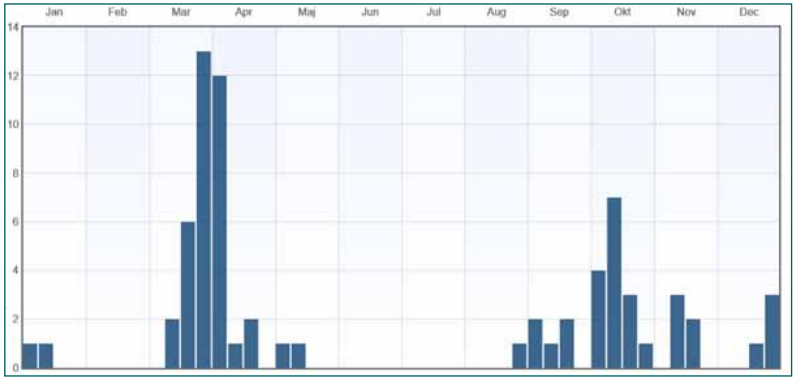

Figur 11. *Råkans veckovisa uppträdande i Västmanland år 2018.*

Kö: Max 2 ex. Norsa, Köping 20-23.5 (Peter Ekelund, Ulf Carlson).

Utanför häckningstid har skäggmesar, utöver redan nämnda lokaler, observerats på följande lokaler: Vä: 2 ex. Stavsholmen, Rytterne, 30.12 (Bo Eriksson).

Ha: 2 ex. Bärlingen, Kolbäck, 25.9 (Daniel Hedenbo).
Kö: 1 ex. Västlandasjön, Västra Skedvi, 16.11 (Leo Mäkinen).

Sa: 3 ex. Näs, Fläckebo, 15.12 (Bengt Stridh, Britt Halling).

Li: Max 6 ex. Sjömosjön, Fellingsbro, 6.10-30.12 (Johan Andersson m.fl.).

Stora summor av fåglar (mer än 20 fåglar) som gjort sträckförsök har rapporterats från Asköviken mellan 23.9-15.10 och då som mest 56 ex. 23.9 (Robert Ekberg).

Anders Carlberg

Trädlärka *(Lullula arborea)* **F1**
(13 h, 33 h, 58 h, 66 h).

Årets uppträdande inföll mellan 19 mars och 14 oktober och både årets första och årets sista fynd av trädlärka gjordes i Nora. Totalt under året gjordes 66 fynd som indikerar häckning och dessa fördelar sig på Västerås (10), Hallstahammar (1), Köping (3), Sala (8), Surahammar (3), Lindesberg (4), Nora (2), Örebro (1), Norberg (7), Fagersta (25) och Skinnskatteberg (2). I övrigt gjordes fynd av sammanlagt 18 ex. under sträcktid, månadsvis fördelade på mars (8), april (6), september (3), oktober (1). Den stora skogsbranden i gränstrakten mellan Sala, Surahammar, Fagersta och Norbergs kommuner har gynnat arten.

Roland Thuvander

Sånglärka (*Alauda arvensis)* **NT**

Observerades 13.3-25.10. Stora ansamlingar och höga sträcksummor (minst 50 ex.):

Vä: 50 ex. Äs, Romfartuna 23.3 (Bernt Larsson). 250 ex. Äs, Romfartuna 24.3 (Markus Rehnberg m.fl.).
Ha: 200 ex. Rallsta, Berg 23.9 (Ulf Carlson).
Sa: 250 ex. Hedbo, Västerfärnebo 28.9 (Håkan Johansson).
Li: 500 str. (SV) Sjömosjön, Fellingsbro 6.10 (Johan Andersson).

Roland Thuvander

Berglärka *(Eremophila alpestris)* **VU**
(2 ex., 2 ex., 1 ex., 1 ex.)

Ku: 1 ex. Spikskär, Björskog 18.11 (Staffan Ekelund, Maria Eriksson).

Roland Thuvander

Backsvala (*Riparia riparia)* **NT**

Årets första backsvalor hittades den 29 april, då fynd gjordes både vid Ängsö slott i Ängsö (Markus Rehnberg) samt vid Asköviken i Dingtuna (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). Årets sista backsvala iakttogs vid Södra Ås våtmark i Nora den 11 september (Anders Carlberg). Häckning har rapporterats från endast tre (3) lokaler med sammanlagt ca 16 häckningar. Dessa fördelade sig på Västerås: (1/8), Sala (1/2) och Lindesberg (1/6). Man får vara glad för det lilla och årets resultat indikerar en uppåtgående trend, från 2 till 3 lokaler samt från ca 14 till ca 16 par.

Roland Thuvander

Ladusvala (*Hirundo rustica)*

Årets första respektive sista ladusvala noterades vid Borgåsund i Kolbäck den 7 april (Ulf Carlson) samt vid Dyudden i Irsta den 20 oktober (Bengt Stridh). Större (minst 200 ex.) ansamlingar har under året rapporterats från följande lokaler:

Vä: max 400 ex. Asköviken, V.-Barkarö 1-4.5 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 400 ex. Asköviken 12.8 (Robert Ekberg). 1000 ex. födosökande Frövisjön, Skultuna 12.8 (Markus Rehnberg). Max 500 ex. Asköviken, Dingtuna 1-18.9 (Joachim Karlsson, Robert Ekberg).
Ku: 292 str. (S) Barkaröskären, K. Barkarö 2.9 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Sa: 300 ex. Näs, Fläckebo 22.8 (Berndt Söderlund).

Su: max 300 ex. Gnien, Ramnäs 1-3.5 (Ralf Lundmark, Mikael Mälberg). 230 ex. str. (S) Gnien, Ramnäs 29.8 (Ralf Lundmark). 300 ex. Gnien 29.8 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Roland Thuvander

Hussvala (*Delichon urbicum)*

Årets uppträdande inföll mellan 21 april och 25 september. Om årets första hussvalor gladde vid Norsa i Munktorp (Staffan Ekelund, Kenneth Nordberg), så kanske årets sista lämnade ett visst vemod efter sig vid Frövisjön i Skultuna (Arnold Carlzén).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 100 ex. Frövisjön, Skultuna 12.8 (Markus Rehnberg). 100 ex. str. (SV) Södra Gryta, Västerås 15.8 (Lars Sahlin). 50 ex. Skultunasågen, Skultuna 22.8 (Kaj Engberg).
Sa: 100 ex. Näs, Fläckebo 22.8 (Berndt Söderlund).

Roland Thuvander

Stjärtmes *(Aegithalos caudatus)*

Antal dagar med minst 10 ex. rapporterade, månadsvis fördelade: januari (24), februari (9), mars (5), april (1), juni (1), augusti (1), september (5), oktober (6), november (8), december (4). Största

flock: Li: 20 ex. Hålldammen, Fellingsbro, 1.9 och 29.9 (Rikard Westlund).

Anders Carlberg

Lövsångare *(Phylloscopus trochilus)*

Observerad 15.4-25.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Gransångare *(Phylloscopus collybita)*
(6 h, 6 h, 23 h, 32 h)

Observerad 6.4-20.10. En säkerställd häckning rapporterad:
No: 1 1K tiggande Sjölundsvik, Nora 14.8 (Anders Carlberg).

Antalet iakttagna individer (32), merparten sjungande, under häckningstid (16.5-31.7) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (7), Köping (1), Kungsör (1), Surahammar (1), Lindesberg (5), Nora (7), Fagersta (4), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (4). Antalet fågeldagar (373) under året fördelade sig månadsvis enligt följande: januari-mars (0), april (143), maj (68), juni (28), juli (4), augusti (7), september (100), oktober (24), november-december (0). Häckningen i Nora är blott den fjärde konstaterade genom tiderna i Västmanland. De tidigare härrör från 1947, 1983 och 1985. Detta speglar sannolikt inte den reella nutida häckningsförekomsten i landskapet med tanke på det på senare år starkt ökande antalet sjungande under häckningstid. Den kraftiga ökningen på senare år av antalet fynd under häckningstid kom något av sig i år men årssumman är ändå mycket hög.

Thomas Pettersson

Grönsångare *(Phylloscopus sibilatrix)*

Observerad 22.4-1.7 (2.8). Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat förutom ett höstfynd (fr.o.m. 1.8):

Sa: 1 ex. Kärrbäcksbo, Kumla 2.8 (Yngve Wiklund).

Thomas Pettersson

Tajgasångare (*Phylloscopus inornatus)*
(0 ex., 0 ex., 1 ex., 4 ex.)

För andra året i rad gjordes fyra fynd av denna östliga lilla sångare som tenderar att dyka upp allt oftare hos oss. Det första fyndet i Västmanland gjorde 1988. Därefter gjordes några spridda noteringar under 1990- och 2000-talen. Från och med år 2009 har tajgasångare noterats alla år utom 2012 (se figur 12). Nedanstående fynd var nummer 20-23 i landskapet. Av samtliga observationer har tre gjorts i maj medan resterande har noterats under hösten, mellan 16 september och 14 oktober.

Fa: 1 r. Björksta, Fagersta, Västanfors 21.9 (Jan Hellström).

Li: 1 r. Sällingsjön, Fellingsbro 6.10 (Mattias Rudenvall).

No: 1 r. Älvhyttan, Viker 14.10 (Roland Thuvander).

Lu: 1 r. Hötjärn 23.9 (Bertil Rahm)

Markus Rehnberg

Lundsångare *(Phylloscopus trochiloides)* **VU**
(1 ex., 1 ex., 1 ex., 1 ex.)

Li: 1 sj. Gammelbo, Ramsberg 12.6 (Mats Andersson, Ally Andersson).

Thomas Pettersson

Trastsångare *(Acrocephalus arundinaceus)* **NT**
(16 ex., 16 ex., 12 ex., 7 ex.)

En konstaterad häckning rapporterad:
Vä: 3 1K Asköviken vid Harholmen, Rytterne 31.7 (Robert Ekberg).

Övriga fynd:
Vä: 1-2 sj. Hässlösundet, Irsta 4.5-8.7 (Filip Jansson

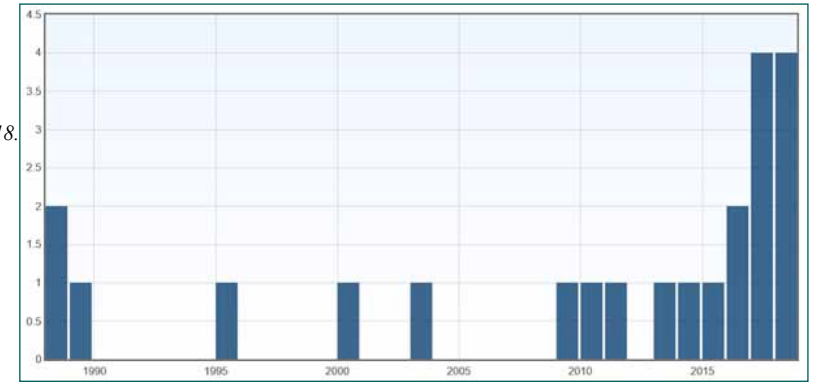

Figur 12. *Tajgasångarens årsvisa uppträdande i Västmanland åren 1988-2018.*

m.fl.). 1 sj. Asköviken vid Harholmen, Rytterne 29.5 (Robert Ekberg)

Ha: 1 sedd Borgåsund, Kolbäck 21.5 (Ulf Carlson).

Sammanlagt sju (7) individer, varav tre årsungar, är en mycket låg siffra och följer på en minskning sedan åtminstone tjugo år tillbaka. Årets fyndbild är därtill rätt märklig med en säkerställd häckning där det bara föreligger ett fynd av sjungande fågel under året och dessutom ett endast sett exemplar på en annan lokal. Vid Hässlösundet uppträdde trastsångaren mer ”normalt” även om antalet sjungande där var det lägsta sedan 2013.

Thomas Pettersson

Sävsångare *(Acrocephalus schoenobaenus)*

Observerad 29.4-8.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Busksångare *(Acrocephalus dumetorum*) **NT**
(4 ex., 3 ex., 7 ex., 5 ex.)

Vä: 1 sj. Åbylund, Romfartuna 10.6 (Johan Karlsson, Markus Rehnberg).

Kö: 1 sj. Malmön, Köping 2-6.6 (Mikke Brännström m.fl.).
Li: 1 sj. Hagaberg, Frövi, Näsby 1-4.6 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.).

No: 1 sj. Bergsmanshyttan, Nora 2-4.6 (Anders Carlberg m.fl.).
Hä: 1 sj. Hällefors 24-25.6 (Claes-Göran Ahlgren m.fl.).

Fem sjungande ligger strax under genomsnittet för den närmast föregående tjugoårsperioden.

Thomas Pettersson

Rörsångare *(Acrocephalus scirpaceus)*

Observerad 1.5-27.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Kärrsångare (*Acrocephalus palustris)*

(38 ex., 57 ex., 76 ex., 58 ex.)

Observerad 22.5-30.6. Antalet sjungande (58) fördelades på följande kommuner: Västerås (22), Hallstahammar (6), Köping (5), Kungsör (1), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (5), Nora (3), Norberg (1), Fagersta (6), Skinnskatteberg (2), Hällefors (2). Årssumman är förvisso klart lägre än förra årets och den lägsta sedan 2010.

Thomas Pettersson

Härmsångare *(Hippolais icterina)*

Observerad (4.5) 11.5-21.7. Tidiga fynd (före 10.5):

Vä: 2 r. Norra Björnö, Västerås 4.5 (Håkan Flodin).

1 sj. Askö, V.-Barkarö 5.5 (Stig Carlsson, Jan Krantz).

Hä: 1 sj. Grythytteviken, Grythyttan 9.5 (Gunde Persson).

I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Gräshoppsångare *(Locustella naevia)*
(-, 172 ex., 151 ex., 131 ex.)

Observerad 2.5-2.8. Sammanlagt 131 sjungande individer under häckningstid, fördelade på följande kommuner: Västerås (49), Hallstahammar (19), Köping (8), Kungsör (2), Sala (21), Surahammar (6), Lindesberg (16), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (7), Skinnskatteberg (1). Årssumman är lägre än den för 2017, men ändå rätt hög i ett perspektiv av de senaste 5-6 åren. Minskningen sedan millennieskiftet är dock tydlig.

Thomas Pettersson

Flodsångare (*Locustella fluviatilis)* **NT**
(18 ex., 14 ex., 18 ex., 6 ex.)

Sammanlagt rapporterades sex (6) sjungande fåglar 31.5-15.7, kommunvis fördelade: Västerås (1), Kungsör (1), Sala (1), Fagersta (2), Hällefors (1). Årssumman är extremt låg, den lägsta sedan 1977! Det kom något överraskande efter t.ex. 75 ex. så sent som 2013.

Thomas Pettersson

Vassångare (*Locustella luscinioides)* **NT**
(1 ex, 1 ex., 3 ex., 6 ex.)

Vä: 1 sj. Hässlösundet, Irsta 20.4-28.5 (Eilis Backström m.fl.), dock 2 sj. 15.5 (Gunilla Löfberg). 1 sj. Asköviken, Dingtuna 8.5-6.7 (Filip Jansson m.fl.).

Ha: 1 sj. Freden vid Utnäs, Säby 2.6 (Jacob Rudhe).

Ku: 1-2 sj. Barkaröviken, K. Barkarö 22-23.6 (Maria Barkell, Mikael Ohlson).

Årssumman är den högsta någonsin i Västmanland och följer efter 4-5 ex. årligen 2014-2017. Dessförinnan var vassångaren knappt årlig i landskapet.

Thomas Pettersson

Svarthätta (*Sylvia atricapilla)*

Under ”ordinarie” tid observerad 16.4-28.10. Fynd vintertid (1.1-31.3; 1.11-31.12):

Vä: 1 m Norra Gryta, Västerås 11.1 (Lars Dahlberg). 1 m Norra Björnö, Västerås 29.1 (Håkan Flodin). 1 m Norra Gryta 20.3 (Lars Dahlberg). 1 f Vetterslund, Västerås 4.11 (Kaj Engberg).

Su: 1 m Ramnäs 28.1 (Anne-Marie Lundmark).

Li: 1 m Frövi, Näsby 16.11 (Johan Andersson).

Thomas Pettersson

Trädgårdssångare (*Sylvia borin)*

Observerad 7.5-8.9. Årets första fynd:

Su: 1 sj. Åsenlund, Ramnäs 7.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 sj. Surahammar, Sura 7.5 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Höstfynd (fr.o.m. 1.9):

Vä: 1 r. Hässlö, Västerås 8.9 (Johan Karlsson, Filip Jansson).

Fa: 1 r. Floda, Ängelsberg, Västervåla 2.9 (Staffan Liljeqvist). 1 r. Björksta, Fagersta, Västanfors 3.9 (Jan Hellström).

I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Ärtsångare (*Sylvia curruca)*

Observerad (15.4) 22.4-22.9. Tidigt fynd (före 20.4):

Vä: 1 r. Norra Skiljebo, Västerås 15.4 (Filip Jansson).

I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Törnsångare *(Sylvia communis)*

Observerad (29.4) 3.5-9.9. Tidiga fynd (före 1.5):

Kö: 1 sj. Norsa, Munktorp 29.4 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Li: 1 ad. m r. Hagaberg, Frövi, Näsby 30.4 (Jan-Erik Malmstigen).

I övrigt ingen särskilt anmärkningsvärd observation rapporterad.

Thomas Pettersson

Brandkronad kungsfågel (*Regulus ignicapilla)***VU**
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.)

Kö: 1 sj. Karlbergsskogen, Köping 11.5-25.6 (Daniel Brehmer m.fl.). 2 sj. Karlbergsskogen, Köping 27.5 (Torbjörn Hegedüs).

Femte fyndet i Västmanland, men här förväntar vi oss att antalet fynd kommer att öka ganska tydligt under kommande år. Den brandkronade kungsfågelns antal har formligen exploderat i landets södra delar och sägs nu vara mycket vanlig i till exempel Skåne. Även fynden i våra grannlandskap har ökat markant på bara några få år.

Markus Rehnberg

Kungsfågel (*Regulus regulus)* **VU**

Ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterade vid endast ett (1) tillfälle:

Li: 10 ex. Hallfallsmossen, Ramsberg 27.7 (Jesper Hansson).

Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat i övrigt.

Thomas Pettersson

Gärdsmyg (*Troglodytes troglodytes)*

Totalt 120 gärdsmygar rapporterades under vintermånaderna, i januari (52), februari (33) och december (35), med följande kommun- och månadsvisa fördelning: Västerås (11, 12, 10), Hallstahammar (5, 1, 3), Köping (6, 3, 1), Arboga (2, 0, 0), Surahammar (8, 5, 5), Lindesberg (9, 3, 1), Nora (7, 8, 8), Fagersta (1, 0, 4), Skinnskatteberg (0, 0, 1), Hällefors (3, 1, 1).

Roland Thuvander

Rosenstare (*Pastor roseus)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Kö: 1 ad. m r. Ire, Västra Skedvi 23-31.5 (Lillebror Hammarström m.fl.).

Fjärde fyndet i landskapet. Senast det begav sig var 2015 och även den gången var det Köpings kommun som förärades ett besök.

Markus Rehnberg

Stare (*Sturnus vulgaris)*

Totalt 47 fågeldagar rapporterades under vintermånaderna i januari (27), februari (10) och december (10). Större (minst 400 ex.) ansamlingar:

Vä: 500 ex. Norra Lövsta, Dingtuna 6.4 (Pentti J. Tatti). 400 ex. Hässlösundet, Irsta 23.4 (Gunnar Lignell). 880 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 10.7 (Pontus Lindberg). 500 ex. Gideonsberg, Västerås 16.7 (Pontus Lindberg). 600 ex. Olsta, Dingtuna 22.7 (Lennart Gladh). Max 4000 ex. r. Frövisjön, Skultuna 6.8-5.9 (Bernt Larsson m.fl.). Max 8000 ex. Asköviken, V.-Barkarö 5-23.9 (Robert Ekberg). 400 ex. Skultunasågen, Skultuna 30.9 (Bernt Larsson).

Kö: 400 ex. Norsa, Munktorp 9.7 (Peter Ekelund). 400 ex. Erikslund, Köping 7.10 (Peter Ekelund).

No: 400 ex. Södra Ås, Nora 13.6 (Anders Carlberg).

Roland Thuvander

Ringtrast (*Turdus torquatus)*
(18 FD, 32 FD, 34 FD, 46 FD)

Endast fynd gjorda under våren, mellan 9 april och 3 maj. Nedan listas samtliga fynd:

Vä: 1 f Frövisjön, Skultuna 24.4 (Pentti J. Tatti) .

Kö: 1 f Norsa, Munktorp 19.4 (Per Jonsson m.fl.). 1 m Köpings hamn 19.4 (Staffan Ekelund, Per Jonsson). 2 mm Köpingsån, Köping 21.4 (Per Lindh m.fl.). 1 m Köpings hamn 22.4 (Lillebror Hammarström m.fl.).

Su: 3 mm + 2 ff Skogsmuren, Ramnäs 16.4 (Inger-Marie Carlsen m.fl.). 1 m str. (N) Römossen, Ramnäs 21.4 (Inger-Marie Carlsen). 1 f Ramnäs kyrka 1.5 (Ralf Lundmark).

Li: 1 m Laggars, Ramsberg 16.4 (Johan Månsson). 1 ad. Stenbacken, Frövi, Näsby 16.4 (Åke Gustafson). 1 m Hagaberg, Frövi, Näsby 19.4 (Jan-Erik Malmstigen). 1 f Uskavi, Linde 21.4 (Mats Andersson, Ally Andersson).

No: 1 m Södra Ås, Nora 16.4 (Anders Carlberg). 1 ex. Dalhem, Pershyttan, Nora 17.4 (Erik Marcusson). 3 ex. Gyttorp, Nora 17.4 Camilla Pettersson m.fl.). 1 m Lillsjön, Vikern, Nora 24.4 (Anders Carlberg). 1 ex. Älvhyttan, Viker 25.4 (Roland Thuvander).

Fa: minst 1 m + 3 ff Stora Grillsjön, Västervåla 10-11.4 (Bo Persson m.fl.). 1 m Jönsbacken, Västanfors 16.4 (Bo Persson m.fl.). 1 m Stabäckstorp, Västervåla 26.4 (Roland Narfström). 1 f Stabäckstorp 30.4 (Pentti Korhonen).

Sk:1 f Tomasbo, Hed 11.4 (Claes-Göran Carlsson).

Lu: 1 m Hörksbyn, Grängesberg, 18.4 (Bertil Rahm).

Hä: 1 m Hällefors 9.4 (Nils Hultman, Karin Bergh). 1 m Grythyttan 10.4 (Gunde Persson). 1 m Hällefors 15-16.4 (Maria Flykt m.fl.). 1 m Silvergruvan, Hällefors 18.4 (Nils Hultman). 1 ex. Nyhammaren, Hjulsjö 21.4 (Maria Flykt, Jan Larsson). 1 ex. Råvedsvägen, Hällefors 22.4 (Nils Hultman). 1 ex. Saxhyttan, Grythyttan 23.4 (Daniel Gustafson). 1 f Fjällbovägen, Hällefors 28.4 (Jonny och Christina Kvist). 1 ex. Skatviken, Grythyttan 3.5 (Bengt Andersson).

Anders Carlberg

Koltrast *(Turdus merula)*

Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar eller andra anmärkningsvärda fynd av arten rapporterade.

Anders Carlberg

Björktrast (*Turdus pilaris)*

Från föråret finns en rapport om en större (minst 200 ex.) ansamling:

Li: 200 ex. Vässlingbyholm, Fellingsbro 18.4 (Mats Andersson, Ally Andersson).

Övriga rapporter från efteråret om större flockar (minst 200 ex.):
Vä: 300 ex. Trådarängarna, Irsta 16.11 (Gunnar Lignell).

Ha: 300 ex. Herrevad, Kolbäck 2.11 (Jacob Rudhe).
No: 200 ex. Södra Ås, Nora 11.11 (Anders Carlberg).

Lu: 200 ex. Hörksbyn, Grängesberg 21.10 (Bertil Rahm).

Anders Carlberg

Rödvingetrast (*Turdus iliacus)*

Vinter:

Vä: 1 ex. Vetterslund, Västerås 15.1 (Kaj Engberg). 1 ex. Norra Skiljebo, Västerås 31.1 (Filip Jansson). Den kalla våren medförde att rödvingetrastarna anlände ovanligt sent och endast ett fynd gjordes i mars:

Li: 1 sj. Nederby, Fellingsbro 29.3 (Roland Thuvander).

Anders Carlberg

Taltrast (*Turdus philomelos)*

Förmodligen var det den kalla våren som gjorde att trastarna tvekade med sin flytt norrut. Endast ett fynd gjordes i mars:

Kö: 1 sj. Norsa, Munktorp, 28.3 (Staffan Ekelund).

Sent fynd (fr. o. m. 1.11):

Vä: 2 ex. Vetterstorp, Västerås, 24.11 (Peter Josefsson).

Anders Carlberg

Dubbeltrast (*Turdus viscivorus)*

Sammanlagt 64 dubbeltrastar rapporterades under januari och februari vilka fördelade sig på följande kommuner och delområden:

Vä: Västerås (16), V.-Barkarö (12), Rytterne (30), Dingtuna (1), Skultuna (1).

Ku: Kungs Barkarö (3).

Su: Sura (1).

Under december rapporterades 20 dubbeltrastar enligt följande:

Vä: Västerås (2), V.-Barkarö (2), Rytterne (9), Dingtuna (1).

Ku: Kungs Barkarö (4). No: Nora (2).

Anders Carlberg

Grå flugsnappare *(Muscicapa striata)*

Den första grå flugsnapparen för året rapporterades från Köping där 1 ex. noterades vid Norsa i Munktorp den 3 maj (Henrik Berg). Därefter följde hela 25 fynd av 32 fåglar mellan 6 och 15 maj. Inga fynd efter 30 september har gjorts under året. Årets sista rapport kom från Södra Ås i Nora den 16 september.

Anders Carlberg

Rödhake (*Erithacus rubecula)*

Från inledningen av året (1.1-28.2) finns sammanlagt 15 rapporter om övervintrande rödhakar.

Dessa fördelade sig på Västerås (7), Hallstahammar (1), Surahammar (1), Arboga (1), Lindesberg (4) och Nora (1). Från december finns nio rapporter fördelade på följande Västerås (6), Hallstahammar (1), Köping (1) och Lindesberg (1). Ett normalt uppträdande i jämförelse med föregående år.

Anders Carlberg

Blåhake *(Luscinia svecica)* **F1**

Under vår och sommar gjordes endast ett fynd av blåhake i Västmanland. Fyndet rörde en hona som noterades vid Lill-Agen, Sör-Älgen, Grythyttan den 6 maj (Gunde Persson). Under höstflytten iakttagen mellan 13 augusti och 23 september. Höga antal av blåhakar noterades vid Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna. Här noterades som mest 11 ex. den 3 september (Henry Hedlund m.fl.).

Årets sista blåhake, en hanne, noterades vid Södra Björnö i Västerås den 7 oktober (David Liderfelt), vilket är ovanligt sent.

Anders Carlberg

Näktergal *(Luscinia luscinia)*

Redan den 29 april hördes årets första näktergalar vid Hässlö och Björnöbron i Västerås (Pentti J. Tatti, Johan Karlsson) samt vid Holmaviken i Västerås-Barkarö (Richard Lager). Dagen efter, den 30 april, hördes ytterligare en näktergal. Denna gången vid Skultunaågen i Skultuna. Årets sista observation rör en ungfågel som ringmärktes vid Gnien i Ramnäs den 28 juli (Sören Larsson m.fl.).

Anders Carlberg

Svartvit flugsnappare (*Ficedula hypoleuca)*

Årets första svartvita flugsnappare sjöng vid Vätterskoga i Skinnskatteberg den 20 april (Leif Edberg). Denna följdes sedan av ytterligare 65 fynd fram till och med april månads utgång. Sena fynd för svartvit flugsnappare är fynd gjorda efter den 15 augusti. Av den varan finns i år fem rapporter om sex individer. Samtliga redovisas nedan.

Vä: 1 ex. Asköviken, V.-Barkarö 20.8 (Christer Olsson).

Su: 1 f Sörby, Ramnäs 19.8, 21.8 samt 1.9 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

Fa: 2 ex. Björksta, Fagersta, Västanfors 16.8 (Jan Hellström). 1 ex. Kottmossen, Västanfors 7.9 (Jan Hellström).

Hä: 1 m Loka brunn, Grythyttan 31.8 (Jonny Kvist).

Anders Carlberg

Mindre flugsnappare (*Ficedula parva)* **NT/F1**
(13 ex., 8 ex., 8 ex., 14 ex.)

Vä: 1 sj. Södra Björnö, Västerås, 18-19.5 (Markus Rehnberg m.fl.).

Kö: 1 sj. Karlbergsskogen, Köping, 11-16.5 (Daniel Brehmer m.fl.).

Li: 1 sj. Håkansboda, Ramsberg, 12.5-4.6 (Mats Andersson m.fl.).

No: 1 sj. Dalbotorpravinen, Nora, 13-14.5 (Anders Carlberg, Roland Thuvander). 1 sj. Sjölundsvik, Åsbosjön, Nora, 20.5 (Camilla Pettersson m.fl.). 1 ex. Knutsberg, Nora, 23.8 (Anders Carlberg).

Fa: 1 sj. Karlhäll, Västanfors, 11.5 (Thomas Österholm). 1 sj. Semla, Västanfors, 11-22.5 (Jan Hellström m.fl.). 1 sj. Högbyn, Västanfors, 25.5 (Leif Lejdelin). 1 1K r. Björksta, Västanfors, 11.8 (Jan Hellström).

Lj: 1 ex. permanent revir Rällen, Ljusnarsberg, 26.5-24.6 (Stefan Risberg). 1 sj. Storhöjden, Ljusnarsberg, 21.5 (Christer Klingberg).

Hä: 1 sj. Knuthöjdsmossen, Hällefors, 18.5 (Kjell Isaksen). 1 1K Lill-Agen, Sör-Älgen, Grythyttan, 14.8 (Gunde Persson, Karin Bergh).

Med sammanlagt fjorton rapporterade fåglar (11 vår/sommarfynd + 3 höstfynd) blev 2018 ett bra år. Inga häckningar rapporterades men en sjungande hanne höll revir vid Rällen i Ljusnarsberg och vid samma lokal konstaterades en säker häckning året innan.

Anders Carlberg

Svart rödstjärt (*Phoenicurus ochruros)*
(1 h, 3 h, 8 h, 8 h)

Fem (5) konstaterade häckningar rapporterade från tre lokaler i Köping (3; Yara, Sjötullen i Köping), Nora (1-2 kullar; Nora järnvägsstation) och Fagersta (1; Viksbergs gård i Västanfors). Därtill kommer tre troliga lokaler i Lindesberg (1; Arvin Meritor i Lindes), Fagersta (1; Uddnäs i Västanfors) samt Hällefors (1; Ovako i Hällefors). I övrigt har följande fynd gjorts:

Vä: 1 honf. Munkängen, Västerås 26-30.4 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 1 ex. St. Kvistberga, Kungsåra 6.5 (Henrik Ludvigsson). 1 ad. m Djuphamnen, Västerås 25.8-16.9 (Petter Sahlström). 1 1K Ekeby fly, Skultuna 28.10 (Håkan Olsson).

Kö: Förutom häckningarna inne på Yaras industriområde har svart rödstjärt observerats i området kring Köpings hamn mellan 18.4-4.9.

Sa: 1 sj. m Strå, Sala, 10-11.5 (Kalle Källebrink).

Su: 1 m Virsbo bruk, Ramnäs 23.4 och 2.6 (Mikael Mälberg). 1 ad. m Skogsmuren, Ramnäs 4.5 (Pia Hagfors).
Li: 1 m + 1 f Museet, Frövifors, Näsby 28.4 och 30.4 (Sven-Olof Eriksson, Kjell Mattsson). 1 m Stråssa gruvområde, Ramsberg 15.5 (Patrik Wikström).

No: 1 1K Kungsgatan, Nora 29.8 (Håkan Lavebratt).

Fa: 1 ad. m Gamla bruksområdet, Västanfors 20.4 (Pentti Korhonen). 1 m Fagersta Stainless, Västanfors 4-9.5 (Bo Persson). 1 2K m Östra Uggelbo, Västanfors 5.5 (Bo Persson). 1 ex. Norra station, Fagersta, Västanfors 2.6 (Jan Hellström, Bo Persson). 1 ex. Atlas Copco, Västanfors 6.9 (Thomas Österholm).

Sk: 1 sj. Skinnskatteberg,29.4 (Leif Johansson). 1 ex. Rölö, Gunnilbo 10.5 (Rolf Råberg). 1 1K Masbo, Skinnskatteberg 8.8 (Leif Johansson).

Anders Carlberg

Rödstjärt (*Phoenicurus phoenicurus)*

Fem konstaterade häckningar i Västerås (1), Hallstahammar (1), Lindesberg (1), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (1). Årets första rödstjärt (en hanne) noterades vid Apalby i Västerås den 18.4 (Markus Rehnberg). Den följdes av ytterligare 23 fynd mellan 21-30.4. Efter första oktober har ett fynd gjorts vid Åsenlund i Ramnäs den 2 oktober (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Anders Carlberg

Buskskvätta (*Saxicola rubetra)*

Årets första buskskvätta (en hanne) hittades vid Fågelviksmossen i Västervåla den 19 april (Staffan Liljeqvist m.fl.). Den följdes av ytterligare 35 fynd om 42 fåglar till och med 30 april. Årets sista buskskvätta noterades vid Gnien i Ramnäs den 24 september (Mikael Mälberg).

Anders Carlberg

Stenskvätta (*Oenanthe oenanthe)* **NT**

Säkra eller troliga häckningar har rapporterats från sex platser. Den 9 april siktades årets första stenskvätta vid Bruslings damm i Västervåla (Jan Lejdelin), vilken följdes av ytterligare 20 fynd t.o.m. 15.4. Efter 1 oktober har följande fynd gjorts:

Vä: 1 ex. Trådarön, Irsta 2.10 (Gunnar Lignell).

Su: 1-2 honf. 6-7.10 samt 1 honf. 14.10 Gnien, Ramnäs (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg).

No: 1 ex. Södra Ås, Nora 1.10 och 21.10 (Anders Carlberg).

Anders Carlberg

Strömstare (*Cinclus cinclus)*

Strömstaren har under perioden april till augusti noterats vid 27 lokaler, med den geografiska utbredning som visas i figur 13. Vid två av lokalerna har häckning konstaterats under året.

Markus Rehnberg

Järnsparv (*Prunella modularis)*

Järnsparven har under året observerats mellan 3 april och 18 oktober. Inget vinterfynd finns således detta år.

Roland Thuvander

Gulärla (*Motacilla flava*) **VU**

Gulärlan iakttogs mellan 21 april och 27 september. Årets första (3 ex.) sträckte förbi St. Aspen i Västanfors den 21 april (Thomas Österholm). Och årets sista fynd gjorde vid Trådarängarna i Irsta (Daniel Hedenbo) och Asköviken i Dingtuna den 27 september (Pontus Lindberg).

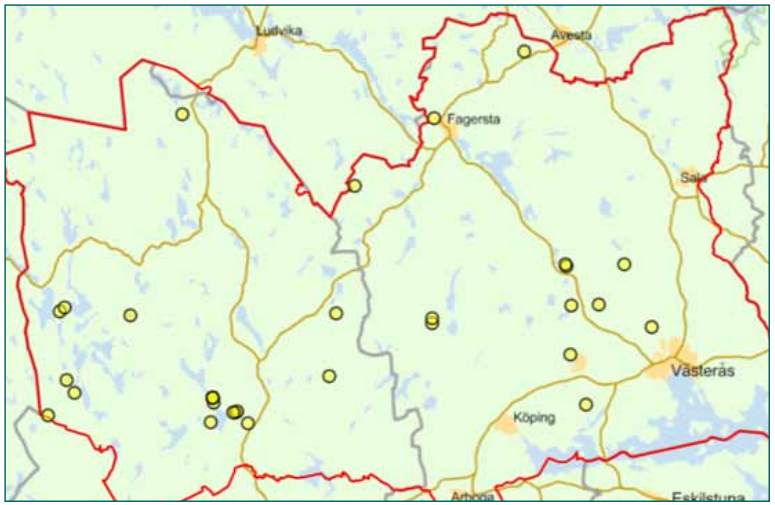

Figur 13. *Lokaler där fynd av strömstarens har gjorts under perioden april till augusti 2018.*

Fyrtioen (41) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (31), Hallstahammar (5), Köping (2), Surahammar (2) och Lindesberg (1).

Roland Thuvander

Forsärla *(Motacilla cinerea)*
(2 h, 31 h, 78 h, 98 h)

Under året har 98 häckningar eller troliga häckningar rapporterade från Västerås (11), Hallstahammar (8), Köping (7), Kungsör (1), Arboga (3), Sala (4), Surahammar (7), Lindesberg (13), Nora (10), Norberg (5), Fagersta (8), Skinnskatteberg (8), Ljusnarsberg (7) och Hällefors (6).

Under övrig tid har följande vinterfynd och sena höstfynd har gjorts:

Vä: 1 1K Hovdestalund, Västerås 24.12 (Daniel Green).

Ar: 1 ex. Arboga 4.2 (Lars Bjurén), 1 ex. Arboga 27.2 (Ulf Eriksson). 1 ex. Meken Arboga, 25.12 (Seppo Leppälampi).

Su: 1 ex. Spången, Ramnäs bruk, Ramnäs 5-10.1 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 ex. Suraslussen, Sura 5-6.1 (Ralf Lundmark m.fl.).

Li: 2 ex. Mon, Finnåker 2.1 (Sven Larsson), 1 ex. Rockhammar, Fellingsbro 3.1 (Kenneth Nordberg, Tina Nordberg).

Roland Thuvander

Sädesärla (*Motacilla alba*)

Sädesärlan är i normalfallet en bra datumflyttare. Till Asköviken brukar den i normalfallet siktas kring 1 april, men i år dröjde det ända till 5 april innan en siktades och var då, tillsammans med ett fynd i Lagårdssjön i Kolbäck årets första fynd. Orsaken till den sena ankomsten var den sena vår som fick flera andra arter att också dröja med sin ankomst. Årets sista sädesärla hittades i Köpings hamn den 18 november (Peter Ekelund). Följande lite större (minst 50 ex.) ansamlingar och sträcksummor har rapporterats:

Vä: 90 ex. Frövisjön, Skultuna 14.4 (Janne Virking, Pontus Lindberg). 86 ex. Östra holmen, Västerås 14.4 (Filip Jansson). 100 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 1.9 (Hans Norelius, Eva Edmert). 75 ex. Hedensberg, Tillberga 7.9 (Håkan Johansson). 80 ex. Tidö slott, Rytterne 10.9 (Robert Ekberg). 60 ex. Stenarna, Asköviken, V.-Barkarö 11.9 (Robert Ekberg).

Su: 120 ex. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 9.4 (Ralf Lundmark m.fl.). 80 ex. Högbymaden, Gnien 11.4 (Sören Larsson). 100 ex. Högbymaden, Gnien 27.8 (Mikael Mälberg).

Nb: 50 ex. Labodasjön, Karbenning 14.4 (Bengt Lindberg, Karin Lindberg).

Roland Thuvander

Större piplärka *(Anthus richardi)*
(1 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.)

No: 1 r. Bergsmanshyttan, Nora 15.9 (Anders Carlberg).

Markus Rehnberg

Ängspiplärka *(Anthus pratensis)*

Årets uppträdande inföll mellan 22 mars och 9 november. Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor noterade enligt nedan.

Ha: 100 ex. Lagårdssjön, Kolbäck 22.4 (Torbjörn Dahlgren). 200 ex. Billingen, Kolbäck 25.9 (Daniel Hedenbo).

Su: 500 ex. Västersjön, Sura 24.4 (Mikael Mälberg).

Li: 100 ex. Sörbysjön, Fellingsbro 19.4 (Johan Andersson).

No: 150 ex. Bergsmanshyttan, Nora 15.9 (Anders Carlberg).

Sk: 150 ex. Skommarbyn, Skinnskatteberg 28.4 (Leif Johansson).

Roland Thuvander

Trädpiplärka (*Anthus trivialis*)

Årets uppträdande inföll mellan 18 april och 24 september.

Markus Rehnberg

Rödstrupig piplärka *(Anthus cervinus)***VU/F1**
(23 FD, 34 FD, 48 FD, 37 FD)

Från året finns inga vårfynd. Även i normalfallet är vårfynd sällsynta i Västmanland, men något fynd brukar göras de flesta år. Istället inföll uppträdandet helt under hösten från 25 augusti till 25 september. Årets resultat blev 37 fågeldagar fördelade på Västerås (12), Hallstahammar (2), Surahammar (4), Lindesberg (2), Nora (4), Fagersta (11), Ludvika (1) och Hällefors (1).

Markus Rehnberg

Skärpiplärka (*Anthus petrosus)*
(9 FD, 11 FD, 8 FD, 9 FD)

Vä: 1 ex. Trådarön, Irsta 11.4 (Johan Karlsson).

Li: 7 ex. str. (S) Sotarön, Stor-Väringen, Näsby 6.10 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg).

No: 1 ex. Bergsmanshyttan, Nora 31.3 (Camilla Pettersson).

Roland Thuvander

Bofink *(Fringilla coelebs)*

Under vintermånaderna (januari-februari och december noterades 144 bofinkar i Västerås, Hallstahammar, Köping, Arboga, Sala, Surahammar, Lindesberg, Nora och Fagersta. Ungefär lika många bofinkar noterades i januari och december, men något färre i februari. Större (minst 500 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Fa: 500 ex. Öster Mursjön, Västervåla 8-9.4 (Jan Hellström m.fl.).

Gunilla Hammarström

Bergfink (*Fringilla montifringilla)*

Under vintermånaderna (januari-februari och december) noterades sammanlagt 62 bergfinkar i Västerås, Hallstahammar, Köping, Sala, Surahammar, Lindesberg, Nora, Fagersta, Skinnskatteberg och Hällefors. Ett ungefär lika stort antal bergfinkar noterades i januari och december, men något färre i februari. Större (minst 500 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Su: 500 ex. Blåbärsvägen, Surahammar 23.9 (Mikael Mälberg).

Gunilla Hammarström

Stenknäck *(Coccothraustes coccothraustes)*

Under året har fyra häckningar konstaterats i Västerås (1), Nora (1) och Skinnskatteberg (2).

Under vintermånaderna (januari-februari och december) har sammanlagt 126 stenknäckar rapporterats från Västerås, Hallstahammar, Köping, Arboga, Surahammar, Lindesberg, Nora och Fagersta. Störst antal fanns i Västerås. I övrigt har följande större (minst 12 ex.) ansamlingar rapporterats:

Vä: 12 ex. Lindsnäs, Dingtuna 1-20.1 (Marjatta Ericson m.fl.).

Kö: 15 ex. Karlbergsskogen, Köpings 28.4 (Daniel Brehmer).

Li: 13 ex. Skomakaregatan, Frövi, Näsby 5.9 (Jan-Erik Malmstigen).

No: 15 ex. Kungsgatan, Nora, Nora 8.9 (Håkan Lavebratt).

Gunilla Hammarström

Tallbit (*Pinicola enucleator)* **NT**

Året lär inte föras in i historieböckerna som ett av de bättre för tallbit, men det var å andra sidan inte heller det sämsta vi har upplevt på senare år. Den tidsmässiga bilden liknar det som vi har sett och vant oss vid tidigare år. Höga antal i början av året som snabbt klingar av och ebbar ut under mars (se figur 14). Vårens sista tallbit passerade Vitmossberget i Odensvi den 5 april (Jacob Rudhe). Under hösten gjordes endast fyra fynd. Årets största flockar:

Vä: 20 ex. Björneborg, Skultuna 20.1 (David Liderfelt).

Su: 40 str. (N) Sörsjön, Sura 9.1 (Ralf Lundmark m.fl.). 40 ex. L. Gottriksbäcken, Ramnäs 13.1 (Sören Larsson, Greta Larsson).

Markus Rehnberg

Domherre (*Pyrrhula pyrrhula)*

Sex fynd om minst 25 fåglar har rapporterats från Lindesberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (2) och Ludvika (2). Samtliga fynd gjordes under vinterhalvåret, i januari och december.

Markus Rehnberg

Rosenfink *(Carpodacus erythrinus)* **VU**

Rosenfinkens uppträdande inföll mellan 11 maj och

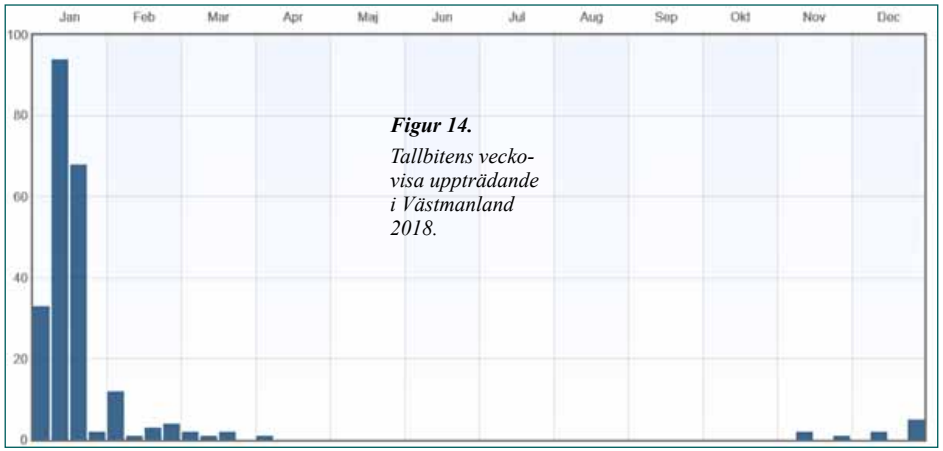

Figur 14.
Tallbitens veckovisa uppträdande i Västmanland 2018.

14 augusti. Under den perioden hördes minst 51 hannar i Västerås (1), Köping (3), Kungsör (1), Sala (3), Surahammar (5), Lindesberg (12), Nora (14), Fagersta (5), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1), Ludvika (2) och Hällefors (2).

Gunilla Hammarström

Vinterhämpling (*Linaria flavirostris)* **EN**

Totalt summerades 1628 fågeldagar under perioderna 2 januari till 25 april samt 7 oktober till 1 december. Flest fågeldagar bokfördes i samband med flyttperioderna i april och oktober. I april gjordes en mycket imponerande observation då 300 vinterhämplingar passerade St. Grillsjön i Västervåla den 10 april (Bo Persson). Antalet är mycket stort men enligt Thomas Pettersson (2003-2019) finns några få liknande observationer sedan tidigare.

Markus Rehnberg

Hämpling (*Linaria cannabina)* **VU**

Årets första hämplingar noterades vid Äs i Romfartuna (25 mars) och Bergsmanshyttan i Nora (31 mars). I övrigt har följande större (minst 20 ex) ansamlingar eller sträcksummor noterats:

Vä: 40 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 24.8 (Pontus Lindberg). 30 ex. samma lokal 23.9 (Pontus Lindberg).

Ku: 20 ex. Spikskär, Björskog 6.10 (Staffan Ekelund).

Su: 20 ex. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 2.9 (Christina Lindquist, Anders Sundkvist).

Gunilla Hammarström

Gråsiska (*Acanthis flammea)*

Något fynd under häckningstid (16.5-15.7) har inte gjorts under året. I övrigt har 47 rapporter om större flockar förmedlats. De största (minst 600 ex.) listas nedan.

Vä: 4000 str. (S) Södra Gryta, Västerås 9.11 (Petter Sahlström). 600 ex. Brottberga, Skerike, Västerås 4.12 (Lars Sahlin).

Kö: 1500 ex. Soptippen, Köping 23.12 (Staffan Ekelund).

Su: 1000 r. Slaggvarpen, Ramnäs 7.11 (Sören Larsson).

De gråsiskor som ses i landskapet rör i huvudsak nominatrasen flammea. Utöver den iakttas i varierande mängd även gråsiskor som kan tillskrivs raserna cabaret (”brunsiskor”) och exilipes (”snösiskor”). Under året har 11 ”brunsiskor” rapporterats i januari - februari (3) samt i november - december (8). Den geografiska fördelningen av dessa var Västerås (4), Nora (2), Ljusnarsberg (1), Ludvika (3) och Hällefors (1). Under året har också 30 ”snösiskor” rapporterats, vilka fördelade sig på perioderna 3 januari – 20 mars (23) samt 21 oktober – 29 december (7). Den kommunvisa fördelningen var Västerås (2), Hallstahammar (8), Köping (1), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (2), Nora (4), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1), Ludvika (3) och Hällefors (3).

Gunilla Hammarström, Markus Rehnberg

Större korsnäbb *(Loxia pytyopsittacus)*

Under året har två häckningar rapporterats från Lindesbergs k:n.

Li: 1 1K Hammar Rödmosse, Linde 23.5 (Ulf Johansson). 2 ad. + 2 pull. Stora Abborrtjärnsmossen, Linde 23.6 (Christer Tegebro).

I övrigt har 354 observationer rapporterats under januari (29), februari (11), mars (31), april (64), maj (14), juni (11), juli (10), augusti (18), september (22), oktober (57), november (22) och december (60).

Gunilla Hammarström

Mindre korsnäbb *(Loxia curvirostra)*

Flockar med minst 20 korsnäbbar har rapporterats vid 27 tillfällen i mars (1), april (1), maj (2), juni (2), augusti (1), september (3), oktober (3), november (4) och december (11). De största (minst 30 ex.) ansamlingarna var följande:

Vä: 30 ex. Kranshällarna, Lillhärad 30.8 (Tom Sävström). 33 ex. Blåbandsbacken, Rytterne 1.9 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 30 ex. Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 15.9 (David Liderfelt). 40 ex. Blåbandsbacken, Rytterne 24.12 (Åsa Ekberg, Robert Ekberg).

Kö: 30 ex. Mosstorp, Odensvi 12.10 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). Som mest 150 ex. Norsa, Munktorp 2- 8.12 (Peter Ekelund).

Su: 32 ex. Högbyn, Ramnäs 28.6 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 80 ex. St. Brotorp, Sura 21.10 (Inger-Marie Carlsen). 40 ex. St. Brotorp 11.11 (Inger-Marie Carlsen). 46 str. (NO) Hillersberget, Ramnäs 12.12 (Sören Larsson, Greta Larsson). 31 ex. Värntorp, Sura 31.12 (Inger-Marie Carlsen).

Fa: 30 ex. St. Tvillingen, Västervåla 17.5 (Roland Narfström).

Gunilla Hammarström

Bändelkorsnäbb *(Loxia bifasciata)*
(7 ex., 15 ex., 54 ex., 25 ex.)

Under året rapporterades 25 bändlar från Västerås (9), Kungsör (1), Surahammar (2), Lindesberg (7), Nora (1), Fagersta (1) och Hällefors (2). Fynden med störst antal:

Vä: 3 ex. Bjurhovda, Västerås 29.9 (Jörgen Lindberg).

Li: 3 r. (2 mm, 1 f) Norrsjövägen, Ramsberg 26.10 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Hjerling).

Gunilla Hammarström

Steglits (*Carduelis carduelis)*

Fyra häckningar har rapporterats från Surahammar (3) och Fagersta (1). Under vintermånaderna (januari-februari och december) har cirka 1435 steglitsor rapporterats från flertalet av landskapets kommuner. Saknas gör endast vinterfynd från Ljusnarsberg, en kommun med låg skådaraktivitet som är riktigt låg på vintern. Större antal har rapporterats från Rudö i Rytterne (100 ex. 30.9, Pentti J. Tatti) samt från Spikskär i Björskog (max 300 ex. 19-24.11, Hans Norelius m.fl.)

Gunilla Hammarström

Grönsiska (*Spinus spinus)*

Större (minst 100 ex.) flockar med grönsiska har rapporterats från april (1), september (5), oktober (4) och november (1). Högst antal rapporterades från Backgården i Västanfors.

Fa: 300 str. (S) Backgården, Västanfors 14.9 (Leif Lejdelin m.fl.). 250 str. (S) Backgården, Västanfors 19.9 (Leif Lejdelin). 200 str. Backgården, Västanfors 1.10 (Jan Hellström m.fl.).

Gunilla Hammarström

Gulsparv *(Emberiza citrinella)*

Större (minst 100 ex) ansamlingar:

Vä: 150 ex. Galttegen, Lundby, Västerås 5.1 (Janne Virking).

Ha: 200 ex. Årby, Hallstahammar 4.3 (Stefan Johansson).

Kö: Max 250 ex. Köpings hamn, Köping 1.1-25.2 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström m.fl.). 120 ex. Köpings hamn, Köping 22.12 (Staffan Ekelund, Maria Eriksson).

Su: 240 ex. Kungshammar, Ramnäs 12.1 (Sören Larsson). 100 ex. Värntorp, Sura 18.2 (Inger-Marie Carlsen). 200 ex. Hovgårdsgärde, Sura 10.11 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 100 ex. Furnäs, Sura 4.12 (Mikael Mälberg).

Li: 100 ex. Fänsäter, Ramsberg 13.1 (Johan Andersson, Per Andersson). 600 ex. Hökasta, Fellingsbro 13.1 (Anders Hutter, Anita Hutter). 100 ex. Västvalla, Fellingsbro 6-10.3 (Bo Runesson m.fl.).

No: 100 ex. Övre Alntorp, Nora 25.11 (Anders Carlberg).

Lillebror Hammarström

Ortolansparv (*Emberiza hortulana)* **VU/F1**
(57 ex., 42 ex., 31 ex., 24 ex.)

Tjugofyra sjungande hanar har rapporterats under häckningstid från Västerås (1), Kungsör (19) och Fagersta (4). Ortolansparvens existens i Mellansverige hänger verkligen på en skör tråd och i Kungs Barkarö finns Mellansveriges största population. I området fanns under året 21 revir och i 12 av dem sågs honor. I juni iakttogs dessutom fyra ungkullar i området (Patrik Rhönnstad).

Lillebror Hammarström

Sävsparv *(Emberiza schoeniclus)*

Här redovisas samtliga vinterfynd som gjordes under året.

Vä: 2 ex. Lillåudden, Västerås 5-15.1 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ex. Färdskär, Haraker 12.2 (Daniel Green).

Lillebror Hammarström

Lappsparv (*Calcarius lapponicus)* **VU**
(17 FD, 31 FD, 30 FD, 13 FD)

Lappsparvens antal fortsätter att ligga mycket lågt i landskapet, liksom de två senaste åren! Samtliga fynd:

Vä: 1 ex. Vedbobacken, Västerås 1.11 (Johan Karlsson).

Su: 1 r. Turkie ängar, Ramnäs 9.4 (Ralf Lundmark). 1 ex. Aspbacken, Ramnäs 2.9 (Johan Karlsson). 1 str. (S) Persboviken., Ramnäs 10.9 (Mikael Mälberg). 1 r. Lisjö ängar, Sura 27.10 (Mikael Mälberg).

Li: 2 str. (S) Sotarön, Stor-Väringen, Näsby 6.10 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg).

No: 1 str. (N) Bergsmanshyttan, Nora 12.4 (Claes Dyst). 1 honf. r. Södra Ås våtmark, Nora 1.9 (Anders Carlberg). 1 ex. Övre Alntorp, Nora 7.10 (Anders Carlberg).

Fa: 1 ex. Smittsbo, Västanfors 20.4 (Roland Narfström). 1 str. (S) Backgården, Västanfors 14.9 (Leif Lejdelin). 1 ex. Backgården Västanfors 15.9 (Thomas Österholm, Jan Hellström). 1 r. Stora Grådänget, Västanfors 22.9 (Roland Narfström).

Lillebror Hammarström

Snösparv *(Plectrophenax nivalis)*
(15 FD50, 12 FD50, 7 FD50, 36 FD50)

Snösparvens antal i landskapet har tenderat att minska under flera år, så att kunna skönja en liten uppgång under 2018 är glädjande! Under föråret (11.2-17.4) noterad vid åttiofyra (84) tillfällen om minst 1784 fågeldagar (FD) och under efteråret (20.10-29.11) noterad vid endast tolv (10) tillfällen om 12 fågeldagar (FD). Fynd om minst 50 ex. har under året noterats vid nio tillfällen:

Vä: Max 188 ex. Äs, Romfartuna 24-25.3 (Markus Rehnberg m.fl.). 120 ex. Kungsbyn, Kungsåra 24.3 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 100 r. Övre Forsängen, Haraker 5.4 (Stefan Karlsson).

Kö: 250 r. Majaskeka, Köping 25.3 (Per Jonsson).

Su: 70 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 9.4 (Mikael Mälberg).

Ör: Max 95 r. Torpa, Ervalla 1-2.4 (Anders Hutter, Anita Hutter).

No: 50 ex. Bergsmanshyttan, Nora 30.3 (Anders Carlberg).

Lillebror Hammarström

Litteratur

Pettersson, Thomas (2003-2019). Västmanlands fåglar. En översikt över deras utbredning, numerär och flyttning, förr och nu. En levande publikation på webben, ständigt utvecklad och aktualiserad.

http://vastmanlandsfaglar.se/

Tack för att ni rapporterar!

Rapportera mera

Vill du bli bättre på att rapportera i Artportalen?
Då är du välkommen att vara med i vår studiecirkel som startar i höst.

Under några kvällar kommer vi att gå igenom Artportalen och dess finesser. Och du får möjlighet att ställa alla frågor du funderat över. Vi kommer att vara i Studiefrämjandets datasal, så varje deltagare har tillgång till en dator.

Skicka en intresseanmälan till:
johan.karlsson.vof@gmail.com
Johan hör av sig till alla intresserade för att bestämma dag och tid.

Blå västar på VOF:s fågelguider

På Tornkampen och Fågelskådningens dag 4 och 5 maj i Asköviken var det premiär för VOF:s blå västar. De följande fem söndagarna i maj-juni fanns det VOF:are med blå västar vid Tornet/Rastis och vid Lövstagömslet för att svara på besökarnas frågor om fåglar.

Intresset för tornkampen ökar

I Tornkampen Sverige-Finland den 4 maj deltog fem torn från Västmanland.

95 torn var anmälda i Sverige varav 89 torn lämnade in resultat. Norsa kom trea och Asköviken fyra.

Många familjer kom till Fågelskådningens dag i Asköviken den 5 maj. Fågeltornet fick besök av 75 personer. Naturskolan drog ca 150 intresserade och till Lövstagömslet kom det ca 25 personer. Vid tornet började morgonen lugnt men sedan blev det full fart. Positivt med lite nya aktiviteter vid Naturskolan. Bland anndra var biodlarna där. Det var också positiv att ha bemanning vid Lövstagömslet. Många av dem som kom dit visste inte att det var Fågelskådningens dag och blev glatt överraskade.

Anna Wiklund och Cattis Grabmüller iklädda blå västar redo att hjälpa besökarna vid Naturskolan.

Falkungar i Västerås och Arboga

Pilgrimsfalksparet i Västerås har i år nedkommit med sin fjärde kull. Fyra ägg lades av honan i maj, men endast tre ungar överlevde och frodades. Alla tre överlevande är honor. Två webbkameror har satts upp så allmänheten har kunnat följa ungarnas utveckling från ägg till vita dunbollar.

Den 12 juni ringmärktes ungarna och i början av juli räknar man med att de ska börja flyga och så småningom själva skaffa mat.

Foto: Mats Fahlström

De tre pilgrimsfalkungarna i Västerås ringmärktes den 12 juni.

Arboga fick även i år falkungar som fötts upp på Nordens Ark. Fyra ungar ─ två honor och två hanar, anlände till Arboga 24 juni och sattes i den falkholk på Lantmännens silo som även användes 2018.

De fyra falkungarna fraktades i två pappkartonger till Arboga. Honorna var betydligt större än hanarna och hade fortfarande lite ljust dun kvar på hjässan.

De fyra falkungarna placerades i sin bur, där de får vänja sig vid den nya miljön några dagar innan de släpps fria, så de kan börja öva upp sin flygförmåga.

En gång om dagen matas falkarna med vaktel. Matpatrullen får god motion för det är 152 trappsteg att gå upp till matningsstationen högst uppe på silon. Men det verkar inte bekymra medlemmarna i Arboga Fågelklubb som gärna hjälper till med matningen. Listan är redan fulltecknad.

I början får falkarna 4-5 vaktlar per dag men ransonen minskas successivt så att de i augusti får börja söka föda själva. Kajor och duvor finns det gott om runt silon i Arboga, så falkarna behöver inte somna hungriga på kvällen.

Seppo Leppälampi på silons tak tillsammans med Cecilie och Dick från Nordens Ark.

Gudrun väntar med spänning på utsläppsdagen när falkarna får börja flyga fritt omkring. Hon har bokat in sig tillsammans med kompisen Ann Britt för matning av falkarna tre dagar.

Där borta på berget tänker vi sätta upp en falkholk och vi hoppas på spontana häckningar i framtiden.

Obsar hämtade från rapportsystemet Artportalen 10/2 - 1/6 2019

Observationerna är ej granskade av RK eller RRK.

Text: Gunilla Hammarström

Februari

Röd glada, 1 ex, förbiflygande, Davids backe, Himmeta sn. den 26.
Smådopping, 1 ex. stationär, Falkenbergska kvarnen, Västerås den 12 – 27.
Svart rödstjärt, 1 ex. 2K, rapporterades från Sofielund, Kolbäcks sn. den 20.
Lappuggla, 1 ex. sågs i Lillhärads sn. den 24.

Mars

Fjällgås, 1 ex. 2K, sågs rastande i Frövisjön, Skultuna sn. den 2, 1 ex. adult sågs på samma lokal den 20.
Hökuggla, 1ex, sågs födosökande, Dunderbo, Norbergs sn den 7, 1 ex. sågs i Ålsätra, Lillhärads sn den 15.
Röd glada, 1 ex, sågs förbiflygande, Sörby, Västerås den 24.
Tundrasädgås rapporterades från många lokaler – 24 ex. i Hällby, Västerfärnebo sn. den 2, 40 ex. i Salbohed, Västerfärnebo sn. den 9, noterades i Bocksjön, Tortuna sn. den 10, 2 ex. i Hägnen, Västra-Skedvi sn. den 19, 1 ex. i Norsa, Munktorps sn. den 22 och 26, max 18 ex. i Frövisjön, Skultuna sn. den 25-29, 2 ex. Lövsta-spången, Dingtuna sn. den 26, 1 ex. i Utnäs, Säby sn. den 27 och 31, 9 ex. Trådarängarna, Irsta sn. den 30.
Lappuggla rapporterades från Västanfors sn. den 4, Möklinta sn. den 10 och från Nora sn. den 27.
Smådopping, 1ex. rapporterades vid Falkenbergska kvarnen, Västerås den 10 och 25.
Bergand, 1 ex. sågs rastande, Östersjön, Sura sn den 18.

April

Svarthalsad dopping, 1 – 2 ex. rapporterades från Frövisjön, Skultuna sn. den 17 – 30.
Brandkronad kungsfågel, 2 ex. sågs i Hammarby, Nora sn. den 21 – 25.
Ringand, 1 ex. sågs rastande i Asköviken, Västra-Barkarö sn. den 30.
Ägretthäger, max 2 ex. sågs rastande Skultunasågen, Skultuna sn. den 7 – 9.
Fjällgås, 1 ex. sågs rastande, Trådarängarna, Irsta sn. den 13 – 16.
Stäpphök, 1 ex. rapporterades från Rällen, Ljusnarsbergs sn. den 19, från Lövsta-pumpen, Dingtuna sn. den 21 och från Köpings hamn, Köping den 21.
Aftonfalk, 1 ex. adult, sågs rastande i Bergsmanshyttan, Nora sn. den 28.
Röd glada 1 ex. rapporterades från Älvkullen, Västerås den 4, 1 ex. från Axholm, Fläckebo sn. den 21, 2 ex. från Hässlö, Västerås den 21, 1 ex. från Ålsvarta, Västerfärnebo sn. den 21.
Brun glada, 1 ex. sågs sträckande, Trängbobadet, Nora sn. den 14, 1 ex. sågs födosökande Storsjön, Möklinta sn. den 19.
Bändelkorsnäbb, 1 ex. sågs födosökande, Jättåsarna, Västanfors sn. den 19.

Maj

Svarthalsad dopping, som mest 2 ex. rapporterades från Frövisjön, Skultuna sn. den 1 - 30.
Brandkronad kungsfågel, 1 ex. rapporterades från Hammarby, Nora sn. den 2 – 25, och från Arbmansberg, Köping den 14.
Vit stork, 1 ex. sågs sträckande, Ramnäs, den 3.

Vassångare, 1 ex. hördes sjungande, Asköviken, Västerås – Barkarö sn. den 4.
Ägretthäger, 1 ex. sågs rastande i Morskogasjön, Ramsbergs sn. den 5 och som mest 2 ex. Trådarängarna, Irsta sn. den 8, 27 och 28.
Amerikansk kricka, 1 ex. rapporterades från Frövisjön, Skultuna sn. den 5 - 17.
Fjällgås, 1 ex. sågs rastande Norsa, Munktorps sn. den 6.
Dammsnäppa, 1 ex. sågs vid Lövsta- spången, Dingtuna sn. den 7 - 10.
Aftonfalk, 1 ex. rapporterades från Rävbo, Fellingsbro sn. den 10.
Citronärla, 1 ex. Södra Ås våtmark, Nora sn. den 10.
Brun glada, 1 ex. sågs förbiflugande Lisjö ängar, Sura sn. den 4, Arboga flygplats, Arboga den 6, Västerfärnebo, Västerfärnebo sn. den 13.
Röd glada, 1 ex. sågs sträckande Strömsholm, Kolbäcks sn. den 21.
Pungmes, 1 ex. rapporterades från Skultunasågen, Skultuna sn. den 14 – 31.

Många nya kryss på Öland

Ett 20 tal medlemmar från Hällefors Ornitologiska Förening drog till Öland under Kristi Himmelsfärdshelgen.

Det blev en ”himla” bra resa med trevlig samvaro, fint väder och bra fågelskådning. Totalt noterades 148 olika fågelarter. Vid fyrträdgården observerades bland annat nattskärra och i Lunden sågs halsbandsflugsnappare fint samt sommargylling hördes.

FOTO: LEENA ZANDER

Här sjunger tre sommargyllingar i mellersta Lunden, .

Välkommen till kaféet i Björskogsnäs som drivs av Hällefors OF.
Öppet till 31 augusti
tisdag och lördag kl.13.00-17.00

Vägbeskrivning:
I Grythyttan, ta väg 205 mot Karlskoga.

Notiser

Holkar vid Förskolorna i Arboga

Förskolan Sörgården var först ut förra hösten med att sätta upp en fågelholk utanför skolan eftersom barnen var så intresserade av fåglar. När man i Arboga Fågelklubb fick veta att fler förskolor var intresserade beslutade man att skänka holkar till alla förskolor i Arboga. Så i april i år delades holkarna ut och nu hoppas man att det har kommit häckande gäster i alla holkar.

STRÖMSTAREHOLK

Det är inte bara fiskarna som har nytta och glädje av strömmande vatten och forsmiljöer. I den nybyggda faunapassagen i Västerås kommer även bottendjur, sländor och andra insekter att kunna utvecklas – med ett rikare fågelliv som följd.

Lennart Urby från Västmanlands Ornitologiska Förening har byggt en holk för att strömstaren ska trivas. Holken har nu satts upp under Turbinbron.

Program lokala klubbar i Västmanland

Mer info på resp klubbs hemsida.

Tid	Lokal klubb	Aktivitet
Juli		
15	Hedströmsdalen	Kungsfiskarinventering
21	Hällevors	Oset-Kvismaren, Samling 07:00 Sävenforsv 3
Augusti		
10	Hedströmsdalen	Oset/Rynningeviken och Kvismaren
11	Frövi	Samling Näsby Församlingshem kl. 07:00.
18	Ramnäs-Virsbo	Skattjakt. Vi letar efter nötkråkor.
18	Nora	Stensjön, Nora
September		
14	Frövi	Fågeltornets Dag. Hagaberg mellan kl. 10:00 och 14:00.
22	Nora	Öby kulle, Kvismaren kl 16:00

Västmanlands lokala klubbar

Arboga Fågelklubb
Ordf. Seppo Leppälampi
076-645 9780
seppoleppalampi@hotmail.com
www.arbogafk.net/

Fagersta Fågelskådare
Ordf. Jan Hellström
070 213 9665
lahol7@hotmail.com
www.fagerstafagelskadare.se

Frövi Fågelklubb
Ordf. Anders Forsell
072-720 74 90
http://birds.nu/ffk.htm

Hallstahammars Naturskyddsförening
Ordf. Christer Andersson
070-744 34 81
christer.andersson13@telia.com

Hedströmsdalens Ornitologiska Förening
Ordf. Tina Nordberg
070-303 1610
tina_nordberg@hotmail.com
www.alcedoattis.se/

Hällefors Ornitologiska Förening
Ordf. Aulis Syväjärvi
070 687 1111
aulis@atasteofmedia.se
www.halleforsornitologiskaforening.se/

Nora Biologiska Förening
Ordf. Peter Bernövall
070 212 3658
peterbernovall@gmail.com
www.norabf.se/

Ramnäs Virsbo Naturklubb
Ordf. Sören Larsson
070 5678 725
soren20@telia.com
www.hemsida.net/suranatur/

Sala Fågelklubb
Ordf. Kalle Källebrink
070 640 0501
kalle.kallebrink@gmail.com

Skultuna Naturklubb
Ordf. Börje Eriksson
070 712 8820
borje43@gmail.com

Ställdalens Naturstudieklubb
Ordf. Thyra Lundell
0580-201 66
tallvagen@swipnet.se

Studie
främjandet

B **FÖRENINGSBREV**

Returadress
Fåglar i Västmanland
c/o Ulf Carlson
Byggmästarv 20
734 40 Hallstahammar

SVERIGE
PORTO BETALT

Västmanlands Ornitologiska Förening
www.vof.birdlife.se